Şos. Bucium, nr. 36, cod 700282, Iaşi, România,
e-mail: secretariat@socola.eu www.socola.eu

Institutul de Psihiatrie SOCOLA IAŞI 1905

Tel.: 0040.232.430.920, 0040.232.430.921, 0040.232.430.922,
Fax: 0040.232.230.990

INSTITUTUL DE PSIHIATRIE "SOCOLA" IAŞI
INTRARE IEŞIRE Nr. 24411
zi 18 luna 12 an 2019

HOTARAREA NR. 73/03.12.2019

Managerul Institutului de Psihiatrie "Socola" Iasi, numit prin Ordinul M.S. nr. R 63/2019;

Avand in vedere adresa de inaintare cu nr. de inreg. 22480/27.11.2019, intocmita de catre SMCSM cu privire la aprobarea de catre Comitetul director a Codului de conduita al personalului angajat in cadrul institutului;

Avand in vedere procesul – verbal nr. 19, intocmit in cadrul sedintei de Comitet Director ce a avut loc la data de 03.12.2019 , in care s-a aprobat si votat in unanimitate urmatoarele:

HOTARASTE:

Art.1. Incepand cu data prezentei se aproba noul Cod de conduita al personalului angajat in cadrul institutului;

Art. 2. Prezentul Cod de conduita al personalului angajat a fost aprobat in sedinta Comitetului Director din data de 03.12.2019.

Art. 3. Codul de conduita al personalului angajat in cadrul institutului va fi publicat pe site-ul institutului www.socola.eu si va intra in vigoare de la data 01.01.2020. La aceeasi data se abroga anteriorul Cod de conduita al angajatilor institutului;

Art. 4. Respectarea prevederilor prezentului cod este obligatorie pt toti angajatii institutului;

Art. 5. Prezenta hotarare este comunicata prin intermediul site-ului institutului pentru luare la cunostinta si conformare.

MANAGER
DR.OVIDIU GABRIEL OPRISANU

MINISTERUL SĂNĂTĂŢII INSTITUTUL DE PSIHIATRIE "SOCOLA" IAŞI 2

Şos. Bucium, nr. 36, cod 700282, Iaşi, România,
e-mail: secretariat@socola.eu www.socola.eu
Operator de date cu caracter personal nr.35748

Institutul de Psihiatrie
1905
SOCOLA IAŞI

Tel.: 0040.232.430.920, 0040.232.430.921, 0040.232.430.922,
Fax: 0040.232.230.990

CODUL DE CONDUITĂ
AL PERSONALULUI ANGAJAT
în cadrul
INSTITUTULUI DE PSIHIATRIE
„SOCOLA" IAŞI

Domeniul de aplicare

(1) Codul de conduită a personalului contractual din cadrul Institutului, reglementează normele de conduita profesională a personalului contractual.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul Institutului, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii - republicată, cu modificările ulterioare.

Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduita urmăresc sa asigure creşterea calităţii serviciului public, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocraţiei şi a faptelor de corupţie din instituţie, prin:

1. reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale şi profesionale corespunzătoare creării şi menţinerii la nivel înalt a prestigiului institutului publice si al personalului contractual;
2. informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este îndreptăţit să se aştepte din partea personalului contractual în exercitarea funcţiei;
3. crearea unui climat de încredere şi respect reciproc între persoanele care se adresează institutului noastre şi personalul contractual din cadrul Institutului, pe de o parte şi între aceste persoane şi autorităţi, pe de alta parte.

Politica de etica

Institutul a integrat responsabilitatile sale etice in activitatea de zi cu zi. Astfel, misiunea noastra, viziunea si valorile sunt comunicate pe scara larga in cadrul institutului si reflecta cultura noastra etica si organizationala.

Viziunea

Institutul de Psihiatrie Socola Iaşi intenţionează să se menţină şi să dezvolte servicii de referinţă în diagnosticarea şi tratarea afecţiunilor specifice în specialitatea psihiatrie, prin furnizarea celor mai bune şi mai moderne servicii medicale de specialitate, cât şi un partener recunoscut la nivel naţional şi european pentru educarea universitară continuă a personalului medical în domeniul psihiatriei.

Misiunea

Institutului de Psihiatrie Socola Iaşi este centrată pe nevoile pacienţilor şi are trei coordonate :

eficacitate – oferă asistenţă medicală de înaltă specialitate bolnavilor din teritoriul arondat cât şi a celor din întreaga ţară, în profilul psihiatrie şi sprijină acordarea asistenţei medicale de profil din ambulatorii de specialitate, centre de sănătate mintală şi cabinetele medicilor de familie;

calitate - asigurarea de servicii medicale excelente, îndrumarea metodologică în specialitate a unităţilor sanitare din teritoriul arondat, efectuarea de studii şi cercetări medicale în legătură cu aplicarea de metode noi de investigaţii şi tratament asigurând totodată desfasuarea practică a învăţământului medical superior;

eficienţa – oferă servicii de calitate superioară în limita resuselor disponibile.

Valori

Pentru atingerea scopului propus valorile pe care le aplicăm sunt:

Respectarea drepturilor pacientului cu tulburări psihice cu respectarea confidenţialităţii informaţiilor.

Garantarea calitaţii şi siguranţei actului medical în unitatea noastră, persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistenţă medicală, îngrijiri şi protecţie socială de aceeaşi calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi şi adaptate cerinţelor lor de sănătate.

Competenţa profesională a personalului şi formarea şi instruirea acestuia, funcţie de necesităţile institutului și resursele financiare disponibile.
Eficientizare cheltuielilor în beneficiul pacientului și al actului medical.

Scop

Îmbunătăţirea structurii şi organizării institutului şi îmbunătăţirea capacităţii de răspuns a spitalului la nevoile pacienţilor. Creşterea calităţii actului medical implicit creşterea satisfacţiei pacientului cu perfecţionarea continuă a personalului angajat. Scopul îngrijirilor acordate oricărei persoane cu tulburări psihice este apărarea şi întărirea autonomiei personale.

Pentru realizarea misiunii și viziunii noastre și a satisface într-o măsură cât mai mare necesitățile actuale și așteptările viitoare ale pacienților, de a le furniza servicii medicale de calitate, ne vom conforma principiilor care stau la baza standardelor și referințelor privind Managementul Strategic și Organizațional, Managementul Clinic, Etica Medicală și Drepturile Pacientului, respectiv:

a) dezvoltarea activității spitalului conform nevoilor de sănătate a populației, asigurand asistență medicală de înaltă specialitate bolnavilor din teritoriul arondat cât şi a celor din întreaga țară, *în profilul psihiatrie*. De asemeni, efectuează îndrumarea *metodologică în specialitate,* a unităţilor sanitare din teritoriul arondat, sprijină acordarea asistenţei medicale de profil din policlinici, dispensare şi cabinetele medicilor de familie.

La nivelul institutului se desfășoară și activitate de învățământ și cercetare științifică-medicală, de îndrumare și coordonare metodologică în specialitatea psihiatrie, pentru județele din nord și est, precum și de educație medicală continuă.

b) asigurării și îmbunătățirii continue a calității serviciilor de sănătate și a siguranței pacientului;

c) asigurării nediscriminatorii a accesului pacientului la serviciile de sănătate, conform nevoilor acestuia, în limita misiunii și a resurselor spitalului;

d) respectării demnităţii umane, a principiilor eticii şi deontologiei medicale și a grijii faţă de sănătatea pacientului;

e) orientării managementului organizațional, pe baze clinice, pentru susținerea asistenței medicale centrate pe pacient;

f) abordării integrate, inter și multidisciplinare a pacientului în managementul de caz;

g) promovării eficacităţii şi eficienţei prin dezvoltarea conceptului de evaluarea a practicii profesionale prin audit clinic și prin optimizarea procesului decizional;

h) asigurarea continuității asistenței medicale în cadrul spitalului, prin asigurarea resurselor necesare, conform misiunii declarate și după externare prin colaborare cu mediciide familie și medicii specialiști din ambulator;

i) promovării prin standarde a dezvoltării culturii organizaționale;

j) protejării mediului;

Obiectivele privind asigurarea și îmbunătățirea calității serviciilor și siguranței pacientului sunt:

- plasarea permanentă a pacientul în centrul atenției;
- dezvoltarea managementului spitalului pe baze clinice;
- managementul riscurilor;
- creșterea calității actului medical prin pregatire profesională continuă și învățarea din erori a întregului personal;
- organizarea și îmbunătățirea comunicării între profesiniști și între personalul medical si

pacient și aparținători;

- colaborare profesională între persoane și echipe medicale din spital și din alte unități sanitare cu care vom încheia protocoale de colaborare pentru asigurarea unei asistențe medicale integrate inter și multi disciplinară;
- asigurarea eficacității și eficienței actului medical, prin autoevalurea și îmbunătățirea continuă a protoalelor de diagnostic și tratament și a procedurilor privind organizarea acordării serviciilor de sănătate;
- creșterea gradului de utilizare a resurselor prin o mai bună planificare a activității;
- instruirea permanentă a personalului pentru asigurarea flexibilității și mobilității acestuia;
- obținerea satisfacției pacienților, a angajaților și a tuturor părților interesate prin calitatea serviciilor oferite;
- conformarea cucerințele legale în domeniul calității aplicabile activității desfășurate;
- implicarea fiecarui angajat în scopul aplicării politicii in domeniul calității prin inițiative, performanțe, responsabilitate si colaborare permanentă.

Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt următoarele:

1. prioritatea interesului public - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;

2. asigurarea egalităţii de tratament a cetăţenilor în faţa autoritarilor şi instituţiilor publice - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

3. profesionalismul - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competenţă, eficienta, corectitudine şi conștiinciozitate;

4. imparţialitatea şi nediscriminarea - principiu conform căruia angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atribuțiilor funcției;

5. integritatea morală - principiu conform căruia personalului contractual ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;

6. libertatea gândirii şi a exprimării - principiu conform căruia personalul contractual poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;

7. cinstea si corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției şi în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie sa fie de bună-credință şi să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;

Termeni

In interesul prezentului cod, expresiile şi termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. personal contractual ori angajat contractual - persoana încadrata într-o funcție in cadrul Institutului, în condițiile Legii nr. 53/2003 Republicată, cu modificările ulterioare.

2. funcție - ansamblul atribuțiilor şi responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fişa postului;

3. interes public - acel interes care implică garantarea şi respectarea de către spital, a drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale cetăţenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă si tratatele internaționale la care Romania este parte, precum şi îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienţei, eficacității şi economicității cheltuirii resurselor;

4. interes personal - orice avantaj material sau de alta natura, urmărit ori obţinut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alţii, de către personalul contractual prin folosirea reputaţiei, influenţei, facilităţilor, relaţiilor, informaţiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuţiilor funcţiei;

5. conflict de interese - acea situaţie sau împrejurare in care interesul personal, direct or, indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independenţa şi imparţialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp şi cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcţiei deţinute;

6. informaţie de interes public - orice informaţie care priveşte activităţile sau care rezulta din activitatea institutului, indiferent de suportul ei;

7. informaţie cu privire la date personale - orice informaţie privind o persoana identificată sau identificabilă.

NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CONTRACTUAL

Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Personalul contractual are obligaţia de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetăţenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor şi la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competentelor institutului , în limitele atribuţiilor stabilite prin fişa postului.

(2) în exercitarea funcţiei personalul contractual are obligaţia de a avea un comportament profesionist, precum şi de a asigura, în condiţiile legii, transparenţa administrativă, pentru a câştiga şi a menţine încrederea publicului în integritatea, imparţialitatea şi eficacitatea autoritarilor şi instituţiilor publice.

Respectarea Constituţiei şi a legilor

(1) Personalul contractual are obligaţia ca, prin actele şi faptele lor, să respecte Constituţia, legile ţării şi să acţioneze pentru punerea în aplicare a dispoziţiilor legale, în conformitate cu atribuţiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul contractual trebuie să se conformeze dispoziţiilor legale privind restrângerea exerciţiului unor drepturi, datorata naturii funcţiilor deţinute.

Loialitatea faţă de Instituţia Sanitară

(1) Personalul contractual are obligaţia de a apăra cu loialitate prestigiul Institutului în care îşi desfăşoară activitatea, precum şi de a se abţine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Personalului contractual le este interzis:

1. să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătura cu activitatea institutului , cu politicile şi strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
2. să facă aprecieri în legătura cu litigiile aflate în curs de soluţionare şi în care instituţia are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitaţi în acest sens;
3. să dezvăluie informaţii care nu au caracter public, în alte condiţii decât cele prevăzute de lege;
4. să dezvăluie informaţiile la care au acces in exercitarea funcţiei, dacă aceasta dezvăluire este de natura sa atragă avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutului ori ale unor salariaţi, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
5. sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovării de acţiuni juridice ori de alta natura împotriva statului ori institutului publice în care îşi desfăşoară activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) pct. 1 - 4 se aplica şi după încetarea raportului de muncă, pentru o perioada de 2 ani, daca dispoziţiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligaţia legală a personalului contractual de a furniza informaţii de interes public celor interesaţi, în condiţiile legii.

Libertatea opiniilor

(1) în îndeplinirea atribuţiilor de serviciu personalul contractual are obligaţia de a respecta demnitatea funcţiei deţinute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor institutului în care îşi desfăşoară activitatea.

(2) în activitatea lor, personalul contractual are obligaţia de a respecta libertatea opiniilor şi de a nu se lasă influenţaţi de considerente personale.

(3) în exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie să aibă o atitudine conciliantă şi să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Activitatea publică

(1) Relaţiile cu mijloacele de informare în masă se asigura de către persoanele desemnate în acest sens de managerul institutului, în condiţiile legii.

(2) Angajaţii contractuali desemnaţi să participe la activităţii sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredinţat de managerul institutului.

(3) în cazul în care nu sunt desemnaţi în acest sens, personalul contractual poate participa la activitatea sau dezbateri publice, având obligaţia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezintă punctul de vedere oficial al institutului .

Activitatea politica

În exercitarea funcţiei deţinute, personalului contractual îi este interzis:

1. să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
2. să furnizeze sprijin logistic candidaţilor la funcţii de demnitate publică;
3. să colaboreze, atât în cadrul relaţiilor de serviciu, cât şi în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donaţii ori sponsorizări partidelor politice;
4. să afişeze in cadrul institutului însemne ori obiecte inscripţionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaţilor acestora.

Folosirea imaginii proprii in considerarea funcţiei pe care o deţine, personalul contractual are obligaţia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acţiuni publicitare pentru promovarea unei activităţi comerciale, precum şi în scopuri electorale.

Cadrul relaţiilor în exercitarea atribuţiilor funcţiei

(1) în relaţiile cu personalul contractual din cadrul institutului precum şi cu persoanele fizice sau juridice, personalul contractual este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credinţă, corectitudine şi amabilitate.

(2) Personalul contractual are obligaţia de a nu aduce atingere onoarei, reputaţiei şi demnităţii persoanelor din cadrul institutului, precum şi ale persoanelor cu care intra în legătură în exercitarea funcţiei, prin:

1. întrebuinţarea unor expresii jignitoare;
2. dezvăluirea aspectelor vieţii private;
3. formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(3) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparţială şi justificată pentru rezolvarea clară şi eficienţa a problemelor cetăţenilor. Personalul contractual are obligaţia să respecte principiul egalităţii cetăţenilor în faţa legii şi a autorităţii publice, prin:

1. promovarea unor soluţii coerente, conform principiului tratamentului nediferenţiat, raportate la aceeaşi categorie de situaţii de fapt;
2. eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naţionalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

Conduita în cadrul relaţiilor internaţionale

(1) Personalul contractual care reprezintă instituţia în cadrul unor organizaţii internaţionale, instituţii de învăţământ, conferinţe, seminarii şi alte activităţi cu caracter internaţional are obligaţia sa promoveze o imagine favorabila ţării şi institutului pe care o reprezintă.
(2) în relaţiile cu reprezentanţii altor state, personalul contractual are obligaţia de a nu exprima opinii personale privind aspecte naţionale sau dispute internaţionale.
(3) în deplasările în afara ţării, personalul contractual este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol şi să respecte legile şi obiceiurile ţării gazdă.

Interdicţia privind acceptarea cadourilor, serviciilor şi avantajelor
Angajaţii contractuali nu trebuie să solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitaţii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părţilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relaţii de afaceri sau de natură politică, care le pot influenţa imparţialitatea în exercitarea funcţiilor deţinute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcţii.

Participarea la procesul de luare a deciziilor
(1) In procesul de luare a deciziilor personalul contractual are obligaţia să acţioneze conform prevederilor legale şi să îşi exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat şi imparţial.
(2) Personalul contractual are obligaţia de a nu promite luarea unei decizii de către instituţia publică, de către alţi angajaţi, precum şi îndeplinirea atribuţiilor în mod privilegiat.

Obiectivitate in evaluare
(1) În exercitarea atribuţiilor specifice funcţiilor de conducere, personalul contractual are obligaţia să asigure egalitatea de şanse şi tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.
(2) Personalul contractual de conducere are obligaţia să examineze şi să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenţei profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcţii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice forma de favoritism ori discriminare.
(3) Personalul contractual de conducere are obligaţia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcţiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute în prezentul cod.

Folosirea abuzivă a atribuţiilor funcţiei deţinute
(1) Personalul contractual are obligaţia de a nu folosi atribuţiile funcţiei deţinute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.
(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acţiuni de control, personalul contractual nu poate urmări obţinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
(3) Personalul contractual are obligaţia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natură, din cadrul institutului sau din afara acesteia, în considerarea funcţiei pe care o deţin.
(4) Personalul contractual are obligaţia de a nu impune altor angajaţi contractuali să se înscrie în organizaţii sau asociaţii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promiţându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Utilizarea resurselor publice
(1) Personalul contractual este obligat să asigure ocrotirea proprietarii publice şi private a statului şi a institutului publice, sa evite producerea oricărui prejudiciu, acţionând în orice situaţie ca un bun proprietar.
(2) Personalul contractual are obligaţia să folosească timpul de lucru, precum si bunurile aparţinând institutului numai pentru desfăşurarea activităţilor aferente funcţiei deţinute.
(3) Personalul contractual trebuie să propună şi să asigure, potrivit atribuţiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului contractual care desfăşoară activitate publicistică în interes personal sau activităţi didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica institutului publice pentru realizarea acestora.

Limitarea participării la achiziţii, concesionari sau închirieri

(1) Orice personal contractual poate achiziţiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unităţilor administrativ-teritoriale, supus vânzării în condiţiile legii, cu excepţia următoarelor cazuri:

1. când a luat cunoştinţa, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuţiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează sa fie vândute;
2. când a participat, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
3. când poate influenţa operaţiunile de vânzare sau când a obţinut informaţii la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplica in mod corespunzător si in cazul concesionarii sau închirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unităţilor administrativ-teritoriale.

(3) Personalului contractual le este interzisă furnizarea informaţiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unitarilor administrativ-teritoriale, supuse operaţiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte condiţii decât cele prevăzute de lege.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) se aplica în mod corespunzător şi în cazul realizării tranzacţiilor prin interpus sau în situaţia conflictului de interese.

COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL

Sesizarea

(1) Conducerea Institutului, Ministerul Sănătăţii pot fi sesizate de orice persoană cu privire la:

1. încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită de către angajaţi;
2. constrângerea sau ameninţarea exercitată asupra angajatului pentru a-l determina să încalce dispoziţiile legale în vigoare ori să le aplice necorespunzător.

(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea comisiei de disciplină din cadrul institutului, potrivit legii.

(3) Personalul contractual nu pot fi sancţionat sau prejudiciat în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credinţă a comisiei de disciplină, în condiţiile legii.

(4) Conducerea Institutului, Ministerul Sănătăţii, în funcţie de situaţie, vor verifica actele şi faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidenţialităţii privind identitatea persoanei care a făcut sesizarea.

Soluţionarea sesizării

(1) Rezultatele activităţii de centralizare a sesizărilor sau petiţiilor se consemnează intr-un raport pe baza căruia Conducerea Institutului, Ministerul Sănătăţii, în funcţie de situaţie, vor formula recomandări cu privire la modul de corectare a deficienţelor constatate.

(2) Recomandările Conducerii Institutului, Ministerul Sănătăţii, în funcţie de situaţie, vor fi comunicate:

1. angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. angajatului care face obiectul sesizării;
3. managerului institutului în care îşi desfăşoară activitatea angajatul care face obiectul sesizării.

DISPOZITII FINALE

Răspunderea

(1) Încălcarea dispoziţiilor prezentului cod de conduita atrage răspunderea disciplinara a personalului contractual, în condiţiile legii.

(2) Comisia de disciplină are competenţa de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită şi de a propune aplicarea sancţiunilor disciplinare în condiţiile Legii nr. 53/2003-republicare, cu modificările ulterioare.

(3) În cazurile în care faptele săvârşite întrunesc elementele constitutive ale unor infracţiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condiţiile legii.

(4) Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârşite cu inculcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Asigurarea publicităţii

Pentru informarea cetăţenilor se va asigura afişarea codului de conduită la sediul Institutului, într-un loc vizibil.

Legislaţie

Codul de conduită se aplică conform Legii nr. 477 din 08/11/2004 Privind Codul de conduită a personalului contractual din autorităţile şi instituţiile publice **cu completarea şi respectarea:**

1. Codul deontologic medical al Colegiului Medicilor din România; Hotarare nr. 3/2016 pentru modificarea Hotărârii Adunării Generale Naţionale a Colegiului Medicilor din România nr. 2/2012 privind adoptarea Statutului şi a Codului de deontologie medicală ale Colegiului Medicilor din România; Hotarare nr. 2/2012 privind adoptarea Statutului şi a Codului de deontologie medicală ale Colegiului Medicilor din România;
2. O.U.G. nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moaşă şi a profesiei de asistent medical, precum şi organizarea şi funcţionarea Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişts, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România; Hotarare nr. 2 din 9 iulie 2009 privind adoptarea Codului de etică şi deontologie al asistentului medical generalist, al moaşei şi al asistentului medical din România
3. Legea 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog şi chimist, înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Ordinului Biochimiştilor, Biologilor şi Chimiştilor în sistemul sanitar din România

Statutul profesiei de consilier juridic din 6 martie 2004; Regulile de comportament profesional cuprinse în cod au fost adoptate de către Congresul U.C.C.J.R., în data de 24/07/2004, în aplicarea dispoziţiilor Legii nr.514/2003 şi a Statutului profesiei;

4. Decizie nr. 2 din 15 iunie 2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciştilor din România şi a Codului deontologic al farmacistului;
5. Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social si Regulamentul de organizare şi funcţionare al Colegiului Naţional al Asistenţilor Sociali; Cod deontologic nr. 1 din 14 decembrie 2007 al profesiei de asistent social;
6. Hotarare nr. 4CN din 1 noiembrie 2013 pentru aprobarea Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică şi a Codului de procedură disciplinară; Cod deontologic din 1 noiembrie 2013 al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică;
7. Hotarare nr. 6/2018 pentru adoptarea Codului deontologic al fizioterapeutului;
8. ORDIN nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern;
9. Lege nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătăţii, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Intrarea in vigoare

Prezentul cod va fi afişat pe site-ul spitalului şi adus la cunoştinţă cu confirmarea instruirii tuturor salariaţilor unităţii, indiferent de funcţie şi loc de muncă, cu scopul de a fi luat la cunoştinţă sub semnătură.

Prezentul cod cuprinde Anexele de la 1 la 10.

MANAGER,
DR. OVIDIU GABRIEL OPRISANU

CONSILIUL ETIC,
PRESEDINTE, DR. NICOLETA CARTAS

DIRECTOR MEDICAL,
PROF.DR. ROXANA CHIRITA

Prof. Dr. ROXANA CHIRIŢĂ
medic primar psihiatru
Cod: B37863

DIRECTOR FINANCIAR CONTABIL,
EC. ALINA ASTEFANOAEI

DIRECTOR DE INGRIJIRI,
AS. MED. URSACHE LOREDANA

CAPITOLUL I: Principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic

Art. 1: Scopul şi rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieţii, sănătăţii şi integrităţii fizice şi psihice a fiinţei umane.

Art. 2: Nediscriminarea

Actul profesional şi întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfăşura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce priveşte starea de sănătate sau şansele de vindecare ale pacientului.

Art. 3: Respectul demnităţii fiinţei umane

În toate situaţiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfăşura, se va face cu respectarea strictă a demnităţii umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.

Art. 4: Primordialitatea interesului şi a binelui fiinţei umane

În toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul şi binele fiinţei umane prevalează interesului societăţii ori al ştiinţei.

Art. 5: Obligativitatea normelor profesionale şi a celor de conduită

Medicul trebuie să depună toate diligenţele şi să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenţia cu caracter medical respectă normele şi obligaţiile profesionale şi regulile de conduită specifice cazului respectiv.

Art. 6: Independenţa profesională

Medicul este dator să stăruie şi să îşi apere independenţa profesională, fiind interzisă orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de raţiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

Art. 7: Caracterul relaţiei medic-pacient

Relaţia medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională şi se va clădi pe respectul acestuia faţă de demnitatea umană, pe înţelegere şi compasiune faţă de suferinţă.

Art. 8: Obligaţia diligenţei de mijloace

Medicul îşi va dedica întreaga ştiinţă şi pricepere interesului pacientului său şi va depune toată diligenţa pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanţii în raport cu condiţiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

Art. 9: Principiul specializării profesionale

Cu excepţia unor cazuri de urgenţă vitală, medicul acţionează potrivit specialităţii, competenţelor şi practicii pe care le are.

Art. 10: Respectul faţă de confraţi

De-a lungul întregii sale activităţi, medicul îşi va respecta confraţii, ferindu-se şi abţinându-se să îi denigreze.

CAPITOLUL II: Consimţământul

Art. 11: Acordarea şi retragerea consimţământului

(1)Nicio intervenţie în domeniul sănătăţii nu se poate efectua decât după ce persoana vizată şi-a dat consimţământul liber şi în cunoştinţă de cauză.

(2)În aceleaşi condiţii, consimţământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată.

(3)Dispoziţiile privind retragerea consimţământului sunt valabile şi în ceea ce priveşte consimţământul exprimat, în condiţiile legii, de altă persoană sau instituţie decât persoana respectivă.

Art. 12: Consimţământul în cazul minorilor

(1)Atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimţi la o intervenţie, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorităţi sau a unei alte persoane ori instanţe desemnate prin lege.

(2)Medicul, în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate a minorului şi numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare şi părerea minorului.

Art. 13: Consimţământul persoanelor fără capacitatea de a consimţi

Atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimţi la o intervenţie, aceasta nu se poate efectua fără acordul

reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorităţi sau a unei persoane ori instanţe desemnate prin lege.

Art. 14: Informarea prealabilă şi adecvată a persoanei

(1)Medicul va solicita şi va primi consimţământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptăţită să îşi dea acordul cu privire la intervenţia medicală a primit informaţii adecvate în privinţa scopului şi naturii intervenţiei, precum şi în privinţa consecinţelor şi a riscurilor previzibile şi în general acceptate de societatea medicală.

(2)Pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată şi raportată persoanei care urmează să îşi manifeste consimţământul.

Art. 15: Lipsa consimţământului în situaţii de urgenţă

Atunci când, din cauza unei situaţii de urgenţă, nu se poate obţine consimţământul adecvat, se va putea proceda imediat la Orice intervenţie indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătăţii persoanei vizate.

Art. 16: Consimţământul implicit

În interesul pacientului sunt valabile şi vor fi luate în considerare autorizările şi dorinţele exprimate anterior cu privire la o intervenţie medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenţii, nu este într-o stare care să îi permită să îşi exprime voinţa sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune şi o repetabilitate specifică.

CAPITOLUL III: Secretul profesional şi accesul la datele referitoare la starea de sănătate

Art. 17: Secretul profesional

Medicul va păstra secretul profesional şi va acţiona în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieţii sale private din punctul de vedere al informaţiilor referitoare la sănătatea sa.

Art. 18: Întinderea obligaţiei de păstrare a secretului profesional

(1)Obligaţia medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv faţă de membrii familiei persoanei respective.

(2)Obligaţia medicului să păstreze secretul profesional persistă şi după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

Art. 19: Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

(1)Medicul va gestiona informaţia medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislaţiei în vigoare sau în baza mandatului pacientului.

(2)Obligaţia medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai doreşte să fie informat în cazul în care informaţiile prezentate de către medic i-ar cauza suferinţă.

Art. 20: Derogări de la regula păstrării secretului profesional

Derogările de la dreptul fiecărei persoane la respectul vieţii sale private din punctul de vedere al informaţiilor referitoare la sănătate sunt numai cele prevăzute în mod expres de lege.

CAPITOLUL IV: Reguli generale de comportament în activitatea medicală

Art. 21: Comportamentul profesional şi etic

(1)Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional şi etic, fiind în permanenţă preocupat de creşterea nivelului său profesional şi moral, a autorităţii şi prestigiului profesiunii medicale.

(2)Comportamentul profesional implică, fără a se limita la preocuparea constantă şi permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educaţie medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee şi tehnici medicale asimilate şi agreate de comunitatea medicală.

Art. 22: Fapte şi acte nedeontologice

Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

a)practicarea eutanasiei şi eugeniei;

b)cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei, refuzul acordării serviciilor medicale;

c)abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgenţă sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiţii adecvate situaţiei în care se află şi stării sale de sănătate;

d)folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate ştiinţific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;
e)cu excepţia urgenţelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiţii care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;
f)emiterea unui document medical de complezenţă sau pentru obţinerea unui folos nelegal sau imoral;
g)emiterea unui document medical pentru care nu există competenţă profesională;
h)atragerea clientelei profitând de funcţia ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase şi neconforme cu normele publicităţii activităţilor medicale;
i)folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deţinerii unor titluri profesionale, specialităţi ori competenţe profesionale neconforme cu realitatea;
j)încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
k)respingerea publică, cu excepţia dezbaterilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament şi profilaxie recunoscute de comunitatea ştiinţifică academică medicală, precum şi recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate ştiinţific.
Art. 23: Atingeri ale independenţei profesionale
Constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:
a)cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege şi cu anunţarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă şi în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic şi o persoană care produce sau distribuie medicamente;
b)reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;
c)implicarea, direct sau indirect, în distribuţia de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;
d)încălcarea principiului transparenţei în relaţia cu producătorii şi distribuitorii de medicamente şi produse medicale;
e)primirea unor donaţii sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să îşi piardă caracterul simbolic şi care pot influenţa actul medical, de la una dintre entităţile prevăzute la lit. a)-c).
Art. 24: Principiului transparenţei
(1)Medicul va solicita şi va accepta numai sponsorizarea activităţilor realizate strict în interes profesional şi va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiţionare de orice fel cu privire la obţinerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influenţa decizia sau prescripţia medicală.
(2)Medicul angajat ori aflat în relaţii contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existenţa unei cereri de sponsorizare şi despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris şi în timp util să finanţeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunţa la cererea de sponsorizare.
(3)Medicul va ţine evidenţa sponsorizărilor şi va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depăşeşte cuantumul stabilit prin decizia Consiliului naţional al Colegiului Medicilor din România.
(4)În toate situaţiile în care sunt sponsorizate activităţi ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar şi la colegiul teritorial la care este înregistrat.
(5)Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor şi, la cerere, vor fi puse la dispoziţia organelor corpului profesional.
(6)Prevederile alin. (3), (4) şi (5) se vor aplica şi în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

(7)Colegiile teritoriale pot înfiinţa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea şi implicaţiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

Art. 25: Caracterul nemediat al relaţiei medic-pacient

Cu excepţia unor situaţii obiectiv excepţionale şi imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală şi nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

Art. 26: Limitele angajamentului profesional

(1)În orice situaţie, angajamentul profesional al medicului nu poate depăşi competenţa profesională, capacitatea tehnică şi de dotare a cabinetului sau a unităţii sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenţii sau colaborări ferme cu alte unităţi sanitare.

(2)Dacă medicul nu are suficiente cunoştinţe ori experienţa necesară pentru a asigura o asistenţă medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situaţiei sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleaşi dispoziţii se vor aplica şi în cazul în care dotarea tehnică şi materială a unităţii în care are loc consultul sau intervenţia medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenţiei medicale.

Art. 27: Diligenţa de claritate

Medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înţeles pe deplin prescripţia, recomandarea sau orice altă cerinţă a medicului, precum şi cu privire la faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

Art. 28: Colaborarea cu alţi specialişti

(1)În situaţia în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziţie orice fel de date sau informaţii cu caracter medical referitoare la persoana în cauză şi informându-l cu privire la orice altă chestiune legată de starea de sănătate a acesteia.

(2)Recomandările formulate de alţi specialişti în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competenţe profesionale şi situaţiei particulare a pacientului.

Art. 29: Consultul în echipă

În situaţia în care este necesar, medicul, cu consimţământul pacientului sau, după caz, al persoanei, respectiv al instituţiei abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

Art. 30: Luarea deciziei şi comunicarea ei

(1)În cazul unui consult organizat de către medicul curant în condiţiile art. 28, luarea şi comunicarea deciziei finale aparţin medicului care l-a organizat.

(2)Dacă opinia majorităţii medicilor participanţi la un consult organizat în condiţiile art. 28 diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituţia sau persoana abilitată va fi informată.

Art. 31: Dreptul la o a doua opinie medicală

În toate situaţiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obţine o a doua opinie medicală.

Art. 32: Actul medical de la distanţă

Investigaţia ori intervenţia medicală la distanţă, în oricare dintre formele şi modalităţile existente, este permisă numai în situaţia în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigaţiei şi procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenţiei medicale în cazul operaţilor. Excepţie fac situaţiile de urgenţă.

Art. 33: Finalizarea obligaţiei asumate

(1)Medicul se va asigura că pacientul a înţeles natura şi întinderea relaţiei medic-pacient, că are o aşteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical şi la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească.

(2)Odată încheiată înţelegerea medic-pacient, medicul este ţinut să ducă la îndeplinire toate obligaţiile asumate, aşa cum rezultă ele din înţelegerea părţilor, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile şi cutumele profesiei medicale.

Art. 34: Refuzul acordării serviciilor medicale

(1)Refuzul acordării asistenţei medicale poate avea loc strict în condiţiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i ştirbi independenţa profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul şi rolul social al profesiei medicale.

(2)În toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viaţa sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol şi, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

CAPITOLUL V: Activităţile conexe actului medical

Art. 35: Legalitatea şi realitatea conţinutului documentelor medicale

Medicul va elibera persoanelor îndreptăţite numai documentele permise de lege şi care atestă realitatea medicală aşa cum rezultă aceasta din datele şi informaţiile pe care medicul le deţine în mod legal ori aşa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

Art. 36: Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală

(1)Documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialităţii şi competenţelor profesionale ale medicului respectiv.

(2)Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activităţii respective şi se va finaliza printr-un înscris medical.

Art. 37: Obligaţii referitoare la sănătatea publică

(1)Medicul are obligaţia profesională şi legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă şi de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia şi este cazul, el va semnala persoanelor respective responsabilitatea ce le revine acestora faţă de ele însele, dar şi faţă de comunitate şi colectivitate.

(2)Medicul are obligaţia morală de a aduce la cunoştinţă organelor competente orice situaţie de care află şi care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

Art. 38: Semnalarea erorilor profesionale

(1)Medicul care ia cunoştinţă despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei.

(2)Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situaţiei, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional şi, cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

Art. 39: Primordialitatea concilierii

În orice situaţie litigioasă ori divergenţă profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

Art. 40: Obligaţia de sprijin reciproc şi de loialitate

În toate situaţiile şi împrejurările legate de exercitarea obligaţiilor profesionale, medicii îşi vor acorda sprijin reciproc şi vor acţiona cu loialitate unul faţă de celălalt. Obligaţia de sprijin şi loialitate subzistă şi faţă de corpul profesional şi organismele sale.

Art. 41: Concurenţa loială

(1)În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestaţiei medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plăţii directe este obligatorie afişarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepţia serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(2)Medicul cu practică independentă poate refuza să îşi ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepţia cazurilor care necesită servicii de urgenţă sau se află în pericol iminent.

(3)Este interzisă practicarea concurenţei neloiale în exercitarea activităţii medicale sau în legătură cu aceasta.

(4)Prin concurenţă neloială se înţelege orice acţiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpuşilor acestora, făcută cu scopul de a menţine sau atrage clientela ori de a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, cum ar fi:

a)deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;

b)perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu preţul pieţii sau calitatea prestaţiei, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât şi din punctul de vedere al onestităţii faţă de pacient, cu scopul de a atrage clientelă ori de a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum şi acordarea unor reduceri/scutiri/eşalonări de onorarii;

c)atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;

d)racolarea personalului instruit şi format la o unitate medicală concurentă;

e)determinarea reprezentanţilor oricăror autorităţi/instituţii de a sfătui toţi solicitanţii să se adreseze unei anumite unităţi medicale;

f)neemiterea sau emiterea neregulată a chitanţelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;

g)participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-şi face publicitate în vederea atragerii de clientelă, în alte condiţii decât cele prevăzute de lege şi de prezentul cod;

h)însărcinarea unui profesionist, chiar şi cu titlu gratuit, de a procura clienţi ori a face reclamă;

i)oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clientelei;

j)orice alte acte sau fapte în accepţiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.

(5)Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice şi nu pentru a menţine sau atrage clientelă ori pentru a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, în cazuri justificate cum ar fi:

a)prestaţii efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;

b)servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu îşi pot permite costul lor;

c)alte situaţii cu caracter excepţional reglementate legal.

CAPITOLUL VI: Cercetarea medicală

Art. 42: Principiul legalităţii şi eticii cercetării medicale

Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin faţă de fiinţa şi de specia umană şi cu respectarea strictă a condiţiilor prevăzute de lege şi normele profesiei.

Art. 43: Cercetarea pe fiinţa umană

Cercetarea pe fiinţa umană are caracter de excepţie şi poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiţii:

a)nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe fiinţe umane de eficacitate comparabilă;

b)riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporţionate în comparaţie cu beneficiile potenţiale ale cercetării;

c)proiectul de cercetare a fost aprobat de instanţa sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinenţei sale ştiinţifice, inclusiv al unei evaluări a importanţei obiectivului cercetării, precum şi al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilităţii sale pe plan etic;

d)persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale şi asupra garanţiilor prevăzute prin lege pentru protecţia sa;

e)consimţământul a fost dat în mod expres, specific şi a fost consemnat în scris. Acest consimţământ poate fi retras expres în orice moment.

Art. 44: Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimţi

Nu poate fi desfăşurată activitate de cercetare ştiinţifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimţi decât dacă sunt întrunite cumulativ condiţiile următoare:
a)sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la art. 43 lit. a)-d);
b)rezultatele cercetării au potenţialul de a produce beneficii reale şi directe pentru sănătatea sa;
c)cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecţi capabili să îşi dea consimţământul;
d)autorizarea necesară prevăzută la art. 43 lit. c) a fost dată specific şi în scris;
e)persoana în cauză nu are obiecţii.
Art. 45: Diligenţa medicului
Medicul este dator să depună toată diligenţa şi să stăruie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt şi de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală, în caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.
Art. 46: Intervenţia asupra persoanei
Nicio persoană nu va putea fi supusă experienţelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenţii în scop de cercetare decât în condiţiile expres şi limitativ prevăzute de lege.
Art. 47: Prelevarea şi transplantul de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la donatori în viaţă
(1)Prelevarea şi transplantul de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la donatori în viaţă se fac exclusiv în cazurile şi condiţiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil şi expres al acestora şi numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenţiei. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimţământului dat.
(2)În afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la minori, precum şi de la persoane aflate în viaţă, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.
Art. 48: Prelevarea de organe, ţesuturi şi celule umane de la persoane decedate
Prelevarea de organe, ţesuturi şi celule umane, în scop terapeutic sau ştiinţific, de la persoane decedate se efectuează numai în condiţiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieţii, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil şi expres dat, în ordine, de soţul supravieţuitor, de părinţi, de descendenţi ori, în sfârşit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.
Art. 49: Limitări ale cercetării medicale
Sunt contrare scopului şi rolului profesiei de medic următoarele activităţi în domeniul cercetării medicale:
a)orice intervenţie medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmăreşte modificarea descendenţei unei persoane. Excepţie fac situaţiile care privesc prevenirea şi tratamentul unor maladii genetice, situaţie în care se vor obţine toate autorizările adecvate;
b)orice intervenţie prin care se urmăreşte crearea unei fiinţe umane genetic identică cu altă fiinţă umană vie sau moartă;
c)crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
d)orice intervenţie de natură a determina sexul viitorului copil. Excepţie fac situaţiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;
e)examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical şi strict în condiţiile şi procedurile legale;
f)orice intervenţie prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecţia persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;
g)participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare ştiinţifică, ambele efectuate strict în condiţiile legii;
h)participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege.

CAPITOLUL VII: Publicitatea activităţilor medicale

Art. 50: Scopul publicităţii

(1)Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informaţii cu privire la activitatea desfăşurată de acestea.

(2)Publicitatea trebuie să fie veridică, neînşelătoare, să respecte secretul profesional şi să fie realizată cu demnitate şi prudenţă.

(3)Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate menţiunile laudative sau comparative şi toate indicaţiile referitoare la identitatea pacienţilor sunt interzise.

(4)Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clientelă.

Art. 51: Mijloacele de publicitate

(1)Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

a)plasarea unei firme;

b)anunţuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;

c)anunţuri şi menţiuni în anuare, cărţi de telefon şi baze de date cu profesioniştii din sectorul sanitar;

d)invitaţii, broşuri şi anunţuri de participare la conferinţe, colocvii etc., profesionale şi de specialitate;

e)corespondenţă profesională şi cărţi de vizită profesionale;

f)adresă de internet.

(2)Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:

a)oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reşedinţa unei persoane sau într-un loc public;

b)propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienţi;

c)acordarea de consultaţii medicale realizate pe orice suport material, precum şi prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepţia acelora avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.

(3)În cadrul apariţiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic şi tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee şi mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-şi face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producţia de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

Art. 52: Firma

(1)Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 x 80 cm şi va fi amplasată la intrarea imobilului şi/sau a spaţiului ocupat în care forma de exercitare a profesiei îşi are sediul profesional principal sau secundar ori birou de lucru.

(2)Firma cuprinde următoarele menţiuni:

a)Colegiul Medicilor din România;

b)structura teritorială a Colegiului Medicilor din România;

c)denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele şi prenumele medicului, în cazul în care acestea nu se regăsesc în denumire;

d)menţiuni privind identificarea sediului (etaj, apartament);

e)menţiuni privind specialităţile şi competenţele medicale şi, opţional, titlurile profesionale, academice, ştiinţifice;

f)menţiuni privind sediul principal şi sediul secundar.

Art. 53: Publicitatea prin mijloacele media

(1)Formele de exercitare a profesiei pot publica anunţuri în mica sau în marea publicitate.

(2)Anunţurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele şi principalele specialităţi şi competenţe în care medicii îşi desfăşoară activitatea, precum şi programul de activitate.

Art. 54: Corespondenţa

(1)Corespondenţa formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:
a)numărul de telefon, fax, adresa de internet şi adresa electronică (e-mail);
b)indicarea sediului principal şi, după caz, a sediului secundar şi/sau a altui loc de muncă;
c)specialităţile şi competenţele medicale;
d)titlurile academice, ştiinţifice sau profesionale;
e)sigla formei respective de exercitare a profesiei.
(2)Cărţile de vizită profesionale ale medicului care îşi desfăşoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde menţiunile permise corespondenţei, precum şi calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.
Art. 55: Pagina web
(1)Medicii, precum şi formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde menţiuni referitoare la activitatea desfăşurată, precum şi pe cele permise corespondenţei ori publicităţii.
(2)Conţinutul şi modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea şi onoarea profesiei, precum şi secretul profesional.
(3)Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau menţiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activităţile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.
(4)Pagina web nu poate conţine legături către alte adrese al căror conţinut ar fi contrar principiilor esenţiale ale profesiei de medic.
(5)Pentru realizarea cerinţelor menţionate la alin. (4), medicul sau forma de exercitare a profesiei deţinătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea şi evaluarea paginilor proprii şi a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii şi trebuie sa dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conţinutul şi forma acestora sunt contrare principiilor esenţiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL VIII: Judecarea cauzelor deontologice

Art. 56: Celeritatea
(1)Cercetarea şi analiza oricărei sesizări privind existenţa unei posibile încălcări a dispoziţiilor prezentului cod de deontologie medicală se fac cu celeritate de către persoanele desemnate cu cercetarea faptei ori de către cei cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluţionarea sesizării, fiind obligate să acţioneze cu maximă diligenţă, netergiversând sau prelungind realizarea atribuţiilor, respectiv comunicarea datelor solicitate.
(2)În adresa de solicitare a unor date şi informaţii necesare soluţionării cauzei disciplinare se va indica data până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informaţiilor solicitate.
Art. 57: Prezumţia de nevinovăţie
(1)Cercetarea şi analiza oricărei sesizări se vor face având în vedere şi respectând prezumţia de nevinovăţie a medicului.
(2)Persoanele desemnate cu cercetarea sesizării ori membrii comisiei de disciplină vor acţiona cu tact şi moderaţie, fără a se antepronunţa sau a emite opinii personale în niciun mod şi în niciun sens pe timpul soluţionării sesizării.
Art. 58: Imparţialitatea
(1)Persoana desemnată cu cercetarea faptei reclamate ori membrii comisiei de disciplină care are/au vreun interes personal în cauză, în orice mod, ori are/au legături de rudenie cu medicul care face obiectul cercetării sau cu persoana care a făcut reclamaţia îl va/vor informa pe preşedintele comisiei de disciplină, care va decide, după caz, menţinerea sau înlocuirea persoanei în cauză.
(2)Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi în situaţia existenţei unor situaţii conflictuale.
(3)Nicio persoană implicată în cercetarea sau soluţionarea cauzei disciplinare nu va putea face declaraţii publice cu privire la cauza respectivă până la soluţionarea ei definitivă.
Art. 59: Contradictorialitatea scrisă
(1)Comisia de disciplină va stărui pentru obţinerea în scris a poziţiei fiecărei părţi implicate în cauza disciplinară.

(2)Contradictorialitatea orală directă se va desfăşura doar în condiţiile în care pentru soluţionarea cauzei este strict necesară, neputându-se soluţiona cauza altfel. În acest caz, preşedintele şedinţei va acţiona cu tact şi înţelegere, fiind interzise adresările directe între persoanele implicate sau emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor aprecieri ori opinii în legătură cu cauza respectivă.

Art. 60: Opinia de specialitate

(1)În funcţie de cauza supusă cercetării disciplinare, comisia de jurisdicţie profesională şi/sau comisia de disciplină pot/poate solicita o opinie de specialitate de la medici specialişti cu reputaţie în domeniu.

(2)Dispoziţiile art. 57 se aplică şi în ceea ce priveşte specialiştii.

Art. 61: Desfăşurarea audierilor

(1)În cauza supusă soluţionării, membrii comisiei de disciplină se vor adresa persoanelor audiate exclusiv prin intermediul preşedintelui comisiei sau solicitându-i acestuia permisiunea şi exclusiv pentru a-i pune persoanei în cauză întrebări utile şi relevante soluţionării cauzei.

(2)Pe timpul audierii este interzisă emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor opinii personale sau aprecieri de orice natură. În caz de nevoie, preşedintele comisiei poate interveni şi restabili cadrul decent al audierilor, inclusiv prin suspendarea şedinţei comisiei.

CAPITOLUL IX: Dispoziţii finale

Art. 62: Aplicarea codului de deontologie medicală

Prezentul cod de deontologie medicală se aplică tuturor medicilor care exercită profesia pe teritoriul României, indiferent de forma de organizare, sursa finanţării sau de caracterul permanent, temporar ori ocazional al activităţii.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 981 din data de 7 decembrie 2016.

CAPITOLUL I: Principii generale

Art. 1

Codul de etică şi deontologie al asistentului medical generalist, al moaşei şi al asistentului medical din România cuprinde un ansamblu de principii şi reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moaşă şi profesia de asistent medical pe teritoriul României.

Art. 2

Codul de etică şi deontologie al asistentului medical generalist, al moaşei şi al asistentului medical din România are drept principal scop:

a)ocrotirea drepturilor pacienţilor;

b)respectarea obligaţiilor profesionale de către asistenţii medicali generalişti, moaşe şi asistenţii medicali;

c)apărarea demnităţii şi a prestigiului profesiunii de asistent medical generalist, de moaşă şi de asistent medical;

d)recunoaşterea profesiei, a responsabilităţii şi încrederii conferite de societate, precum şi a obligaţiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 3

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moaşă şi profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

a)exercitarea profesiei se face exclusiv în respect faţă de viaţa şi de persoana umană;

b)în orice situaţie primează interesul pacientului şi sănătatea publică;

c)respectarea în orice situaţie a drepturilor pacientului;

d)colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toţi factorii implicaţi în asigurarea stării de sănătate a pacientului;

e)acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competenţe, aptitudini practice şi performanţe profesionale fără niciun fel de discriminare;

f)în exercitarea profesiei asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali trebuie să dovedească loialitate şi solidaritate unii faţă de alţii în orice împrejurare, să îşi acorde colegial ajutor şi asistenţă pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

g)asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali trebuie să se comporte cu cinste şi demnitate profesională şi să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

CAPITOLUL II: Responsabilitatea personală, integritatea şi independenţa profesională a asistenţilor medicali generalişti, moaşelor şi asistenţilor medicali

Art. 4

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei şi să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea şi moralitatea individuală şi profesională.

Art. 5

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical au obligaţia să manifeste o conduită ireproşabilă faţă de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

Art. 6

În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical nu au dreptul să îşi abandoneze bolnavii, cu excepţia unui ordin formal al unei autorităţi competente, conform legii.

Art. 7

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

Art. 8

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greşeli în activitatea profesională.

Art. 9

Încredinţarea atribuţiilor proprii unor persoane lipsite de competenţă constituie greşeală deontologică.

Art. 10

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înţelesul acestora.

Art. 11

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

CAPITOLUL III: Raporturi profesionale cu alţi profesionişti din domeniul medico-sanitar şi instituţii

SECŢIUNEA 1: Raporturile profesionale cu alţi profesionişti din domeniul sanitar

Art. 12

În baza spiritului de echipă, asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali îşi datorează sprijin reciproc.

Art. 13

Constituie încălcări ale regulilor etice:

a)jignirea şi calomnierea profesională;

b)blamarea şi defăimarea profesională;

c)orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnităţii profesionale a asistentului medical generalist, a moaşei şi a asistentului medical.

Art. 14

(1)În cazul unor neînţelegeri, în considerarea calităţii profesionale, conflictul în primă instanţă trebuie mediat de biroul consiliului judeţean, la nivel judeţean/municipiului Bucureşti, şi de Biroul executiv, la nivel naţional.

(2)Dacă acesta persistă, cei implicaţi se pot adresa Comisiei de etică şi deontologie sau justiţiei, fiind interzisă perturbarea activităţii profesionale din aceste cauze.

(3)În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancţionare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naţionale a Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România nr. 1/2009.

Art. 15

În cazul colaborării mai multor asistenţi medicali generalişti, moaşe şi asistenţi medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiaşi pacient, fiecare practician îşi asumă responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

Art. 16

În interesul pacienţilor, asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali vor avea relaţii de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnităţii şi onoarei profesionale.

SECŢIUNEA 2: Raporturile profesionale cu instituţiile

Art. 17

Angajatorul trebuie să asigure condiţii optime asistentului medical generalist, moaşei şi asistentului medical în exercitarea profesiei.

Art. 18

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical aduc la cunoştinţa persoanelor competente şi autorităţilor competente orice circumstanţă care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce priveşte efectele asupra persoanei sau care limitează exerciţiul profesional.

Art. 19

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical, în concordanţă cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor şi dezvoltarea sistemului de sănătate.

CAPITOLUL IV: Educaţia medicală continuă

Art. 20

În vederea creşterii gradului de pregătire profesională, asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali au obligaţia să efectueze cursuri şi alte forme de educaţie continuă creditate de Ordinul Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum şi alte forme de educaţie continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

CAPITOLUL V: Obligaţii etice şi deontologice

SECŢIUNEA 1: Obligaţia acordării îngrijirilor medicale

Art. 21

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenţei etnice, originii naţionale sau sociale, religiei, opţiunilor politice sau antipatiei personale, a condiţiei sociale faţă de pacienţi.

Art. 22

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical au obligaţia de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

Art. 23

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical au obligaţia să acorde asistenţă medicală şi îngrijirile necesare în limita competenţei lor profesionale.

Art. 24

În caz de calamităţi naturale (cutremure, inundaţii, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical sunt obligaţi să răspundă la chemare, să îşi ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoştinţă despre eveniment.

Art. 25

(1)Voinţa pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moaşei şi a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

(2)Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinţei, aparţinătorii sau apropiaţii celui suferind trebuie preveniţi şi informaţi corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepţia imposibilităţii (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgenţelor.

Art. 26

Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoştinţe sau experienţă pentru a asigura o asistenţă corespunzătoare, se vor consulta cu alţi colegi sau vor îndruma bolnavul către alţi specialişti.

Art. 27

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate şi neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-şi părerea numai dacă intervenţia este motivată de interesul sănătăţii pacientului, cu consimţământul prealabil al acestuia.

Art. 28

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătăţii pacientului, cu excepţia situaţiilor de urgenţă.

SECŢIUNEA 2: Respectarea drepturilor pacientului

Art. 29

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informaţia medicală, dreptul la consimţământ, dreptul la confidenţialitatea informaţiilor şi viaţa privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament şi îngrijiri medicale.

SECŢIUNEA 3: Consimţământul

Art. 30

O intervenţie medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoştinţă de cauză, şi-a dat consimţământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenţie medicală, asumându-şi în scris răspunderea pentru decizia sa; consecinţele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 31

Consimţământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

a)pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;

b)în cazul supunerii la orice fel de intervenţie medicală;

c)în cazul participării sale la învăţământul medical clinic şi la cercetarea ştiinţifică;

d)în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;

e)în cazul donării de sânge în condiţiile prevăzute de lege.

Art. 32

Consimţământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situaţii:

a)când pacientul nu îşi poate exprima voinţa, dar este necesară o intervenţie medicală de urgenţă;

b)în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenţia este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să îşi dea consimţământul, asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical sunt obligaţi să anunţe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

SECŢIUNEA 4: Secretul profesional

Art. 33

(1)Secretul profesional este obligatoriu.

(2)Secretul profesional există şi faţă de aparţinători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar şi după terminarea tratamentului şi decesul pacientului.

Art. 34

Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viaţa intimă a pacientului, a familiei, a aparţinătorilor, precum şi problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanţe în legătură cu boala şi alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

Art. 35

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepţie făcând situaţia în care pacientul şi-a dat consimţământul expres pentru divulgarea acestor informaţii, în tot sau în parte.

Art. 36

Interesul general al societăţii (prevenirea şi combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă şi altele asemenea prevăzute de lege) primează faţă de interesul personal al pacientului.

Art. 37

În comunicările ştiinţifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

Art. 38

Informaţiile cu caracter confidenţial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical numai în cazul în care pacientul îşi dă consimţământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

CAPITOLUL VI: Situaţii speciale în practicarea profesiunii în sistem instituţionalizat
SECŢIUNEA 1: Situaţia bolnavului psihic

Art. 39
Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistenţă medicală şi de îngrijiri de sănătate de aceeaşi calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi şi adaptate cerinţelor lor de sănătate.
Art. 40
Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire şi tratament, de maltratările din partea altor pacienţi sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferinţă fizică sau psihică.
Art. 41
(1)Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înţelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu îşi poate exprima liber voinţa, consimţământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.
(2)Nu este necesară obţinerea consimţământului în condiţiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenţia de urgenţă.
(3)Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenţie medicală, după caz, asumându-şi în scris răspunderea pentru decizia sa; consecinţele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecinţă punerea în pericol a vieţii pacientului.
Art. 42
Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie şi respectul demnităţii umane şi trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare şi degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.
SECŢIUNEA 2: Prescrierea, eliberarea pe baza unei reţete medicale şi administrarea drogurilor
Art. 43
Prescrierea, eliberarea pe baza unei reţete medicale şi administrarea drogurilor, în alte condiţii decât cele prevăzute de lege, constituie infracţiune.
SECŢIUNEA 3: Pacientul privat de libertate
Art. 44
Asistentului medical generalist, moaşei şi asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrităţii fizice, psihice sau demnităţii acestuia.
Art. 45
Dacă asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, aceştia au obligaţia să informeze organele competente.
SECŢIUNEA 4: Situaţia pacienţilor infectaţi cu HIV sau bolnavi de SIDA
Art. 46
(1)Pacienţii infectaţi cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire şi tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical fiind obligaţi să asigure îngrijirile de sănătate şi tratamentele prescrise acestor pacienţi.
(2)Păstrarea confidenţialităţii asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere şi/sau tratament astfel de persoane.
(3)Între specialiştii medico-sanitari, informaţiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

CAPITOLUL VII: Practicarea profesiunii în sistem privat, îngrijirile la domiciliu

Art. 47

Asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali exercită profesia în regim salarial şi/sau independent.

Art. 48

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical care îşi desfăşoară activitatea în calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practică medicală pot furniza îngrijiri medicale la domiciliu, dacă sunt autorizaţi în acest sens, în conformitate cu prevederile legale privind organizarea şi funcţionarea îngrijirilor la domiciliu.

Art. 49

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical sunt obligaţi să comunice medicului care a recomandat aceste servicii situaţia evoluţiei stării de sănătate a pacientului îngrijit.

Art. 50

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical chemaţi într-o familie ori colectivitate trebuie să respecte regulile de igienă şi de profilaxie, în exercitarea profesiei.

CAPITOLUL VIII: Probleme ale îngrijirii minorilor

Art. 51

Dacă asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical apreciază că minorul este victima unei agresiuni sau privaţiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudenţe, şi să alerteze autoritatea competentă.

Art. 52

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înţeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

Art. 53

În vederea efectuării tehnicilor şi/sau a manevrelor de îngrijire şi/sau de tratament asupra unui minor, consimţământul trebuie obţinut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepţia situaţiilor de urgenţă.

CAPITOLUL IX: Probleme ale experimentării pe om

Art. 54

(1)Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoşi, din raţiuni experimentale.

(2)Dispoziţiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

Art. 55

Impunerea, cu forţa sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moaşă şi asistent medical care participă în mod voluntar şi conştient la asemenea fapte.

CAPITOLUL X: Dispoziţii speciale

Art. 56

La primirea în OAMGMAMR, asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical vor depune următorul jurământ:

"În numele Vieţii şi al Onoarei,

jur să îmi exercit profesia cu demnitate, să respect fiinţa umană şi drepturile sale şi să păstrez secretul profesional.

Jur că nu voi îngădui să se interpună între datoria mea şi pacient consideraţii de naţionalitate, rasă, religie, apartenenţă politică sau stare socială.

Voi păstra respectul deplin pentru viaţa umană chiar sub ameninţare şi nu voi utiliza cunoştinţele mele medicale contrar legilor umanităţii.

Fac acest jurământ în mod solemn şi liber!"

Art. 57

Dovedirea calităţii de membru al OAMGMAMR se face cu certificatul de membru, eliberat de OAMGMAMR.

Art. 58
Actele medicale şi de îngrijire efectuate de asistenţi medicali generalişti, moaşe şi asistenţi medicali vor purta parafa şi semnătura acestora, pentru asumarea răspunderii individuale şi probarea responsabilităţii profesionale.
Art. 59
Modelul certificatului de membru şi al parafei profesionale sunt adoptate de Consiliul Naţional al OAMGMAMR, ca anexe ale Statutului Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naţionale a Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România nr. 1/2009 şi fac parte integrantă din acesta.

CAPITOLUL XI: Dispoziţii finale

Art. 60
Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică şi deontologie constituie abatere şi atrage răspunderea disciplinară.
Art. 61
Răspunderea disciplinară a membrilor OAMGMAMR nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.
Art. 62
Procedura de sesizare şi soluţionare a cauzelor este prevăzută în Statutul OAMGMAMR.
Art. 63
Toţi asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali au obligaţia de a informa consiliul judeţean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului Bucureşti despre modificările survenite în situaţia lor profesională.
Art. 64
Consiliul judeţean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului Bucureşti va informa Consiliul naţional al OAMGMAMR cu privire la aceste modificări.
Art. 65
Prevederile prezentului cod de etică şi deontologie se completează corespunzător cu dispoziţiile Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moaşă şi a profesiei de asistent medical, precum şi organizarea şi funcţionarea Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, ale Statutului Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naţionale a Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România nr. 1/2009, ale Regulamentului de organizare şi funcţionare al Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naţionale a Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România nr. 3/2009, precum şi cu normele legale în materie pe specialităţi, cu modificările ulterioare.
Art. 66
Completarea sau modificarea prezentului cod de etică şi deontologie se va face de către Adunarea generală naţională, la propunerea Consiliului naţional al OAMGMAMR.
Art. 67
La data intrării în vigoare a prezentului cod de etică şi deontologie se abrogă Codul de etică şi deontologie profesională al asistentului medical şi al moaşei din România, adoptat de Adunarea generală naţională a Ordinului Asistenţilor Medicali şi Moaşelor din România.
Art. 68
Prezentul cod de etică şi deontologie a fost adoptat de Adunarea generală naţională a OAMGMAMR în data de 9 iulie 2009 şi intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, Partea I.
Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 560 din data de 12 august 2009.

PARTEA 1: Preambul

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este elaborat în acord cu dispoziţiile Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului, care a fost adoptată la 10 decembrie 1948, prin Rezoluţia 217 A în cadrul celei de a III-a sesiuni a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite şi cu prevederile Constituţiei României, republicată. Orice prevedere a acestuia se interpretează în spiritul şi litera celor două acte fundamentale.

Profesia de psiholog cu drept de liberă practică este o profesie liberă şi independentă, a cărui statut în România este reglementat prin Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Colegiului Psihologilor din România.

Psihologii sunt singurii furnizori de servicii psihologice în condiţiile stabilite prin lege de către Parlamentul României. Serviciile psihologice sunt parte integrantă a serviciilor de sănătate, iar accesul cetăţenilor la acestea este garantat prin Constituţia României, republicată, şi convenţiile internaţionale în care România este parte semnatară. Evaluarea psihologică este benefică oamenilor, pentru asigurarea sănătăţii umane, fiind necesară şi utilă în cunoaşterea, aprecierea şi asigurarea sănătăţii omului, pentru stabilirea limitelor şi condiţiilor intervenţiei psihologice.

Prezentul cod deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică reprezintă actul administrativ cu caracter normativ, unic şi general, care reglementează normele generale de deontologie şi de disciplină, aplicabile în exercitarea profesiei de psiholog. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică se interpretează numai în corelaţie cu celelalte prevederi din actele cu caracter normativ adoptate de către forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică a fost elaborat cu respectarea prevederilor din documentul "Valorile comune profesiilor liberale în Uniunea Europeană", aprobat de către Consiliul European al Profesiilor Liberale - CEPLIS. De asemenea, Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu principiile etice minime elaborate de către EFPA - Federaţia Europeană a Asociaţiilor Psihologilor, cu privire la respectul pentru drepturile şi demnitatea persoanei, competenţa, responsabilitatea şi integritatea profesională.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu prevederile Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoaşterea calificărilor profesionale, precum şi cu prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieţei interne.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde valorile şi standardele profesionale raportate la exigenţele morale ale profesiei de psiholog - principii deontologice, exprimate prin reguli de conduită profesională cu caracter obligatoriu sau cu valoare de recomandare. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde, de asemenea, reglementarea principalelor abateri disciplinare în profesia de psiholog.

Imposibilitatea de a demonstra culpa profesională a psihologului atrage inadmisibilitatea sancţionării disciplinare a acestuia.

PARTEA 2:

CAPITOLUL I: Explicaţia unor termeni

Art. 1

În înţelesul prezentului act, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

a)lege - Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Colegiului Psihologilor din România;

b)norme - Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Colegiului Psihologilor din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2005, cu completările ulterioare;

c)psiholog - psiholog cu drept de liberă practică, atestat în condiţiile legii;

d)confraternitate - ansamblul relaţiilor stabilite între membrii Colegiului Psihologilor din România, precum şi între aceştia şi psihologii recunoscuţi din statele membre ale Uniunii Europene, termen consacrat în legislaţia specifică din statele membre ale Uniunii Europene;
e)Colegiul - organizaţia profesională "Colegiul Psihologilor din România", având calitatea de autoritate română competentă pentru profesia de psiholog;
f)codul deontologic - Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică;
g)metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţa psihologică - instrumente profesionale specifice psihologului, utilizate pentru desfăşurarea activităţilor psihologice prevăzute la art. 5 din lege;
h)abatere disciplinară - fapta, în legătură cu activitatea profesională, constând într-o acţiune sau o inacţiune, săvârşită cu intenţie de către psiholog, prin care acesta a încălcat normele deontologice şi de disciplină, ca diferenţă între valoarea-limită admisă şi comportamentul profesional constatat, individualizată potrivit dispoziţiilor cap. VII din prezentul cod deontologic;
i)beneficiar - persoana evaluată psihologic, beneficiar direct;
j)beneficiar contractual - persoana fizică sau juridică ce contractează serviciile psihologice;
k)secretul profesional - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor şi informaţiilor referitoare la modul de gestionare a metodelor şi tehnicilor de evaluare şi asistenţă psihologică utilizate într-un caz concret, precum şi la modalitatea profesională de obţinere a concluziilor psihologice;
l)confidenţialitatea - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor şi informaţiilor despre care a luat cunoştinţă în exercitarea atribuţiilor profesionale, în condiţiile legii. Psihologul nu poate depune mărturie cu privire la faptele şi împrejurările de care a luat cunoştinţă în exerciţiul profesiei, fără încuviinţarea persoanei sau a entităţii faţă de care este obligat să păstreze confidenţialitatea, în condiţiile legii;
m)excepţii privind secretul profesional şi confidenţialitatea - transmiterea către terţi a informaţiilor care nu conţin niciun nume concret, niciun detaliu, ci permit doar o descriere în termeni generali a unui act profesional nu face parte din secretul profesional sau din confidenţialitatea actului profesional. Fac excepţie de la obligaţia păstrării secretului profesional sau a confidenţialităţii cazurile în care dezvăluirea datelor şi informaţiilor este solicitată de către instanţa de judecată, de o comisie parlamentară de anchetă sau de către Comisia de deontologie şi disciplină a Colegiului; în cazul informării reprezentanţilor legali sau a autorităţii tutelare pentru copiii minori, în interesul superior al acestora, sau când, prin lege, se prevede în mod expres obligaţia profesionistului de a dezvălui secretul profesional sau datele şi informaţiile confidenţiale;
n)situaţie de urgenţă - orice situaţie care în raport cu condiţiile psihologice prezente necesită o rezolvare imediată, care nu admite amânare şi necesită o intervenţie specializată grabnică.

CAPITOLUL II: Misiunea psihologului. Scopul şi rolul profesiei de psiholog

Art. 2

(1)Psihologul studiază comportamentul uman, procesele mentale şi investighează probleme psihologice din domeniul sănătăţii, educaţiei, justiţiei, organizaţiilor, muncii, ordinii publice şi siguranţei naţionale, precum şi din celelalte domenii de activitate, stabilind un psihodiagnostic şi/sau recomandând căi psihologice de soluţionare a problemelor diagnosticate.
(2)Psihologul concepe şi efectuează experimente şi observaţii pentru a analiza caracteristicile psihologice ale oamenilor şi animalelor şi pentru a implementa strategii de intervenţie.
(3)Psihologul analizează influenţele eredităţii, mediului, educaţiei sau a altor factori, asupra psihicului indivizilor.
(4)Psihologul desfăşoară activităţi de psihodiagnostic, consiliere psihologică, psihoterapie şi activităţi de dezvoltare personală pentru prevenirea tulburărilor emoţionale şi de personalitate, precum şi a fenomenelor de inadaptare la mediul social şi profesional, în vederea optimizării existenţei umane.
(5)Psihologul elaborează şi aplică metode şi tehnici de evaluare şi asistenţă psihologică pentru măsurarea inteligenţei, abilităţilor, aptitudinilor şi a altor caracteristici psihoumane, interpretează datele obţinute,

stabileşte psihodiagnosticul, prognoza şi înaintează recomandările pe care le consideră necesare, după caz.
(6)Psihologul realizează evaluări şi intervenţii specifice şi în domeniile: psihodiagnoză şi tratamentul bolilor/deficienţelor mentale, selecţia, consilierea şi orientarea ocupaţională şi profesională, educaţia şi formarea profesională continuă a adulţilor, educaţia, consilierea şcolară şi dezvoltarea socială a copiilor şi adolescenţilor, psihopedagogia specială, psihologia organizaţiilor militare, delincvenţa juvenilă, evaluarea psihologică judiciară şi/sau expertiza psihologică.
Art. 3
Intervenţiile psihologice de consiliere şi psihoterapie au caracterul unor obligaţii de mijloace, iar nu de rezultat, psihologii fiind obligaţi să întreprindă toate demersurile în vederea soluţionării problemelor psihologice constatate, raportate la timpul alocat şedinţelor psihologice, însă nu pot şi nu trebuie să garanteze soluţionarea acestora.

CAPITOLUL III: Natura şi obiectivele codului deontologic
Art. 4
(1)Codul deontologic este menit să garanteze, prin acceptarea liber-consimţită, buna îndeplinire de către psiholog a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna funcţionare a relaţiilor profesionale dintre psihologi şi beneficiarii serviciilor psihologice, dar şi a altor relaţii sociale.
(2)Nerespectarea prevederilor obligatorii de către psihologi atrage răspunderea disciplinară a acestora şi, în ultimă instanţă, aplicarea unei sancţiuni disciplinare, după caz.
(3)Prezentul cod deontologic nu poate constitui cadru normativ pentru tragerea la răspundere penală, civilă sau administrativă a psihologilor, însă reprezintă singurul act cu caracter normativ pe baza căruia poate fi apreciată răspunderea disciplinară a psihologului.
(4)Prezentul cod deontologic poate fi utilizat atât de către psihologi, cât şi de către beneficiarii serviciilor psihologice, în vederea apărării drepturilor şi intereselor acestora.
(5)Psihologii au dreptul ca în cadrul formelor lor de asociere să adopte şi alte coduri deontologice specifice, cu caracter intern în cadrul asociaţiilor, prin care însă nu se poate deroga de la prevederile prezentului act, acestea neputând fi utilizate în apărarea drepturilor şi intereselor lor, în procedura răspunderii disciplinare.
CAPITOLUL IV: Aplicarea codului deontologic
Art. 5
(1)Prezentul cod deontologic se aplică pe teritoriul României pentru toate serviciile psihologice furnizate, indiferent de cetăţenia psihologului.
(2)Prezentul cod deontologic este aplicabil inclusiv pe navele şi aeronavele sub pavilion românesc, precum şi psihologilor români care activează în misiunile diplomatice, comerciale şi militare ale României din afara teritoriului naţional, după caz.
(3)Prezentul cod deontologic se aplică atât în domeniul public, cât şi în domeniul privat, având prioritate în aprecierea răspunderii disciplinare a psihologilor.
(4)Stabilirea răspunderii administrative a psihologului salariat/numit în funcţie este precedată întotdeauna de stabilirea răspunderii disciplinare, realizate pe baza codului deontologic de către Comisia de deontologie şi disciplină, la propunerea comisiilor aplicative, precum şi de către celelalte foruri de conducere ale Colegiului, după caz.
CAPITOLUL V: Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog
Art. 6
(1)Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog, denumite şi principii deontologice, au caracter etic profesional, acestea reprezentând prevederi obligatorii sau recomandări pentru comportamentul şi atitudinea psihologilor în exercitarea actului profesional.
(2)Aprecierea în contextul activităţii profesionale şi sociale publice a faptelor psihologilor se realizează potrivit dispoziţiilor prezentului cod deontologic, legii şi normelor, precum şi altor acte cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului.

SECŢIUNEA 1: Principiul competenţei, specializării şi integrităţii profesionale

Art. 7

(1)Profesia de psiholog se exercită în baza atestatului de liberă practică, potrivit treptelor de specializare şi specialităţilor profesionale, atestate de către Colegiu, raportate la competenţele profesionale reglementate.

(2)Profesia de psiholog se exercită prin una dintre formele de exercitare a profesiei de psiholog, înregistrate în Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România, partea a II-a, în România neputând exista mai multe standarde de calitate în serviciile psihologice. Standardele de calitate în serviciile psihologice se stabilesc de către Colegiu, în condiţiile legii.

(3)Psihologii acţionează profesional şi reprezintă corpul profesional al psihologilor cu respect, demnitate şi onestitate.

(4)Între psihologi şi beneficiarii serviciilor psihologice relaţiile sunt bazate pe onestitate, probitate şi spirit de dreptate, astfel încrederea nu este pusă sub semnul îndoielii.

(5)Psihologii nu pot utiliza metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică ca instrument de represiune politică şi socială. De asemenea este interzisă utilizarea oamenilor în calitate de subiecţi de experimentare, fără acordul prealabil scris al acestora.

SECŢIUNEA 2: Principiul responsabilităţii ştiinţifice şi profesionale

Art. 8

(1)Psihologii au obligaţia să se asigure că metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică pe care le utilizează sunt adecvate obiectivelor serviciilor psihologice ce urmează să le presteze către beneficiari.

(2)Psihologii au obligaţia să utilizeze metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică potrivit instrucţiunilor de utilizate puse la dispoziţie de către producător sau distribuitor, cu avizul Colegiului, astfel încât să nu pună în pericol viaţa, precum şi integritatea fizică şi psihică a beneficiarilor.

(3)Psihologii au obligaţia să se asigure ca metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică standardizate care urmează să fie utilizate în activitatea profesională sunt avizate de către Comitetul director al Colegiului.

(4)Psihologii care utilizează în activitatea profesională metode şi tehnici de evaluare şi asistenţă psihologică nestandardizate sunt obligaţi să informeze şi să obţină consimţământul prealabil al beneficiarului direct.

(5)Metodele şi tehnicile de evaluare psihologică nestandardizate şi nevalidate nu pot fi utilizate pentru psihodiagnoza care conţine clasificări şi ierarhizări de orice formă sau care pot aduce atingere imaginii persoanei.

(6)Pentru specialităţile în care standardul de calitate prevede obligaţia utilizării metodelor şi tehnicilor standardizate, psihologii pot utiliza în activitatea profesională o probă nestandardizată, în scopul validării acesteia.

SECŢIUNEA 3: Principiul independenţei, nediscriminării şi imparţialităţii profesionale

Art. 9

(1)Complexitatea îndatoririlor care îi revin psihologului impune din partea acestuia o independenţă deplină, liberă de orice presiune, îndeosebi de cea derivată din propriile sale interese sau datorată influenţelor externe. Această independenţă este, de asemenea, necesară atât pentru încrederea în actul psihologic, cât şi pentru încrederea în oportunitatea şi necesitatea serviciilor psihologice în genere. Prin urmare, psihologul trebuie să evite orice prejudiciere a independenţei sale şi să vegheze pentru a nu neglija etica/deontologia sa profesională din dorinţa de a crea o situaţie comodă unor beneficiari ai serviciilor sale sau chiar terţilor.

(2)Independenţa profesională este necesară atât în activitatea psihologilor, cât şi a beneficiarului serviciilor sale, iar evaluarea sau intervenţia psihologică efectuată de către psiholog beneficiarului serviciilor sale nu este valabilă atunci când ea este realizată din interes personal ori sub efectul unei presiuni externe.

(3)Activităţile psihologice pot fi realizate ş] în echipe profesionale, în care activitatea şi decizia profesională sunt unice şi colective. În această situaţie, psihologii vor formula un psihodiagnostic general comun. În cazul în care nu se poate formula o concluzie unitară se va solicita o altă opinie de specialitate.

SECŢIUNEA 4: Principiul asigurării demnităţii şi respectului pentru fiinţe

Art. 10

(1)Psihologul acţionează întotdeauna pentru oameni şi în interesul acestora, valoarea socioeconomică a activităţii de psiholog fiind recunoscută prin lege. Psihologul este obligat să manifeste preocupare, empatie, respect şi înţelegere faţă de beneficiari şi faţă de problemele acestora, acţionând întotdeauna fără manifestări de autoritate şi fără să exploateze situaţia beneficiarului serviciilor psihologice.

(2)Psihologul prestează serviciile psihologice nediscriminatoriu, indiferent de situaţia socioeconomică, politică, religioasă, rasială, etnică, sexuală, culturală, de vârstă sau de altă natură a beneficiarului/persoanei care solicită prestarea serviciilor psihologice.

(3)Psihologul respectă în acelaşi timp valori umanitare, determinate însă şi de natura profesiei sale, astfel încât acesta trebuie să aibă în vedere, întotdeauna, asigurarea respectului şi demnităţii umane, acţionând pentru ameliorarea afecţiunilor de ordin psihologic, precum şi pentru evitarea sau eliminarea efectelor unor evenimente tragice din viaţa oamenilor.

(4)Psihologul are în vedere întotdeauna interesul superior al copilului minor, serviciile psihologice sunt parte componentă a serviciilor de sănătate, acestea fiind benefice copilului minor în procesul său de dezvoltare psihică.

(5)Ca membru al societăţii, psihologul acţionează întotdeauna pentru soluţionarea problemelor sociale, intervenind în limita posibilităţilor şi competenţelor sale, precum şi a condiţiilor în care acestea se manifestă, în vederea soluţionării sau ameliorării lor.

SECŢIUNEA 5: Principiul primordialităţii interesului fiinţei umane

Art. 11

În toate deciziile profesionale cu caracter psihologic, psihologul trebuie să se asigure că interesul şi binele fiinţei umane prevalează interesului societăţii ori al ştiinţei.

SECŢIUNEA 6: Principiul liberei concurenţe profesionale

Art. 12

(1)Psihologul este un profesionist persoană fizică şi nu un comerciant, acesta nu realizează acte de comerţ, ci acte profesionale, specifice profesioniştilor liberali, astfel încât psihologul trebuie să acţioneze liber într-o piaţă concurenţială bazată numai pe competenţa profesională şi nu în funcţie de situaţia economică.

(2)Psihologul este autorizat să informeze beneficiarii despre serviciile psihologice pe care le oferă, cu condiţia ca informaţia să fie fidelă, veridică şi cu respectarea secretului profesional.

(3)Publicitatea personală efectuată de către un psiholog, indiferent de mijlocul media utilizat: presa, radioul, televiziunea, comunicarea comercială electronică sau altele, este autorizată în măsura în care ea prezintă titlul profesional al psihologului, treapta sa de specializare, specialităţile profesionale în care este atestat, forma de exercitare a profesiei, precum şi portofoliul de clientelă, fără a da relaţii despre cazurile soluţionate, opiniile beneficiarilor, rezultatele înregistrate, preţuri/onorarii sau calitatea serviciilor prestate. Oferta individuală de servicii psihologice către beneficiar poate cuprinde descrierea serviciilor, preţul şi portofoliul de clientelă.

(4)Psihologul realizează intervenţii psihologice unice, astfel încât acesta nu poate aprecia valoarea sau oportunitatea intervenţiilor psihologice ale altor psihologi ori comparativ cu alţi psihologi, nu poate formula puncte de vedere cu privire la actele profesionale ale altui psiholog, realizată sub titlul profesional de psiholog, şi nu poate interveni în niciun fel în relaţia stabilită de către un alt psiholog cu clientul acestuia, cu excepţia activităţii de supervizare profesională.

(5)În cazul în care opinia psihologului priveşte un act de autoritate sau un act eliberat de către o instituţie/persoană juridică, aceasta este admisă.

(6)Activitatea psihologului are în vedere valoarea socială a acestei profesii pentru societate, acesta neputând urmări ca scop al activităţii sale profesionale numai obţinerea de foloase materiale.

SECŢIUNEA 7: Principiul evitării conflictului de interese

Art. 13

(1)Psihologul trebuie să evite situaţia în care ar putea să planeze suspiciuni în legătură cu interesul său faţă de un beneficiar. Psihologul trebuie să acţioneze întotdeauna dintr-o singură poziţie profesională, acesta nu trebuie să se prezinte ca apropiat, rudă, sfătuitor şi nici ca reprezentantul sau apărătorul unuia dintre beneficiarii serviciilor psihologice.

(2)Psihologul trebuie să se abţină să colaboreze cu un beneficiar atunci când se iveşte un conflict de interese, când secretul profesional riscă să fie violat sau când independenţa sa riscă să fie ştirbită.

SECŢIUNEA 8: Principiul confidenţialităţii şi păstrării secretului profesional

Art. 14

(1)Prin însăşi natura misiunii sale, psihologul este depozitarul secretelor beneficiarului serviciilor psihologice şi destinatarul informaţiilor sale de natură confidenţială. Fără o garanţie a confidenţialităţii, încrederea în profesia de psiholog şi în activitatea psihologului nu poate exista.

(2)Obligaţia psihologului cu privire la secretul profesional serveşte atât beneficiarului serviciilor psihologice, cât şi psihologului, fiind în acord cu Constituţia României.

(3)Obligaţia psihologului cu privire la confidenţialitatea şi secretul profesional nu este limitată în timp. Confidenţialitatea şi secretul profesional sunt recunoscute ca fiind, deopotrivă, drepturi şi îndatoriri fundamentale ale psihologului.

(4)Psihologul stabileşte prin contractele încheiate şi prin regulamentele interne ale formei de exercitare ale profesiei obligaţia angajaţilor săi şi a oricărei persoane care colaborează cu acesta în activitatea sa profesională să respecte confidenţialitatea şi secretul profesional.

(5)Psihologul nu poate fi obligat de către angajator sau de către o altă persoană neautorizată să comunice datele confidenţiale sau secretul profesional, cu excepţia prevederilor exprese ale legii, la solicitarea instanţei de judecată.

SECŢIUNEA 9: Principiul informării şi obţinerii consimţământului prealabil

Art. 15

(1)Serviciile psihologice furnizate de către psihologi sunt necesare şi utile oricărei persoane, în funcţie de nevoile fiecăreia, acestea însă se realizează în anumite condiţii, cu o anumită metodologie specifică, prezentând uneori în funcţie de beneficiar anumite particularităţi şi riscuri, despre care psihologul are obligaţia de a informa beneficiarul.

(2)Accesul la serviciile psihologice este liber, însă condiţiile, scopul, durata, procedurile şi metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidenţialităţii actului psihologic, precum şi dreptul beneficiarului de a întrerupe sau de a se retrage oricând din şedinţa psihologică trebuie să fie cunoscute de către acesta înainte de prestarea serviciilor.

(3)Nicio evaluare/intervenţie psihologică nu se poate efectua decât după ce beneficiarul direct şi-a dat în scris consimţământul prealabil, liber şi în cunoştinţă de cauză. În aceleaşi condiţii, consimţământul se poate retrage în orice moment al evaluării/intervenţiei psihologice de către beneficiar.

(4)Dispoziţiile privind retragerea consimţământului sunt valabile şi în ceea ce priveşte consimţământul exprimat, în condiţiile legii, de către altă persoană sau instituţie decât beneficiarul direct al evaluării/intervenţiei psihologice.

(5)Atunci când, din cauza unei situaţii de urgenţă, nu se poate obţine consimţământul prealabil scris al beneficiarului, se va putea proceda imediat la orice evaluare/intervenţie psihologică indispensabilă din punct de vedere psihologic şi al stării de sănătate, în interesul beneficiarului. În situaţii de urgenţă nu mai este necesar consimţământul prealabil al reprezentanţilor legali pentru beneficiarul incapabil.

(6)Atunci când, potrivit legii, din cauza unei boli psihice sau unei alte cauze, beneficiarul direct nu are capacitatea de a consimţi la o evaluare/intervenţie psihologică, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său legal ori fără autorizarea unei autorităţi sau a unei persoane desemnate prin lege ori a unei instanţe de judecată.

Art. 16

(1)În cazul în care beneficiarul direct al serviciilor psihologice este un copil minor sau o altă persoană aflată sub tutelă, psihologul este obligat să obţină acordul şi consimţământul pentru evaluarea sau asistenţa psihologică de la cel puţin unul dintre reprezentanţii legali ai acestora.
(2)Evaluarea psihologică a copilului minor nu poate fi împiedicată în niciun fel de către reprezentanţii legali ai acestuia, dacă aceasta este necesară pentru evaluarea stării de sănătate a copilului, în interesul superior al acestuia. Intervenţia psihologică ce are efect asupra psihicului minorului (psihoterapie, consiliere psihologică, intervenţie logopedică etc.) poate fi realizată în cazul în care copilul minor sau reprezentanţii legali ai acestuia sunt de acord.
(3)În cazul situaţiilor de urgenţă, pentru a realiza o evaluare sau o intervenţie psihologică, reclamată de starea psihică a beneficiarului direct, precum şi de alte condiţii critice de mediu, psihologul poate aprecia oportunitatea obţinerii acordului, precum şi a consimţământului prealabil al reprezentanţilor legali, în acest caz operând forţa majoră.
(4)Rezultatele evaluării sau intervenţiei psihologice realizate de către psiholog în condiţiile alin. (3) nu pot fi emise sub forma unor rapoarte de evaluare/expertiză psihologică în cauze civile sau de familie, pentru a fi utilizate de către reprezentanţii legali în vederea obţinerii unor drepturi personale, evaluările/intervenţiile psihologice fiind realizate numai în vederea evaluării/ameliorării stării psihice a beneficiarului direct şi înaintării unor recomandări de specialitate.
(5)În avizele sau rapoartele elaborate pe baza evaluărilor psihologice ale copilului minor sau ale persoanelor aflate sub tutelă, realizate în condiţiile alin. (2) şi (3), psihologii sunt obligaţi să precizeze dacă acestea pot/nu pot fi utilizate de către reprezentanţii legali în vederea obţinerii unor drepturi personale, inclusiv pentru încredinţarea minorului, rezultatele/recomandările elaborate de către psiholog neavând valoare de expertiză, fiind realizate în condiţii care reclamau urgenta evaluare sau intervenţie psihologică.
(6)Evaluările/Intervenţiile psihologice realizate la cererea/cu aprobarea expresă a instanţelor de judecată au caracter obligatoriu, psihologul fiind absolvit de orice responsabilitate cu privire la nerespectarea condiţiilor de obţinere a acordului din partea beneficiarului direct sau a reprezentanţilor legali ai copilului minor. Evaluările psihologice realizate în aceste condiţii au caracterul unor expertize psihologice judiciare.
(7)Psihologul, în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate ale beneficiarului minor, în situaţii de urgenţă şi numai strict în interesul superior al copilului minor, luând în considerare solicitarea acestuia, poate realiza evaluarea psihologică fără acordul reprezentanţilor săi legali, cu condiţia anunţării de îndată a acestora sau a autorităţii tutelare.
(8)În cazul în care evaluarea psihologică a copilului minor a fost realizată numai în prezenţa unui singur părinte, psihologul este obligat să menţioneze în raportul eliberat imposibilitatea evaluării psihologice a relaţiei acestuia cu celălalt părinte.

SECŢIUNEA 10: Principiul formării profesionale continue

Art. 17

(1)Psihologii, ca şi profesionişti liberali, au o responsabilitate univocă de a-şi menţine nivelul de competenţă în domeniul lor de activitate şi de a participa la formarea şi dezvoltarea profesională continuă pe parcursul întregii lor activităţi profesionale.
(2)Beneficiarii, care solicită serviciile profesionale, sunt îndreptăţiţi să beneficieze de servicii profesionale realizate de către psihologi care să deţină în mod actualizat cunoştinţele şi informaţiile din domeniul lor de activitate. Actualizarea cunoştinţelor profesionale se poate realiza potrivit modalităţilor de formare profesională continuă reglementate.
(3)Psihologul se informează cu privire la noile descoperiri ştiinţifice în domeniul psihologiei şi transmite, în grupurile profesionale, informaţiile dobândite în activitatea sa.

SECŢIUNEA 11: Principiul confraternităţii şi colegialităţii

Art. 18

(1)Confraternitatea impune ca relaţiile dintre psihologi să fie bazate atât pe încredere, spre interesul beneficiarului serviciilor psihologice, cât şi pe baza criteriului evitării oricărui comportament susceptibil să impieteze bunei reputaţii a profesiei de psiholog.

(2)Confraternitatea nu trebuie să pună niciodată în opoziţie interesele psihologilor cu interesele beneficiarului serviciilor psihologice.

(3)Psihologul recunoaşte drept confrate pe orice psiholog dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene şi manifestă faţă de acesta un comportament colegial şi loial, în condiţii de reciprocitate.

SECŢIUNEA 12: Principiul nemedierii relaţiei psiholog-beneficiar/pacient

Art. 19

(1)Orice decizie profesională a psihologului se bazează pe examinarea personală şi nemediată a beneficiarului direct, de către psihologul examinator.

(2)Raportul contractual dintre psiholog şi beneficiarul serviciilor psihologice se încheie în mod direct, fără intermediari.

(3)Onorariul aferent desfăşurării activităţii psihologice este negociat, în mod direct, de către psiholog, ca titular al formei de exercitare a profesiei, cu beneficiarul serviciilor psihologice.

(4)Salariul aferent desfăşurării activităţii psihologice este negociat, de către psiholog, în mod direct cu angajatorul/beneficiarul contractual.

SECŢIUNEA 13: Principiul obligaţiei de mijloace în activitatea psihologică

Art. 20

Psihologul îşi dedică întreaga competenţă, ştiinţă şi pricepere pentru interesul beneficiarului/pacientului său şi va depune toată diligenţa de care este capabil pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanţii în raport cu condiţiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

SECŢIUNEA 14: Principiul dreptului beneficiarului la o a doua opinie în specialitate

Art. 21

(1)În toate situaţiile, psihologul va respecta dreptul beneficiarului direct de a obţine o a doua opinie de specialitate.

(2)În cazul în care beneficiarul doreşte să efectueze o altă examinare psihologică, psihologul examinator iniţial poate să efectueze reexaminarea după cel puţin 72 de ore de la efectuarea examinării psihologice iniţiale.

(3)În cazul în care beneficiarul este nemulţumit de concluziile examinării psihologice iniţiale şi doreşte o a doua opinie de specialitate, aceasta va putea fi realizată de către un alt psiholog după cel puţin 72 de ore de la examinarea psihologică iniţială.

(4)În cazul constatării riscului de adicţie, prezent în cazul beneficiarului, psihologul care efectuează reexaminarea sau psihologul căruia i s-a solicitat cea de-a doua opinie de specialitate solicită beneficiarului direct să prezinte dovada realizării unui consult medical de specialitate, iar în cazul în care se confirmă adicţia, să prezinte dovada că se află în îngrijire de specialitate.

SECŢIUNEA 15: Principiul obligaţiei de finalizare a activităţii psihologice

Art. 22

(1)Psihologul se va asigura că beneficiarul direct a fost informat cu privire la natura şi limitele relaţiei psiholog-beneficiar/pacient şi că are o aşteptare corectă cu privire la rezultatele actului psihologic şi la serviciile psihologice pe care acesta urmează să le primească.

(2)Odată încheiat contractul de prestări de servicii psihologice, psihologul este obligat să ducă la îndeplinire toate sarcinile asumate, aşa cum rezultă din conţinutul contractului încheiat.

(3)Refuzul evaluării/intervenţiei psihologice poate avea loc strict în condiţiile legii sau dacă, prin solicitarea formulată, persoana în cauză îi cere psihologului acte de natură a-i ştirbi independenţa profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale sau dacă apreciază că solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de psiholog.

(4)În toate cazurile, psihologul îi va explica beneficiarului motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul furnizării serviciilor psihologice viaţa sau sănătatea persoanei în cauză nu sunt puse în pericol şi, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt psiholog sau o altă formă de exercitare a profesiei.

CAPITOLUL VI: Răspunderea disciplinară

Art. 23

(1)Răspunderea disciplinară a psihologului reprezintă un ansamblu de norme reglementate prin lege şi prin actele cu caracter normativ adoptate în vederea punerii în aplicare, detalierii şi executării dispoziţiilor legale, în vederea stabilirii procedurilor administrative şi profesionale pentru identificarea întinderii responsabilităţii profesionale, precum şi a eventualelor abateri şi sancţiuni aplicabile psihologilor.

(2)Răspunderea disciplinară reprezintă o etapă preliminară răspunderii penale, civile, contravenţionale, administrative, materiale sau de altă natură, care sunt aplicabile psihologului pentru o faptă de natură profesională, potrivit dispoziţiilor legale în vigoare.

(3)Abaterile disciplinare constatate potrivit anexei care face parte din prezentul cod deontologic şi sancţiunile disciplinare aplicate de organele prevăzute în lege sunt opozabile psihologilor, beneficiarilor, angajatorilor, precum şi instituţiilor publice şi private cu care psihologii interacţionează profesional, în condiţiile legii.

(4)Procedurile şi actele specifice răspunderii disciplinare a psihologilor au caracter profesional, acestea neputând fi înlocuite sau asimilate cu actele sau demersurile judiciare.

(5)Stabilirea culpei profesionale şi a abaterilor profesionale ale psihologilor se realizează numai în cadrul procedurilor răspunderii disciplinare, în condiţiile legii şi ale prezentului cod deontologic.

CAPITOLUL VII: Dispoziţii finale

Art. 24

(1)Consiliul, Comitetul director, Comisia de deontologie şi disciplină şi celelalte comisii de specialitate ale Colegiului pun în aplicare şi interpretează prevederile prezentului cod deontologic.

(2)Comisia de deontologie şi disciplină analizează şi apreciază gravitatea abaterilor disciplinare, în raport cu condiţiile în care acestea s-au manifestat, pe baza actelor şi informaţiile obţinute în cadrul procedurii răspunderii disciplinare, la propunerea comisiilor aplicative competente.

(3)Interpretarea juridică oficială a prevederilor prezentului cod deontologic, necesară în executarea procedurilor de răspundere disciplinară, se realizează de către Departamentul juridic şi de comunicare al Colegiului.

(4)Hotărârile Consiliului, Comitetului director, Comisiei de deontologie şi disciplină şi propunerile comisiilor aplicative ale Colegiului, emise în aplicarea prezentului cod deontologic, nu au caracter judiciar şi sunt de strictă interpretare profesională.

(5)Plângerile şi reclamaţiile privind încălcarea prevederilor prezentului Cod deontologic se înregistrează în registrul general de evidenţă al Colegiului, fiind direcţionate spre soluţionare potrivit procedurii răspunderii disciplinare şi/sau medierii/concilierii de către reprezentantul legal al Colegiului.

(6)Principiile deontologice şi abaterile disciplinare se detaliază potrivit dispoziţiilor ghidurilor de bune practici aprobate de către Comitetul director, fără să contravină acestora, la propunerea comisiilor aplicative.

Art. 25

(1)De la data intrării în vigoare a prezentului cod deontologic, toate cazurile sesizate, aflate în procedura răspunderii disciplinare, se analizează şi se soluţionează potrivit prevederilor acestuia.

(2)Prezentul cod deontologic se aplică tuturor cazurilor sesizate începând cu data intrării în vigoare a acestuia, indiferent de data faptei sesizate.

(3)Abaterile disciplinare ce pot fi constatate în procedura răspunderii disciplinare sunt prevăzute în anexă.

-****-

ANEXĂ: ABATERI DISCIPLINARE

SECŢIUNEA 1: Abateri privind competenţa, specializarea şi integritatea profesională

Art. 1

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice într-o altă specialitate decât cea în care este atestat.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice corespunzătoare unei trepte de competenţă/specializare superioară celei în care a fost atestat.

(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice prin alte forme de exercitare ale profesiei decât cele prevăzute în mod limitativ prin art. 13-15 din lege (cabinete individuale, cabinete asociate, societăţi civile profesionale sau structuri de psihologie), cu excepţia studiilor şi cercetărilor ştiinţifice.

(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care întocmeşte şi/sau prezintă acte şi materiale în vederea inducerii în eroare a beneficiarilor serviciilor psihologice cu privire la competenţele sale profesionale.

(5)În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunţarea unei hotărâri definitive şi irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărirea penală a psihologului în cauză.

Art. 2

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu utilizează în activitatea profesională metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică adecvate specialităţii intervenţiei psihologice pe care o realizează.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care facilitează beneficiarului serviciilor psihologice obţinerea unui aviz/raport psihologic favorabil prin nerealizarea unei evaluări corespunzătoare sau prin modificarea şi ajustarea rezultatelor evaluării psihologice. În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunţarea unei hotărâri definitive şi irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărire penală a psihologului în cauză.

(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlul profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional şi utilizează metodele şi tehnicile de evaluare psihologică, participând la un spectacol mediatic sau la activităţi de divertisment, prin care se aduce atingere secretului profesional sau integrităţii profesionale a altor psihologi sau a altor persoane.

(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlul profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional şi manifestă un comportament inadecvat, adresând direct jigniri sau aducând injurii la adresa altor persoane.

(5)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care în vederea obţinerii unor foloase materiale, direct sau indirect, ori pentru obţinerea unor favoruri de orice natură, pentru acesta sau pentru o altă persoană, facilitează beneficiarilor serviciilor psihologice obţinerea unui aviz psihologic, a unui raport psihologic sau a unei opinii profesionale favorabile, contrar rezultatelor reale obţinute. În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunţarea unei hotărâri definitive şi irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărire penală a psihologului în cauză.

(6)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiţionează intervenţia psihologică sau rezultatele probabile ale intervenţiei psihologice de obţinere a unor favoruri pentru acesta sau pentru o altă persoană.

SECŢIUNEA 2: Abateri privind responsabilitatea ştiinţifică şi profesională

Art. 3

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională metode şi tehnici de evaluare şi asistenţă psihologică standardizate licenţiate pentru care nu deţine dreptul de utilizare de la producătorul sau distribuitorul autorizat şi avizat profesional de către Colegiu.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională, în vederea stabilirii psihodiagnosticului, metode şi tehnici de evaluare şi asistenţă psihologică standardizate licenţiate, care nu au primit avizul Colegiului.
(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care îşi fundamentează psihodiagnosticul în activitatea profesională pe rezultatele obţinute în urma aplicării metodelor şi tehnicilor de evaluare şi asistenţă psihologică în care concluziile sunt generate/analizate de către o altă persoană/entitate decât psihologul examinator.
(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează doar o metodă de evaluare şi asistenţă psihologică, indiferent dacă aceasta este standardizată, în vederea stabilirii psihodiagnosticului.
(5)Constituie abatere disciplinară utilizarea de către psiholog doar a unei metode proprii de evaluare şi asistenţă psihologică în vederea stabilirii unui psihodiagnostic, înainte ca aceasta să fie validată şi etalonată. Nu constituie abatere disciplinară construirea, validarea, etalonarea şi utilizarea de către psiholog a uneia sau mai multor metode sau tehnici proprii de evaluare şi asistenţă psihologică.
Art. 4
(1)Constituie abatere disciplinară neparafarea sau nesecurizarea prin timbrare profesională de către psihologul examinator a avizului/raportului psihologic elaborat pe baza unei evaluări psihologice realizate de către acesta. Avizele sau rapoartele psihologice emise de către psihologul salariat/numit în funcţie, care sunt pentru uzul intern al angajatorului psihologului, nu se timbrează.
(2)Constituie abatere disciplinară neprecizarea în cuprinsul unui raport psihologic a metodelor şi tehnicilor de evaluare şi asistenţă psihologică utilizate de către psiholog în fundamentarea concluziilor profesionale.
(3)Constituie abatere disciplinară prevederea în cadrul unui aviz/raport psihologic a unor aprecieri jignitoare directe ale psihologului cu privire la persoana evaluată sau cu privire la alte persoane despre care se face referire în cadrul evaluării psihologice.
(4)Raportul psihologic se redactează într-un limbaj simplu, literar, accesibil şi nespecializat, fără reproduceri ale dialogului dintre psiholog şi persoana evaluată psihologic. Concluziile raportului/avizului psihologic se redactează într-un limbaj accesibil şi nespecializat, fără aprecieri bombastice, fără precizarea/sugerarea soluţiilor judiciare, într-un mod sintetic, raportate numai la obiectivele evaluării şi la rezultatele psihologice obţinute.

SECŢIUNEA 3: Abateri privind independenţa, nediscriminarea şi imparţialitatea profesională

Art. 5
(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care acţionează sau condiţionează actul său profesional de iniţiativa sau decizia unei alte persoane care nu deţine titlul profesional de psiholog. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiţionează actul profesional propriu de decizia sau iniţiativa unui terţ.
(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care interzice sau obligă, în mod direct, prestarea serviciilor psihologice de către un alt psiholog.
(3)Constituie abatere disciplinară orice faptă a psihologului care încalcă prevederile art. 4 alin. (1) din lege şi ale art. 7 din normele privind independenţa profesională.
Art. 6
(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin avizul/raportul psihologic emis prevede un psihodiagnostic mai avantajos pentru utilizarea de către beneficiarul serviciilor psihologice sau angajatorul acestuia ori pentru utilizarea de către alte persoane interesate, în raport cu rezultatele reale ale evaluării psihologice.
(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, plecând de la rezultate obiectivate prin metode şi tehnici de evaluare şi asistentă psihologică, emite aprecieri proprii, în legătură cu persoana evaluată psihologic, cu starea sa de sănătate, precum şi cu privire la caracteristicile fizice sau psihice ale acesteia.

SECŢIUNEA 4: Abateri privind asigurarea demnităţii profesionale şi respectului pentru fiinţe

Art. 7

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activităţi directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în profesia de psiholog, precum şi în metodele şi tehnicile de evaluare şi asistenţă psihologică avizate de către Colegiu, utilizate de către psihologi.
(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activităţi directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în Colegiu, în membrii forurilor de conducere sau în reprezentantul legal al organizaţiei profesionale.
(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activităţi directe sau indirecte aduce atingere demnităţii profesionale a membrilor Colegiului, precum şi bunului renume al acestora.
(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care practică preţuri/onorarii cu o valoare sub necesarul economic de susţinere a activităţii sale profesionale sau care permite intermedierea serviciilor psihologice prestate de către alte entităţi decât furnizorii de servicii psihologice prevăzute la art. 43 din norme.
Art. 8
(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care are o atitudine discriminatorie, conform definiţiei principiului, în raport cu beneficiarul serviciilor psihologice.
(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu manifestă înţelegere şi preocupare faţa de beneficiarul serviciilor psihologice, în vederea furnizării tuturor informaţiilor necesare pentru soluţionarea sau ameliorarea problemelor psihologice ale acestuia.
(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, neputând furniza serviciile psihologice solicitate de către beneficiar, nu îl informează pe acesta în legătură cu posibilitatea furnizării acestor servicii de către un alt psiholog atestat în condiţiile legii.
(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă condiţiile contractuale privind furnizarea serviciilor psihologice sau nu respectă programul de activitate afişat, cu excepţia cazului fortuit sau a forţei majore.
(5)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care refuză sau condiţionează în mod nejustificat acordarea asistenţei psihologice de urgenţă persoanei aflate în dificultate/persoanei care reclamă un risc iminent de suicid/de comitere a unei infracţiuni/contravenţii, datorat stării sale psihologice.
(6)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând la cunoştinţă în mod direct, nu intervine în vederea stopării unei agresiuni/violenţe fizice sau psihice împotriva unui copil minor sau nu informează de îndată autorităţile competente în vederea luării tuturor măsurilor care se impun, după caz.
(7)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând cunoştinţă de comiterea unei infracţiuni/agresiuni fizice sau psihice împotriva oamenilor/animalelor, nu informează autorităţile competente în vederea luării tuturor măsurilor care se impun.

SECŢIUNEA 5: Abateri privind libera concurenţă profesională

Art. 9
(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă principiul privind publicitatea personală, în vederea prezentării competenţelor sale profesionale sau a condiţiilor economice de prestare a serviciilor psihologice. În vederea protejării consumatorului, firma profesională standard respectă forma şi modelul indicate potrivit instrucţiunilor Colegiului.
(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care determină în mod direct rezilierea contractului de prestări de servicii psihologice încheiat între un alt psiholog şi beneficiarul serviciilor psihologice, prin prezentarea unei oferte mai avantajoase economic pentru beneficiar, cunoscând faptul că acesta se află deja într-o relaţie contractuală cu un alt furnizor de servicii psihologice.
(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă informaţii economice în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog în vederea dezavantajării acestuia.
(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează informaţiile economice obţinute în cadrul activităţii de reprezentare profesională/control profesional, în activitatea sa profesională, în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog.
(5)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a se pronunţa în public sau prin actele sale profesionale, în mod direct, asupra competenţelor profesionale ale unui alt psiholog, care îşi exercită

profesia în una dintre formele prevăzute de lege, respectiv asupra concluziilor profesionale stabilite într-un caz dat de către un alt psiholog, aflat în concurenţă profesională în aceeaşi specialitate.

SECŢIUNEA 6: Abateri privind conflictul de interese

Art. 10

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care furnizează concomitent aceleaşi servicii psihologice către acelaşi beneficiar, persoană fizică sau juridică, atât prin intermediul unei forme independente de exercitare a profesiei, cât şi prin intermediul calităţii sale de salariat/funcţionar public.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează serviciile psihologice către soţ/soţie, respectiv către o persoană cu care se află într-o relaţie de rudenie până la gradul al IV-lea inclusiv.

(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în mod direct sau indirect datele sau informaţiile obţinute în cadrul intervenţiei psihologice în vederea utilizării acestora în calitate de martor într-un proces penal, civil, inclusiv în cadrul proceselor având ca obiect relaţiile de familie sau de muncă, precum şi într-un proces comercial.

(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului, care cunoscând faptul că se află într-o relaţie de concurenţă profesională sau economică cu un alt psiholog din aceeaşi localitate, realizează activitatea de control profesional a acestuia. De la prevederile acestui alineat sunt exceptate cazurile controlului disciplinar prealabil, efectuat în vederea realizării unei evidenţe profesionale în teritoriu.

SECŢIUNEA 7: Abateri privind confidenţialitatea actului profesional

Art. 11

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în încălcarea dispoziţiilor art. 4 alin. (2) din lege, precum şi a dispoziţiilor art. 9 din norme, precum şi a altor prevederi obligatorii din actele cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului. În cazul în care datele şi informaţiile care constituie secretul profesional sunt solicitate de către instanţa de judecată, psihologul poate furniza/divulga secretul profesional, fapta acestuia neconstituind abatere disciplinară.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă unei alte persoane data şi locaţia în care urmează să aibă loc prestarea serviciilor psihologice către un beneficiar, cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege.

(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în înregistrarea video şi/sau audio a şedinţei psihologice sau a unei discuţii legate de exercitarea profesiei, respectiv utilizarea ulterioară a acesteia, fără acordul beneficiarului direct al serviciilor psihologice sau al entităţii angajatoare a persoanei cu care se realizează convorbirea, cu excepţia înregistrărilor accidentale.

SECŢIUNEA 8: Abateri privind informarea şi obţinerea consimţământului prealabil

Art. 12

(1)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în neinformarea prealabilă a beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condiţiile, scopul, durata, procedurile şi metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidenţialităţii actului psihologic, precum şi asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din şedinţa psihologică, cu excepţia cazurilor de evaluare/intervenţie psihologică de urgenţă.

(2)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu solicită şi nu obţine consimţământul prealabil scris al beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condiţiile, scopul, durata, procedurile şi metodologia utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidenţialităţii actului psihologic, precum şi asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din şedinţa psihologică, cu excepţia cazurilor de evaluare/intervenţie psihologică de urgenţă.

(3)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu obţine acordul prealabil al cel puţin unuia dintre reprezentanţii legali ai copilului minor, care urmează să fie evaluat psihologic, cu excepţia cazurilor de urgenţă. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a nu preciza în conţinutul avizului/raportului psihologic emis pentru intervenţiile psihologice realizate în condiţii de urgenţă a limitelor de utilizare a acestuia.

(4)Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, realizând expertiza psihologică a copilului minor în prezenţa unui singur reprezentant legal, nu menţionează în raportul eliberat imposibilitatea evaluării relaţiei copilului cu celălalt reprezentant legal.

SECŢIUNEA 9: Alte abateri disciplinare şi modul de constatare a acestora

Art. 13

(1)În funcţie de gravitatea faptelor sesizate, Comisia de deontologie şi disciplină a Colegiului, pe baza propunerilor comisiilor aplicative şi a avizelor primite, poate constata şi alte abateri disciplinare, potrivit principiilor prevăzute în Codul deontologic.

(2)Abaterile disciplinare ce rezultă din încălcarea principiilor Codului deontologic sunt de strictă interpretare, sancţiunile se aplică pentru o singură faptă, gradual şi numai în raport cu gravitatea faptei sesizate.

(3)În cazul constatării unei abateri disciplinare, sancţiunea este obligatorie, indiferent de nivelul acesteia.

Art. 14

(1)Abaterile disciplinare constatate de către alte entităţi sau instituţii, care nu au relevanţă potrivit principiilor Codului deontologic, nu pot constitui temei pentru constatarea culpei profesionale şi aplicarea de sancţiuni disciplinare pentru psihologi în condiţiile legii.

(2)Nerespectarea de către psihologii sancţionaţi a termenelor, recomandărilor şi condiţiilor prevăzute în sancţiunile disciplinare comunicate constituie abatere disciplinară şi se sancţionează în mod distinct, în condiţiile legii.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 715 din data de 20 noiembrie 2013

În temeiul dispoziţiilor art. 27 lit. a) din Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social şi ale art. 7 alin. (2) lit. g) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al Colegiului Naţional al Asistenţilor Sociali,
Consiliul naţional al Colegiului Naţional al Asistenţilor Sociali a adoptat prezentul cod deontologic al profesiei de asistent social.

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale
Art. 1
(1)Codul deontologic al profesiei de asistent social, denumit în continuare cod, stabileşte normele obligatorii de conduită profesională a asistenţilor sociali, respectiv a membrilor Colegiului Naţional al Asistenţilor Sociali din România, denumit în continuare Colegiu.
(2)Codul are ca scop reglementarea principiilor şi regulilor de conduită a asistenţilor sociali pentru a preveni apariţia unor situaţii care ar putea afecta reputaţia şi buna practică a acestora, dezvoltarea şi consolidarea Colegiului, precum şi imaginea corpului profesional al asistenţilor sociali în general.
Art. 2
Codul reglementează relaţiile profesionale ale asistenţilor sociali şi stabileşte standardele de conduită a acestora în relaţiile cu beneficiarii, membrii corpului profesional, precum şi cu alte categorii de profesionişti.
Art. 3
(1)Respectarea întocmai a prevederilor prezentului cod constituie o obligaţie profesională pentru fiecare asistent social.
(2)Desfăşurarea activităţilor de asistenţă socială se va realiza numai în condiţiile prezentului cod şi ale legislaţiei în vigoare.
Art. 4
(1)Colegiul poate acţiona pentru tragerea la răspundere disciplinară a asistenţilor sociali care încalcă normele imperative privind cadrul legal al exercitării profesiei de asistent social, precum şi pentru tragerea la răspundere penală, civilă, administrativă sau de altă natură, după caz.
(2)Colegiul poate sesiza organele în drept cu privire la practicarea profesiei de asistent social de către o persoană care nu a obţinut titlul profesional de asistent social, în condiţiile legii.
CAPITOLUL II: Principii generale profesionale
Art. 5
Asistentul social are obligaţia de a-şi exercita profesia potrivit prevederilor legale în vigoare privind exercitarea profesiei de asistent social, precum şi ale normelor profesionale specifice din domeniul asistenţei sociale.
Art. 6
Asistentul social este obligat să promoveze şi să respecte valorile profesiei, metodologia exercitării profesiei, precum şi ghidurile de bună practică în domeniu, aprobate de Colegiu, asigurând în acest mod realizarea calităţii actului profesional.
Art. 7
Asistentul social trebuie să îşi îmbogăţească permanent cunoştinţele profesionale şi să caute în mod consecvent să îşi ridice standardele de calitate ale exercitării profesiei, precum şi în domeniul cercetării, semnalând autorităţii profesionale practicile ilicite în domeniu, precum şi pe cele care încalcă dispoziţiile prezentului cod.
CAPITOLUL III: Independenţa profesională şi responsabilitatea asistentului social
Art. 8
(1)Asistentul social îşi desfăşoară activitatea pe baza principiului independenţei profesionale, care îi conferă dreptul de iniţiativă şi decizie în exercitarea actului profesional, cu asumarea deplină a răspunderii pentru calitatea acestuia.

(2)Independenţa asistentului social nu poate prejudicia în niciun fel interesele beneficiarului serviciului profesional.

Art. 9

Asistentul social pledează pentru condiţii de viaţă care să conducă la satisfacerea nevoilor umane de bază şi promovează valorile sociale, economice, politice şi culturale, compatibile cu principiile justiţiei sociale.

Art. 10

[textul Art. 10 din capitolul III a fost abrogat la 23-apr-2012 de Art. 8, litera B. din Hotarirea 1/2012]

Art. 11

Actul profesional al asistentului social se exercită în mod obligatoriu olograf, cu precizarea numelui, prenumelui şi codului alocat din Registrul Naţional al Asistenţilor Sociali, Partea I, precum şi prin aplicarea parafei profesionale individuale.

Art. 12

Asistentul social prestează numai categoriile de servicii de asistenţă socială specifice tipului de intervenţie şi beneficiarului serviciilor, potrivit ghidurilor de bună practică în domeniul asistenţei sociale, precum şi normelor metodologice privind exercitarea profesiei de asistent social, aprobate de Colegiu, în condiţiile legii.

Art. 13

Pentru serviciile de asistenţă socială prestate în relaţiile contractuale stabilite cu beneficiarul acestora, asistentul social, indiferent de forma de exercitare a profesiei, beneficiază de un salariu sau onorariu negociat în mod liber cu beneficiarii serviciilor prestate sau cu furnizorii de servicii de asistenţă socială ori cu altă entitate angajatoare în cadrul cărora activează, după caz.

Art. 14

(1)Asistentul social are următoarele responsabilităţi sociale:

a)să pledeze pentru îmbunătăţirea condiţiilor sociale în vederea satisfacerii nevoilor umane de bază şi promovării justiţiei sociale;

b)să acţioneze pentru a facilita accesul la servicii specifice şi posibilitatea de a alege pentru persoanele vulnerabile, dezavantajate sau aflate în dificultate;

c)să promoveze condiţiile care încurajează respectarea diversităţii sociale şi culturale;

d)să promoveze politicile şi practicile care încurajează conştientizarea şi respectarea diversităţii umane;

e)să faciliteze şi să informeze publicul în legătură cu participarea la viaţa comunitară şi schimbările sociale care intervin;

f)să asigure servicii profesionale în situaţii de urgenţă, în condiţiile legii şi ale normelor privind exercitarea profesiei de asistent social;

g)să recunoască importanţa fundamentală a relaţiilor interumane şi să le promoveze în practica profesională, încurajând relaţiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menţine şi/sau îmbunătăţi calitatea vieţii;

h)să se asigure de respectarea drepturilor fundamentale ale omului şi de aplicarea legislaţiei internaţionale la care România a aderat.

(2)Asistentul social tratează toate cazurile date spre asistare, în funcţie de concluziile evaluării riscului, nevoilor şi resurselor.

(3)Asistentul social va trata cu prioritate cazurile minorilor aflaţi în dificultate, fiind activat în mod automat principiul interesului superior al acestora, în condiţiile Convenţiei ONU cu privire la drepturile copilului, în acest sens având obligaţia de a se autosesiza.

(4)Asistenţii sociali vor avea în vedere întotdeauna că propriul lor comportament reprezintă un model pentru membrii comunităţii, acţionând în consecinţă.

CAPITOLUL IV: Obligaţii faţă de profesia de asistent social

Art. 15

Asistentul social contribuie la promovarea profesiei de asistent social, precum şi la susţinerea spiritului de breaslă.

Art. 16

În vederea asigurării standardelor de integritate profesională, asistentul social este obligat:
a)să promoveze şi să menţină standardele de calitate în practica profesională;
b)să promoveze şi să dezvolte valorile şi etica profesională, baza de cunoştinţe şi misiunea profesiei de asistent social;
c)să protejeze integritatea profesională a asistenţilor sociali prin conferinţe, studii, cercetare, analiză, activităţi de predare, consultanţă, expuneri în cadrul comunităţilor, prin participarea activă în cadrul organizaţiei profesionale, precum şi prin alte acţiuni de eficientizare a activităţii profesionale.

Art. 17

În spiritul promovării demnităţii profesiei, asistentul social se va preocupa permanent ca partenerii, asociaţii şi/sau angajaţii săi să nu lezeze drepturile persoanelor cu care interacţionează în actul profesional, să nu diminueze încrederea publică în profesionalismul, onestitatea şi responsabilitatea membrilor Colegiului, precum şi pentru a preveni şi elimina practicarea ilegală a profesiei de asistent social, sesizând în acest sens Colegiul.

CAPITOLUL V: Obligaţii faţă de beneficiari

Art. 18

(1)Relaţiile asistentului social cu beneficiarii serviciilor sale profesionale se bazează pe onestitate şi confidenţialitate, asistentul social având obligaţia de a informa beneficiarii asupra problemelor specifice şi cheltuielilor probabile pe care le implică prestarea serviciilor de asistenţă socială.
(2)Asistentul social are obligaţia de a informa beneficiarul - persoană fizică sau persoană juridică - în timp util asupra oricăror modificări intervenite în legătură cu prestaţia sa, care ar putea influenţa calitatea, costurile sau termenele de prestare a serviciilor.
(3)Asistentul social întreprinde toate măsurile care să îi permită întreruperea, la nevoie, a relaţiilor contractuale cu acei beneficiari sau cu acei angajatori care, prin cerinţele sau atitudinea lor pe parcursul desfăşurării activităţilor contractate, generează situaţii incompatibile.

Art. 19

(1)Respectarea principiului autodeterminării obligă asistentul social să nu decidă în numele beneficiarului.
(2)Asistentul social sprijină beneficiarii pentru identificarea şi dezvoltarea resurselor în vederea alegerii celei mai bune opţiuni şi acordă toată atenţia necesară intereselor celorlalte părţi implicate în activitatea de asistenţă socială.
(3)Asistentul social poate limita drepturile beneficiarilor la autodeterminare atunci când acesta consideră că acţiunile prezente şi/sau viitoare ale beneficiarilor prezintă un risc pentru ei înşişi şi/sau pentru alte persoane.

Art. 20

(1)Asistentul social va furniza serviciile de asistenţă socială beneficiarilor numai în contextul unei relaţii profesionale contractuale şi al consimţământului informat al beneficiarului, după caz.
(2)În cazul în care beneficiarii serviciilor de asistenţă socială nu au capacitatea de a-şi exprima în scris consimţământul sau de a contracta, asistentul social trebuie să protejeze interesele beneficiarului serviciului său, urmărind obţinerea consimţământului scris al reprezentantului legal al acestuia, după caz.

Art. 21

(1)Asistentul social utilizează un limbaj clar şi adecvat pentru a informa beneficiarii serviciilor de asistenţă socială despre scopul, riscurile şi limitele serviciilor, costurile legate de serviciul respectiv, alternativele existente, dreptul beneficiarilor de a refuza sau de a rezilia relaţiile contractuale stabilite, precum şi despre perioada pentru care sunt încheiate raporturile contractuale de asistenţă socială.
(2)În situaţiile în care beneficiarul serviciilor de asistenţă socială nu înţelege sau are dificultăţi în a înţelege limbajul utilizat în practică, asistentul social trebuie să se asigure că acesta a înţeles condiţiile prezentate, în acest sens asigurând beneficiarului o explicaţie detaliată, direct sau prin intermediul unui translator/interpret, după caz.

Art. 22

Asistentul social informează beneficiarii serviciilor de asistenţă socială cu privire la limitele şi riscurile furnizării de servicii prin intermediul tehnicii de calcul şi de comunicare moderne, solicitând acordul scris al acestora pentru orice înregistrare audio şi video, precum şi pentru prezenţa unei terţe persoane, în calitate de observator sau supervizor.

Art. 23

Pentru a asigura o intervenţie competentă, asistentul social are dreptul şi obligaţia de a asigura şi de a utiliza servicii şi tehnici specializate de intervenţie, în condiţiile respectării obligaţiei de formare profesională continuă, potrivit legii.

Art. 24

(1)Asistentul social prestează serviciile profesionale în concordanţă cu specificul cultural al beneficiarilor, adaptându-se diversităţii culturale prin cunoaşterea, înţelegerea, acceptarea şi valorizarea modelelor culturale existente.

(2)Asistentul social trebuie să deţină cunoştinţe de bază despre mediul cultural şi caracteristicile grupului sau comunităţii din care fac parte beneficiarii serviciilor de asistenţă socială.

(3)Formarea profesională a asistentului social îi permite acestuia înţelegerea diversităţii sociale şi culturale privind etnia, religia, sexul şi/sau orientarea sexuală, vârsta, statutul marital, convingerile politice şi religioase sau dizabilităţile mentale ori fizice ale beneficiarului.

Art. 25

(1)Asistentul social evită conflictele de interese în exercitarea profesiei şi promovează o abordare imparţială a situaţiilor profesionale.

(2)Asistentul social informează beneficiarul despre posibilele conflicte de interese şi intervine, după caz, în prevenirea sau rezolvarea acestora.

(3)În anumite cazuri, protejarea beneficiarului poate conduce la încheierea relaţiei profesionale şi orientarea clientului către un alt profesionist sau către un alt serviciu care să corespundă nevoii acestuia.

(4)Asistentul social nu foloseşte relaţia profesională cu beneficiarul serviciilor sale profesionale pentru obţinerea de avantaje sau alte beneficii de orice natură în interes personal.

(5)Asistentul social este obligat să atenueze sau să prevină conflictele de interese existente sau posibile.

Art. 26

(1)Asistentul social se bazează în activitatea profesională pe principiile respectării şi apărării intimităţii beneficiarului, confidenţialităţii acestuia, precum şi pe principiul utilizării responsabile a informaţiilor obţinute în timpul exercitării profesiei sau în legătură cu aceasta.

(2)Asistentul social nu poate solicita informaţii despre viaţa privată a beneficiarului serviciilor sale, decât în cazul în care acestea sunt relevante pentru intervenţie, asistentul social având obligaţia păstrării confidenţialităţii în privinţa acestora.

(3)În anumite situaţii, asistentul social poate dezvălui informaţii confidenţiale, cu acordul beneficiarilor sau ai reprezentanţilor legali ai acestora, după caz.

(4)Asistenţii sociali pot dezvălui informaţii confidenţiale fără acordul beneficiarilor, în condiţiile legii şi ale actelor normative adoptate în vederea executării acesteia sau atunci când nedezvăluirea acestora ar pune în pericol viaţa, integritatea fizică a beneficiarilor sau a altor persoane.

(5)Asistentul social informează beneficiarii serviciilor de asistenţă socială despre încălcarea confidenţialităţii informaţiilor pe care le deţin în legătură cu aceştia, motivaţia avută în vedere, precum şi despre posibilele consecinţe, în condiţiile legii.

(6)Asistentul social trebuie să păstreze confidenţialitatea asupra identităţii beneficiarilor, atunci când acesta prezintă informaţii în mass-media, în condiţiile legii.

Art. 27

În cazul în care autorităţile publice competente solicită, pe cale legală, informaţii despre un anumit caz sau atunci când sunt puse în pericol interesele legitime, viaţa ori integritatea beneficiarilor, asistentul social poate dezvălui informaţiile cerute, în condiţiile legii.

Art. 28

(1)Accesul la documentele beneficiarilor şi transferul acestora se realizează astfel încât să se asigure protecţia deplină a informaţiilor confidenţiale conţinute.

(2)Accesul la documentele beneficiarilor este permis profesioniştilor care lucrează în echipa pluridisciplinară, supervizorilor sau coordonatorilor activităţii profesionale de asistenţă socială, precum şi altor persoane autorizate în condiţiile legii.

(3)La cerere, beneficiarii au acces la informaţii din propriile dosare, în măsura în care asistentul social apreciază că acestea servesc intereselor lor şi nu prejudiciază alte persoane.

(4)La încheierea serviciilor, asistentul social are responsabilitatea de a arhiva dosarele clienţilor pentru a asigura accesul la informaţie în viitor şi protecţia informaţiilor confidenţiale.

Art. 29

(1)Contactele fizice între asistenţii sociali şi beneficiarii serviciilor de asistenţă socială trebuie evitate în cazul în care se constată că acest lucru îi prejudiciază în vreun fel pe aceştia.

(2)Asistentul social care se angajează în contacte fizice cu beneficiarii trebuie să aibă responsabilitatea de a stabili limite adecvate diferenţelor culturale, în condiţiile legii.

(3)Asistentul social nu poate întreţine relaţii sexuale cu beneficiarii serviciilor de asistenţă socială sau cu rudele acestuia, pe toată durata prestării serviciilor profesionale către aceştia.

(4)Asistentul social nu manifestă faţă de beneficiarii actului său profesional comportamente verbale sau fizice de natură sexuală, menite a fi înţelese ca avansuri sexuale sau solicitări de favoruri sexuale.

Art. 30

Asistentul social foloseşte un limbaj adecvat şi respectuos faţă de client şi evită folosirea termenilor care pot aduce prejudicii persoanelor, grupurilor sau comunităţilor.

Art. 31

(1)Asistentul social va asigura continuitatea serviciilor în cazul în care acestea sunt întrerupte de factori cum ar fi: transferul, boala, indisponibilitatea temporară etc.

(2)Asistentul social poate finaliza relaţia profesională cu beneficiarii, precum şi serviciile oferite acestora atunci când acestea nu mai răspund nevoilor şi intereselor acestora.

(3)Asistentul social se asigură că finalizarea relaţiei profesionale cu beneficiarii şi a serviciilor oferite este un proces planificat, asupra căruia beneficiarii deţin toate informaţiile necesare.

CAPITOLUL VI: Obligaţii faţă de membrii corpului profesional

Art. 32

(1)Relaţiile dintre asistenţii sociali se bazează întotdeauna, indiferent de interesele personale sau ale persoanelor pe care le asistă, pe respect profesional reciproc.

(2)Asistentul social îşi construieşte reputaţia profesională numai pe baza competenţei sale profesionale, fără a folosi mijloace de reclamă sau alte mijloace comerciale, altele decât cele prevăzute de lege.

Art. 33

(1)Concurenţa profesională între asistenţii sociali se bazează numai pe competenţa şi calitatea serviciilor profesionale oferite beneficiarilor.

(2)Sunt interzise şi sunt considerate acte de concurenţă profesională neloială următoarele acţiuni:

a)tentativa sau acţiunea de denigrare sau de discreditare a asistenţilor sociali în scopul atragerii beneficiarilor de servicii de asistenţă socială;

b)practicarea profesiei sub standardele de calitate stabilite prin ghidurile de bună practică în domeniu sau prin normele privind exercitarea profesiei de asistent social, precum şi prin stabilirea unor onorarii derizorii având ca scop atragerea beneficiarilor serviciilor de asistenţă socială;

c)utilizarea unor mijloace de presiune sau a funcţiei deţinute în vederea atragerii beneficiarilor serviciilor psihologice sau în alt scop personal;

d)utilizarea oricăror informaţii de specialitate nepublicate sau neoficiale, la care asistentul social a avut acces pe diferite căi, în scopul obţinerii de avantaje personale.

Art. 34

(1)Orice litigiu între asistenţi sociali cu privire la exercitarea profesiunii de asistent social trebuie comunicat imediat pentru conciliere Colegiului.

(2)Comisia de deontologie profesională are competenţa analizării situaţiei de litigiu create, precum şi desfăşurării tuturor actelor necesare concilierii, înainte de sesizarea altor instanţe.

CAPITOLUL VII: Obligaţiile asistentului social în relaţiile cu instituţiile publice

Art. 35

Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii sau organisme de specialitate ale unor instituţii publice, nu va divulga şi nu va folosi în scopul obţinerii de avantaje materiale personale, familiale sau de grup informaţii de specialitate care nu au fost făcute publice.

Art. 36

Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii ori organisme publice sau tehnice de analiză ori decizie, nu se poate pronunţa asupra unor acte sau documentaţii la a căror realizare este implicat personal.

Art. 37

Asistentul social nu va oferi avantaje materiale sau de orice altă natură unui funcţionar public, cu intenţia de a influenţa o decizie de care este interesat.

Art. 38

Asistentul social care îşi desfăşoară activitatea în cadrul unei instituţii a administraţiei publice, în învăţământ sau participă în diverse foruri decizionale ori de jurizare nu va accepta avantaje materiale sau de orice natură oferite pentru a influenţa decizia sa.

CAPITOLUL VIII: Sancţiunile disciplinare

Art. 39

[textul Art. 39 din capitolul VIII a fost abrogat la 23-apr-2012 de Art. 8, litera B. din Hotarirea 1/2012]

CAPITOLUL IX: Dispoziţii finale şi tranzitorii

Art. 40

(1)De la data adoptării prezentului cod se abrogă orice altă dispoziţie contrară, în condiţiile legii.

(2)De la data adoptării prezentului cod autorităţile publice, alte persoane juridice sau entităţi specializate care au încadraţi asistenţi sociali vor aduce la cunoştinţa acestora prevederile prezentului cod.

(3)Prezentul cod a fost adoptat în executarea Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, pentru detalierea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor legale privind deontologia profesiei de asistent social.

Art. 41

Punerea în aplicare a prezentului cod se realizează sub aspect procedural potrivit dispoziţiilor procedurale prevăzute în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul cod.

Art. 42

Prezentul cod se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CAPITOLUL I: Principii generale

Art. 1

(1)Codul deontologic al farmacistului cuprinde un ansamblu de principii şi reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist pe teritoriul României.

(2)Prezentul cod exprimă adeziunea farmaciştilor români la Carta Universală a Drepturilor Omului şi la Carta Farmaciei Europene.

Art. 2

Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:

a)ocrotirea drepturilor pacienţilor;

b)respectarea obligaţiilor profesionale de către farmacişti;

c)apărarea demnităţii şi a prestigiului profesiunii de farmacist.

Art. 3

(1)În exercitarea profesiei sale, farmacistul furnizează servicii de sănătate specializate pacientului şi publicului în general fără niciun fel de discriminare.

(2)Relaţiile dintre farmacist şi beneficiarii serviciilor acordate trebuie să aibă la bază încrederea în competenţa şi experienţa profesională a farmacistului.

(3)Această încredere obligă farmacistul ca de-a lungul întregii sale cariere să asigure şi să menţină la cel mai înalt nivel performanţele şi conduita sa profesională şi personală, să îşi actualizeze cunoştinţele profesionale permanent în sfera activităţii sale.

Art. 4

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

a)exercitarea profesiei se face exclusiv în respect faţă de viaţa şi de persoana umană;

b)în orice situaţie primează interesul pacientului şi sănătatea publică;

c)respectarea în orice situaţie a drepturilor pacientului;

d)colaborarea ori de câte ori este cazul cu toţi factorii implicaţi în asigurarea stării de sănătate a pacientului;

e)adoptarea unui rol activ faţă de informarea şi educaţia sanitară a publicului, precum şi faţă de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicaţiei şi a altor flageluri;

f)acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competenţă ştiinţifică, aptitudini practice şi performanţe profesionale, în concordanţă cu progresele ştiinţelor şi practicii farmaceutice;

g)în exercitarea profesiei farmaciştii trebuie să dovedească loialitate şi solidaritate unii faţă de alţii în orice împrejurare, să îşi acorde colegial ajutor şi asistenţă pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

h)farmaciştii trebuie să se comporte cu cinste şi demnitate profesională şi să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

Art. 5

În situaţiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluţiei nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei şi să îşi asume responsabilitatea.

Art. 6

Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să îşi păstreze libertatea şi independenţa profesională conform jurământului profesiei.

Art. 7

Colegiul Farmaciştilor din România garantează menţinerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătăţii publice, prin supravegherea respectării de către farmacişti a îndatoririlor profesionale şi a eticii profesionale, precum şi prin apărarea independenţei, onoarei şi demnităţii profesionale.

CAPITOLUL II: Standarde deontologice

SECŢIUNEA 1: Responsabilitatea personală şi independenţa farmaciştilor

Art. 8

(1)Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie să aibă în centrul atenţiei sale binele pacientului şi al publicului în general.
(2)Farmacistul este răspunzător pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilităţile asumate în exercitarea profesiei sale.
Art. 9
În vederea îndeplinirii dispoziţiilor art. 8, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:
a)să îşi exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
b)să îşi îndeplinească îndatoririle profesionale cu competenţă, în termenele stabilite;
c)să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să îşi respecte îndatoririle esenţiale ca farmacist, libertatea de decizie şi independenţă profesională;
d)să accepte acele posturi pentru care are competenţa şi disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activităţii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiunii la standardele necesare;
e)să îşi îndeplinească personal atribuţiile şi la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activităţi profesionale, asumându-şi răspunderea;
f)să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu îşi poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
g)să raporteze medicului prescriptor sau autorităţilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
h)să se abţină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
i)să acorde servicii în mod egal pentru toţi pacienţii, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepţia situaţiilor de urgenţă;
j)să se asigure că serviciile sale au fost percepute şi înţelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reuşita tratamentului;
k)să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuţii, conform legii.
Art. 10
Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătăţii pacientului.
Art. 11
Înainte de a-şi asuma o funcţie de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze şi să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilităţile acestei funcţii.
Art. 12
În exercitarea funcţiei, farmacistul-şef are următoarele obligaţii:
a)trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor şi cerinţelor legate de funcţia pe care o îndeplineşte;
b)trebuie să se asigure că toţi membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informaţi asupra atribuţiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
c)trebuie să transmită instrucţiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităţilor, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
d)se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa îşi îndeplinesc atribuţiile în conformitate cu prevederile legale, dar şi cu competenţa şi aptitudinile personale;
e)trebuie să respecte independenţa profesională a farmaciştilor din subordine;
f)se asigură că echipamentele, localul şi utilităţile de la locul de muncă sunt menţinute la standardele acceptate pentru desfăşurarea în bune condiţii a activităţilor profesionale;
g)se asigură că toate activităţile profesionale desfăşurate sub controlul său, precum şi cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
h)se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidenţialităţii sunt efective;

i)are datoria să notifice colegiului pe raza căruia îşi desfăşoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcţia sa;
j)trebuie să accepte, în măsura posibilităţilor, elevi şi studenţi pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.
SECŢIUNEA 2: Competenţa profesională
Art. 13
Farmacistul trebuie să îşi asigure şi să îşi menţină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoştinţelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuţiilor cu competenţa necesară.
Art. 14
În vederea actualizării permanente a cunoştinţelor profesionale, farmacistul este obligat:
a)să îşi planifice şi să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciştilor din România;
b)să evalueze şi să aplice în practica curentă cunoştinţele actualizate permanent;
c)să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.
SECŢIUNEA 3: Confidenţialitatea
Art. 15
Farmacistul are datoria de a respecta şi proteja informaţia profesională.

Art. 16
Farmacistul trebuie să respecte şi să protejeze confidenţialitatea informaţiilor referitoare la pacienţi, obţinute în cursul activităţilor profesionale.
Art. 17
Informaţiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:
a)când pacientul şi-a dat consimţământul scris;
b)când tutorele pacientului a consimţit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
c)când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătăţii pacientului, a unei terţe persoane sau a publicului în general;
d)stabilirea vinovăţiei în cazul săvârşirii unor infracţiuni, la solicitarea instanţei de judecată;
e)în alte situaţii prevăzute de lege.
Art. 18
Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informaţie referitoare la practica prescrierii acestuia.
Art. 19
Farmacistul trebuie să protejeze informaţia profesională internă, respectând următoarele reguli:
a)să nu permită accesul terţilor la informaţii privind activitatea unităţii în care îşi desfăşoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situaţii prevăzute de lege;
b)să respecte cerinţele legale de protecţie a informaţiilor privind acumularea şi utilizarea acestora;
c)să asigure protecţia informaţiilor la operaţiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.
SECŢIUNEA 4: Relaţiile de colaborare ale farmacistului
Art. 20
În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului şi al pacientului în general să colaboreze cu toţi confraţii săi.
În acest sens:
a)toţi farmaciştii îşi acordă ajutor reciproc şi consultanţă pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
b)farmaciştii îşi rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reuşesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;

c)farmacistul trebuie să îşi trateze toţi colaboratorii cu respect, bunăvoinţă şi colegialitate;
d)farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate faţă de colegii săi şi loialitate faţă de corpul profesional şi profesia de farmacist.
Art. 21
În interesul pacientului şi al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul şi cu alţi membri ai echipei de sănătate.
În acest sens:
a)farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi şi în interesul acestuia;
b)în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abţine de la orice înţelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
c)farmacistul trebuie să se abţină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnităţii şi imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

SECŢIUNEA 5: Concurenţa neloială
Art. 22
Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenţei neloiale în vederea obţinerii unor avantaje materiale sau de altă natură.
Art. 23
Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activităţi:
a)atragerea pacienţilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclamă mincinoasă;
b)folosirea de funcţia deţinută ori de mandatul încredinţat în cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienţi.
Art. 24
Este sancţionabilă denunţarea nejustificată şi în scop concurenţial a colegilor.
SECŢIUNEA 6: Publicitatea
Art. 25
Orice informaţie furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală şi onestă.
Art. 26
Orice informaţie şi material promoţional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanţă cu rolul farmacistului în promovarea sănătăţii şi să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciului respectiv.
Art. 27
În scopul promovării unor servicii proprii, farmaciştii trebuie să se abţină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confraţi.
Art. 28
Farmacistul trebuie să se abţină de la orice procedee sau mijloace contrare demnităţii profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-şi alege singur farmacistul.
Art. 29
Pe tot timpul exercitării profesiei, farmacistul trebuie să se asigure că acţiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unităţile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.
Art. 30
Farmacistul se va asigura că promovarea medicamentelor nu implică obligarea pacientului de a cumpăra sau de a primi medicamente nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.
SECŢIUNEA 7: Servicii farmaceutice de urgenţă
Art. 31
(1)Pentru asigurarea continuităţii asistenţei cu medicamente a populaţiei, farmaciştii trebuie să furnizeze, în condiţiile legii, servicii farmaceutice de urgenţă.

(2)Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgenţă se va face cu respectarea următoarelor principii:
a)farmacistul va utiliza toate cunoştinţele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;
b)pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau aparţinătorului acestuia toate informaţiile legate de urgenţa cererii sale, respectiv medicaţia curentă, existenţa altor afecţiuni sau alergii, precum şi alte aspecte care pot influenţa decizia farmacistului;
c)decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere şi afecţiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse şi contraindicaţiile;
d)în funcţie de gravitatea situaţiei prezentate, farmacistul va încerca să ia legătura cu medicul curant al pacientului sau cu un alt medic;
e)dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, în zilele lucrătoare, şi pentru maximum 72 de ore, pentru sfârşitul de săptămână şi sărbătorile legale;
f)orice intervenţie de acest tip va fi însoţită de recomandarea farmacistului ca pacientul să se adreseze imediat medicului;
g)în cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi însoţită de recomandarea către părinţi de a consulta în cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgenţă;
h)medicamentele psihotrope şi stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgenţă.
Art. 32
Pentru a realiza în condiţii bune serviciile farmaceutice de urgenţă, farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competenţelor sale, şi să solicite intervenţia serviciilor specializate, informând asupra măsurilor luate din proprie iniţiativă.
Art. 33
(1)Farmacistul poate elibera medicamente fără prescripţie medicală în următoarele situaţii:
a)pacientul este bolnav cronic şi este cunoscut de către farmacist sau se află în evidenţele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;
b)pacientul nu posedă o prescripţie medicală, dar prezintă un bilet de ieşire din spital, o scrisoare medicală etc;
c)pacientul prezintă o prescripţie a cărei valabilitate a expirat;
d)pacientul prezintă o schemă de tratament parafată de medicul prescriptor;
e)pacientul este în tranzit şi nu îşi poate continua tratamentul;
f)alte situaţii de urgenţă în care farmacistul va decide, după caz, eliberarea unui medicament pe o durată limitată, până la obţinerea unei prescripţii, cu îndrumarea pacientului către medicul de familie, centrul de sănătate sau permanenţă, compartimentul ori unitatea de primire a urgenţelor sau apelarea numărului de urgenţă 112.
(2)Farmaciile din mediul rural pot furniza servicii farmaceutice de urgenţă şi în situaţia în care în localitate nu există cabinete medicale sau medicul nu este prezent; în aceste situaţii, furnizarea serviciilor farmaceutice se va face cu respectarea principiilor prevăzute la art. 31.
Art. 34
Când nu poate să acorde pacientului serviciul solicitat, farmacistul trebuie să îndrume pacientul spre un serviciu specializat de asistenţă medicală.
Art. 35
În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde asistenţă pacienţilor, dacă este solicitat, şi în afara programului farmaciei.
SECŢIUNEA 8: Incompatibilităţi
Art. 36
(1)Se recunoaşte ca activitate profesională activitatea desfăşurată în mod legal de farmacişti în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:
a)prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
b)fabricarea şi controlul medicamentelor;
c)controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;
d)depozitarea, conservarea şi distribuirea medicamentelor angro;

e)prepararea, controlul, depozitarea şi distribuţia medicamentelor în farmacii deschise publicului;
f)prepararea, controlul, depozitarea şi eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
g)acordarea de informaţii şi consultanţă privind medicamentele.
(2)Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite şi alte activităţi profesionale, precum:
a)colaborare cu medicul pentru stabilirea şi urmărirea terapiei pacientului;
b)farmacovigilenţă;
c)fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea şi distribuţia produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanţelor farmaceutice active şi auxiliare;
d)analize în laboratoare de biochimie, toxicologie şi igienă a mediului şi alimentelor;
e)marketing şi management farmaceutic;
f)activităţi didactice, cercetare sau administraţie sanitară.
(3)În toate activităţile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere şi drept de decizie.
Art. 37
Exercitarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:
a)exercitarea concomitentă a profesiei de medic;
b)starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
c)comerciant persoană fizică;
d)exercitarea unor activităţi contrare legii sau bunelor moravuri;
e)calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;
f)angajat al altor unităţi decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producţia ori distribuţia de medicamente sau activităţile prevăzute la art. 36 alin. (2).
Art. 38
Dacă în termen de 15 zile de la notificarea făcută de Colegiul Farmaciştilor din România farmacistul aflat într-o situaţie de incompatibilitate nu renunţă la activitatea incompatibilă cu profesia de farmacist, se suspendă de drept calitatea de membru al Colegiului Farmaciştilor din România şi dreptul de exercitare a profesiei de farmacist.
Art. 39
(1)Farmaciştii care ocupă funcţii publice în cadrul aparatului central al Ministerului Sănătăţii, în cadrul autorităţilor de sănătate publică judeţene şi a municipiului Bucureşti, în cadrul Casei Naţionale de Asigurări de Sănătate şi, respectiv, în cadrul caselor de asigurări de sănătate judeţene şi a municipiului Bucureşti pot desfăşura în afara programului normal de lucru, în condiţiile legii, activităţi profesionale, potrivit calificării pe care o deţin exclusiv în unităţi sanitare sau farmaceutice private.
(2)Farmaciştilor prevăzuţi la alin. (1) li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 35 alin. (1) şi (3) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările şi completările ulterioare.
CAPITOLUL III: Dispoziţii finale
Art. 40
Farmacistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor şi regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului şi a regulilor de bună practică profesională, a Statutului Colegiului Farmaciştilor din România, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmaciştilor din România, precum şi pentru orice fapte săvârşite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea şi prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmaciştilor din România.

Art. 41
Orice comportament în exercitarea profesiei care încalcă principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamaţii privind încălcarea eticii profesionale de către farmacist.

Art. 42

Judecarea cazurilor de abateri de la prezentul cod se soluţionează, conform legii şi Statutului Colegiului Farmaciştilor din România, de comisia de disciplină competentă.

Art. 43

În aplicarea procedurii disciplinare, instanţele Colegiului Farmaciştilor din România trebuie să judece cauzele disciplinare ţinând cont de circumstanţele în care s-a petrecut fapta.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 490 din data de 15 iulie 2009

În exercitarea profesiunii, biochimistul, biologul şi chimistul din sistemul sanitar respectă demnitatea fiinţei umane şi principiile eticii, dând dovadă de responsabilitate profesională şi morală, acţionând întotdeauna în interesul pacientului, al familiei pacientului şi al comunităţii.
Biochimistul, biologul şi chimistul din sistemul sanitar sunt obligaţi să păstreze secretul profesional.
Litigiile sau abaterile de la etica profesională se analizează şi măsurile se iau, după caz, de către şeful echipei medicale sau de conducerea unităţii ori de către Colegiul Medicilor din România, împreună cu Ordinul Biochimiştilor, Biologilor şi Chimiştilor, potrivit Codului de etică şi deontologie profesională a biochimiştilor, biologilor şi chimiştilor din sistemul sanitar.

1. Calitate si excelenta

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog,chimist si biochimist) pune cunostintele sale în ceea ce priveste capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicatia pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor si cercetarea stiintifica) în slujba serviciului de diagnostic,tratament si prevenire a bolilor omului.

2. Dezvoltarea profesionala continua

Pentru a-si îndeplini îndatoririle în mod optim si în conformitate cu ceea ce este considerat de buna practica în profesia sa si având în vedere legile tarii în care lucreaza, Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa :

a. mentina si sa dezvolte competenta sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (stiintifice si practice) cu privire la evolutiile de îngrijire a sanatatii, în general, si Chimie Clinica si Medicina de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare relevante si alte programe de pregatire si dezvoltare profesionala continua, pe întreaga durata a activitatii profesionale si în timpul exercitarii profesiei sale;

b. accepte sarcini / misiuni numai în domeniul sau de competenta; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu expertii corespunzatori;

c. sa se informeze continuu asupra codurilor legale de practica, care afecteaza munca lui.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si mentina angajamentul la profesia sa din domeniul Chimiei Clinice si Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitatile societatilor sale stiintifice, în special ale celor care promoveaza profesia si contribuie la formarea continua a membrilor lor.

3. Conformitatea cu coduri de etica si conduita

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa respecte nu numai prevederile prezentului cod de conduita, dar si legislatia sau orice alte coduri de practica si standarde legate de activitatea sa profesionala , care sunt aplicate în tara în care lucreaza.

4. Onestitate si integritate

Integritatea profesionala si onestitatea intelectuala a Specialistului în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist) sunt o garantie a impartialitatii sale de analiza, judecata si decizie.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist), trebuie sa evite în orice moment, înselaciunea în ceea ce priveste cunostintele sale profesionale si stiintifice, cum ar fi frauda, plagiat, tainuirea, omisiunea necorespunzatoare a informatiilor precum si exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare în activitatea clinica si în cercetare.

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) nu va accepta nici o obligatie care-l aduce în conflict cu independenta sa profesionala.

În special, acesta se angajeaza:

a. de a nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, cu exceptia cazului în care sunt de valoare monetara scazuta si irelevante pentru a practica profesia în Chimie Clinica si Medicina de Laborator

b. de a nu solicita sau accepta sponsorizari de la promotiile de vânzare pentru simpozioane sau congrese cu exceptia cazului în care sponsorizarea este la nivel rezonabil si este subordonata scopului principal al întâlnirii si nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale.
c. sa nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale si stiintifice; astfel de cadouri trebuie sa fie întotdeauna la un nivel rezonabil si subordonate obiectivului stiintific principal al evenimentului si nu trebuie sa fie extinse la alte persoane în afara profesionistilor din domeniul sanatatii.

5. Relatia cu alte persoane

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, chimist si biochimist) actioneaza în permanenta cu curtoazie, cinste si integritate în relatiile sale cu pacientii si alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional si nu trebuie sa se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publica în profesie.
El nu trebuie sa abuzeze de pozitia sa profesionala pentru a stabili relatii nepotrivite cu pacientii, pentru a convinge pacientii sa dea sau împrumuta bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigatii care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigatii sau tratamente medicale care nu intra în sfera sa de competenta.
El trebuie sa raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el considera ca un coleg din sanatate are un comportament inadecvat sau performanta lui este o amenintare la adresa sanatatii unui pacient.

6. Independenta si impartialitatea

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa-si exercite judecata profesionala în cadrul responsabilitatilor sale impartial si obiectiv, dupa luarea în considerare a tuturor circumstantelor relevante, în interesul pacientului sau, fara presiuni din surse externe sau conflicte de interese.
El trebuie sa se asigure de asemenea ca interesele participantilor la cercetare sunt protejate. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacitatii profesionale si va furniza publicului larg informatii, în cadrul în domeniul sau de competenta, pentru a permite o întelegere corecta a problemelor de sanatate de interes public.

7. Confidentialitatea

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist), fara a aduce atingere legislatiei privind viata privata aplicabile în tara în care lucreaza, este obligat sa respecte confidentialitatea informatiilor obtinute de catre acesta în activitatea sa profesionala. Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa nu utilizeze abuziv aceste informatii. El se va asigura ca informatiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situatii, ca de exemplu altor profesionisti de sanatate implicati în îngrijirea pacientului, si, acolo unde este posibil, cu consimtamântul informat al pacientului.

8. Conflictul cu convingerile morale si etice

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) nu este obligat sa ofere un serviciu profesional daca acesta este în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie sa respecte convingerile morale, religioase si culturale ale pacientilor. Daca el este de acord sa furnizeze un serviciu, el trebuie sa înlature convingerile religioase personale, culturale, fiziologice sau de alta natura. El trebuie sa asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor care au dreptul sa le foloseasca.

9. Delegatia si supravegherea

Ca sef si / sau membru al echipei care lucreaza în Chimie Clinica si Medicina de laborator, Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, biochimist si chimist), având în vedere circumstantele speciale ale situatiei în cauza, trebuie sa
a. obtina o definitie clara a serviciilor solicitate de el si / sau echipa sa;

b. se asigure ca toate activitatile în laborator sunt organizate si executate cât mai exact si cât mai repede posibil;
c. protejeze securitatea si bunastarea colegilor sai, natura si mediul înconjurator;
d. respecte superiorii, colegii si subordonatii prin luarea în considerare a cerintelor si aspiratiilor lor, cu conditia ca acestea sa respecte legile si etica profesiilor lor;
e. depuna eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnica a sarcinilor sale, sa contribuie si sa promoveze un mediu sanatos si placut pentru colegii sai;
f. se asigure ca în cazul în care o sarcina este delegata unei persoane, aceasta are cunostintele, aptitudinile si competentele necesare pentru a întreprindere aceasta sarcina în mod eficient si eficace si este supravegheata corespunzator.

10. Asigurarea profesionala

Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) trebuie sa aiba o forma de asigurare în ceea ce priveste raspunderea potentiala fata de pacienti si, dupa caz, terte parti, care decurg din activitatea profesionala. Acest lucru ar trebui sa fie la un nivel suficient pentru a garanta ca o reclamatie justificata ar fi în mod corespunzator compensata. Aceasta asigurare poate fi efectuata printr-un angajament national pentru serviciile furnizate de stat, de catre un angajator, prin calitatea de membru al unei asociatii profesionale sau de un practician individual.

În mod exceptional, printr-un angajament prealabil formal, riscul poate fi suportat de catre destinatarul serviciului în statele membre în care legislatie permite un astfel de aranjament. Pacientul ar trebui sa fie constient de aceste acorduri.

11. Publicitatea

Publicitatea pentru Specialistii în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) atât în sectorul sanatatii publice cât si în cel privat variaza considerabil în statele membre. În statele membre în care publicitatea la serviciile unui specialist este permisa, orice forma de publicitate trebuie sa fie corecta, onesta, legala, decenta si trebuie sa se concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.

12. Sanctiuni

În cazul în care un specialist în Chimie Clinica si Medicina de Laborator (biolog, biochimist si chimist) nu respecta prezentul cod de conduita, organismul sau national de reglementare (daca este cazul) si societatea sa nationala vor fi responsabile pentru stabilirea vinovatiei si a sanctiunilor.

Daca un specialist este supus sanctiunii disciplinare (de exemplu, suspendarea, înlaturarea) din registrul lor national, EC4 va aplica aceeasi sanctiune în raport cu Registrul EC4.

TITLUL I DISPOZIŢII GENERALE

Art. 1 Consilierul juridic este persoana care îndeplineşte condiţiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei şi care asigură apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale statului, ale autorităţilor publice centrale şi locale, ale instituţiilor publice şi de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum şi ale persoanelor juridice de drept privat, în favoarea cărora exercită profesia.

Art. 2 Consilierii juridici sunt obligaţi să respecte regulile de conduită morală şi profesională cuprinse în prezentul cod.

Art. 3 Regulile profesionale reprezintă ansamblul normelor de ordin deontologic care, prin aplicarea dispoziţiilor legale şi statutare în vigoare, se impun tuturor consilierilor juridici în exercitarea activităţii lor.

Aceste reguli sunt susceptibile de a fi modificate în funcţie de evoluţia dispoziţiilor

legale şi a celor statutare.

Art. 4 Consilierii juridici sunt înscrişi pe Tabloul Consilierilor Juridici definitivi sau stagiari ţinut de către Colegiile Consilierilor Juridici membre ale U.C.C.J.R.

Art. 5 Toţi consilierii juridici înscrişi în Tabloul Consilierilor Juridici sunt obligaţi, conform jurământului depus la primirea în corpul profesional, să respecte deontologia profesiei.

TITLUL II PRINCIPII DEONTOLOGICE

Art. 6 Integritatea şi autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilenţa, confidenţialitatea, organizarea, eficacitatea şi perseverenţa sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.

Art. 7 Îndeplinirea corectă şi în timp util a atribuţiilor profesionale conferă substanţă principiului integrităţii profesionale.

Art. 8 Autonomia şi independenţa profesională a consilierului juridic se manifestă

prin asumarea unor responsabilităţi şi acţionarea la moment oportun într-un context determinat.

Art. 9 Consilierii juridici sunt independenţi din punct de vedere profesional şi se supun numai Constituţiei României, legii, statutului profesiei şi prezentului cod de deontologie profesională.

Prin independenţă profesională în sensul prezentului cod se înţelege libertatea de acţiune şi de opinie care este limitată doar prin dispoziţii legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.

Art. 10 Corectitudinea şi integritatea morală sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât şi în afara acestuia.

Art. 11 Rezultatul activităţii consilierului juridic este o consecinţă a urmăririi atente

şi continue a derulării sarcinilor încredinţate.

Art. 12 Datoria fiecărui consilier juridic este să păstreze secretul datelor şi informaţiilor de care a luat la cunoştinţă în virtutea exercitării profesiei cu excepţia unor dispoziţii legale sau statutare contrare.

Confidenţialitatea datelor şi informaţiilor deţinute contribuie la crearea unui climat de siguranţă pentru entitatea beneficiară a serviciilor oferite.

Art. 13 Organizarea riguroasă a activităţii consilierului juridic se face în scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate şi eficacitate a muncii.

Art. 14 Prin discernerea între serviciul oferit şi aşteptările beneficiarului, între aşteptările personale, profesionale şi consecinţele economice, în activitatea consilierului juridic primează respectarea legii.

Art. 15 Consilierul juridic este obligat să depună efortul necesar pentru realizarea şi reuşita sarcinilor ce îi revin în exercitarea profesiei.

Art. 16 Respectarea şi aplicarea principiilor enunţate constituie un deziderat şi un scop al exercitării profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar şi în afara exercitării activităţii profesionale, consilierul juridic fiind obligat să se abţină de la săvârşirea de fapte ilegale sau contrarii dispoziţiilor statutare ale asociaţiei profesionale din care face parte, de natură a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice şi bunelor moravuri sau demnităţii profesiei de consilier juridic.

TITLUL III CONDIŢII DE EXERCITARE A PROFESIEI

Art. 17 Consilierul juridic asigură apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale statului, ale autorităţilor publice centrale şi locale, ale instituţiilor publice şi de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum şi ale persoanelor juridice de drept privat şi ale celorlalte entităţi interesate în conformitate cu Constituţia şi cu legile ţării.

Art. 18 În virtutea unei pregătiri profesionale deosebite şi a stăpânirii perfecte a tehnicilor de asistenţă, consiliere şi reprezentare consilierul juridic trebuie să dovedească o amănunţită cunoaştere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.

Art. 19 Apartenenţa consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire în funcţie la o entitate privată sau publică, nu aduce atingere îndatoririlor sale profesionale, oportunităţii de a alege metodele de lucru sau posibilităţii de luare a unor decizii în plan profesional.

Art. 20 Consilierului juridic îi este interzis în exercitarea profesiei să tolereze acte ilegale.

Consilierul juridic nu se poate prevala de poziţia sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice ofertă sau promisiune de avantaje ilicite şi se va abţine de la acte care contravin principiilor moralei şi celor de ordine publică.

Art. 21 Consilierul juridic este responsabil de concluziile şi acţiunile sale în exercitarea profesiei.

Art. 22 Profesia de consilier juridic se exercită personal de către consilierul juridic înscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagiari, ţinut de către Colegiile Consilierilor Juridici din România.

Art. 23 Consilierul juridic va utiliza cu bună credinţă mijloacele tehnice şi baza materială puse la dispoziţie de către beneficiarul serviciilor sale.

TITLUL IV ÎNDATORIRI PROFESIONALE ŞI RAPORTURILE DINTRE CONSILIERII JURIDICI

Art. 24 Consilierul juridic trebuie să asigure transparenţa activităţii sale în relaţiile cu entitatea la care este angajat sau numit precum şi cu terţele persoane sub rezerva respectării obligaţiei de confidenţialitate.

Lipsa de transparenţă poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic şi este interzisă cu desăvârşire.

Art. 25 Consilierul juridic va evita desfăşurarea unor activităţi susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor încredinţate spre rezolvare sau să fie pus într-o situaţie care poate fi percepută ca fiind de natură să lezeze demnitatea profesiei.

Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le consideră compatibile cu

competenţa şi funcţia sa.

Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dipoziţiilor legale sau prezentului cod şi va lua măsurile de precauţie necesare pentru a evita situaţiile similare.

Art. 26 Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a entităţii beneficiare a serviciilor juridice. Nu poate fi considerată evitare de conflict situaţia în care consilierul era obligat să intervină pentru restabilirea legalităţii şi nu a intervenit.

Art. 27 Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitării profesiei sale şi va

susţine independenţa acesteia.

Art. 28 Consilierul juridic va sprijini colegii în exercitarea profesiei, în aplicarea şi apărarea prezentului cod. El va răspunde favorabil la cererea de consultanţă a acestora şi îi va ajuta în situaţii dificile, în limita posibilităţilor sale, în special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.

Art. 29 Consilierul juridic va ţine cont de opiniile şi practicile colegilor în măsura

în care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse în prezentul cod.

Art. 30 Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurenţă neloială iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competenţă profesională.

TITLUL V IMAGINEA PROFESIEI

Art. 31 Relaţiile între consilierii juridici se bazează pe respect reciproc şi bună- credinţă pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.

Art. 32 Consilierul juridic trebuie să promoveze prin comportamentul său în orice circumstanţe o imagine favorabilă profesiei sale. În acest sens consilieriul juridic va conştientiza consecinţele posibile ale comportamentului său profesional şi ale actelor îndeplinite în exercitarea profesiei.

Art. 33 Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizează prin asigurarea unei prestaţii de calitate.

Art. 34 Exercitarea profesiei de consilier impune obligaţia de lărgire a orizonturilor

cunoaşterii profesionale.

Art. 35 Consilierul juridic este obligat să-şi desfăşoare cu maximă atenţie activitatea

profesională şi să dea dovadă de cinste şi corectitudine în orice circumstanţe.

Art. 36 Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentanţilor profesiei de consilier juridic

Art. 37 Perfecţionarea continuă a profesiei de consilier juridic va fi asigurată prin fixarea şi respectarea unor obiective clare, în concordanţă cu tendinţele generale de dezvoltare ale societăţii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici şi se respectă ca atare.

Art. 38 Celeritatea acţiunilor consilierului juridic este esenţială pentru activitatea acestuia, asigurând îndeplinirea în condiţii optime a sarcinilor încredinţate.

Art. 39 Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegiilor pentru menţinerea unui climat de legalitate şi profesionalism în domeniu.

TITLUL VI DISPOZIŢII FINALE

Art. 40 Responsabilitatea profesională a consilierilor juridici este angajată pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei şi actele normative în vigoare.

Art. 41 Nerespectarea normelor deontologice atrage răspunderea consilierului juridic.

Art. 42 Consilierul juridic sau societatea profesională pot încheia cu societăţile de

asigurări, poliţă de asigurare pentru răspundere profesională.

Art. 43 Activitatea desfăşurată de consilierul juridic este o activitate de mijloace şi

nu de rezultat.

Art. 44 Prezentul Cod deontologic intră în vigoare astăzi 24/07/2004**,** data adoptării

de către Congresul U.C.C.J.R.

Art. 45 Regulile de comportament profesional cuprinse în prezentul cod fost adoptate de către Congresul U.C.C.J.R., în data de 24/07/2004, în aplicarea dispoziţiilor Legii nr. 514/2003 şi a Statutului profesiei

CAPITOLUL 1: 1. Îndatoririle generale ale fizioterapeutului

SECŢIUNEA 0:

a)În serviciul individului şi al sănătăţii publice, fizioterapeutul îşi exercită misiunea în total acord cu respectul faţă de viaţa umană, faţă de persoană şi demnitatea sa. Sănătatea şi starea de bine a pacientului au cea mai înaltă însemnătate. Respectul cuvenit persoanei nu încetează nici după moartea acesteia.

b)Fizioterapeutul respectă principiile moralităţii, probităţii şi responsabilităţii, indispensabile exercitării profesiei de fizioterapeut, în toate circumstanţele, folosind practici şi metode bazate pe cele mai solide dovezi ştiinţifice disponibile.

c)Activitatea profesională a fizioterapeutului se desfăşoară în limitele competenţelor sale.

d)Fizioterapeutul nu poate să renunţe la independenţa sa profesională sub nicio formă.

e)Fizioterapeutul trebuie să acţioneze în concordanţă cu legislaţia în vigoare, pentru a asigura accesul echitabil la tratamente fizioterapeutice. Fizioterapeutul trebuie să asculte, să examineze, să consilieze şi să trateze cu aceeaşi conştiinciozitate toate persoanele, indiferent de vârstă, gen, status marital, conduită socială, conduită sexuală, apartenenţa sau nonapartenenţa reală sau presupusă la o rasă, etnie, naţiune sau o religie anume, handicap sau starea lor de sănătate, de statutul socioeconomic, alegerile lor privind stilul de viaţă, gradul de acoperire a asigurării de sănătate, reputaţia sau sentimentele pe care le are în ceea ce le priveşte.

f)Fizioterapeutul trebuie să cunoască şi să respecte prezentul cod deontologic, precum şi reglementările profesionale valabile în jurisdicţia sa.

g)Secretul profesional se instituie în interesul pacienţilor şi trebuie păstrat de către fizioterapeuţi. Secretul se referă la tot ce este cunoscut de către practician în exerciţiul său profesional, adică nu numai ceea ce îi este adus la cunoştinţă, dar şi ceea ce acesta vede şi aude.

h)Fizioterapeutul respectă dreptul fiecărei persoane de a-şi alege liber fizioterapeutul. El îi facilitează acest drept.

SECŢIUNEA 1: 1.1. Pregătirea profesională continuă

a)Fizioterapeutul trebuie să îşi actualizeze şi să îşi perfecţioneze permanent abilităţile şi cunoştinţele profesionale pe tot parcursul vieţii profesionale.

b)Fizioterapeutul trebuie să cunoască ghidurile de practică profesională naţionale şi/sau internaţionale cu impact asupra activităţii sale şi să le aplice în practica sa profesională.

c)Tratamentele oferite de fizioterapeut ar trebui să fie conforme cu ceea ce se aşteaptă din partea unui fizioterapeut inteligent şi competent.

SECŢIUNEA 2: 1.2. Promovarea sănătăţii şi a autoîngrijirii

a)Fizioterapeutul sfătuieşte şi încurajează pacienţii să îşi îngrijească sănătatea şi le recomandă cele mai adecvate măsuri de autoîngrijire a sănătăţii.

b)Fizioterapeutul trebuie să sprijine iniţiativele de promovare a sănătăţii care îşi propun să educe pacientul în spiritul profilaxiei primare, secundare şi terţiare1. Această educaţie poate include consilierea pacienţilor cu privire la stilul de viaţă şi la impactul acestuia asupra sănătăţii şi a stării lor de bine.

c)Atunci când un fizioterapeut participă la o acţiune de informare cu caracter educativ pentru publicul larg, oricare ar fi mijlocul de difuzare, nu face apel decât la date suficient confirmate, dă dovadă de prudenţă şi se preocupă de efectele negative pe care le-ar putea produce asupra publicului. Cu aceste ocazii, el va putea promova cauze de interes general şi va face publicitate, conform reglementărilor în vigoare.

d)Fizioterapeutul va putea prezenta din punct de vedere teoretic şi practic noi metode şi practici profesionale, cu respectarea standardelor de calitate a serviciilor în domeniul fizioterapiei, cu condiţia să comunice şi rezervele care se impun.

CAPITOLUL 2: 2. Îndatoririle către pacienţi

SECŢIUNEA 1: 2.1. Tratamentul fizioterapeutic

a)Un tratament fizioterapeutic trebuie să includă următoarele:

(i)elaborarea cu cea mai mare grijă a diagnosticului funcţional al pacientului, luând în considerare:

- evaluarea adecvată, detaliată şi cât mai precisă (completă) a acestuia, bazându-se pe cât posibil pe metode ştiinţifice cât mai modeme şi, dacă este cazul, folosind cele mai potrivite mijloace sau ajutoare;
- anamneza sau istoricul cazului;
- punctul de vedere al pacientului/clientului;

(ii)realizarea tratamentului şi consilierea pacientului;

b)Fizioterapeutul trebuie să prezinte persoanei pe care o evaluează, tratează sau consiliază informaţii loiale şi clare despre rezultatul evaluării şi starea funcţională actuală, precum şi despre planul de tratament propus.

c)Activitatea profesională a fizioterapeutului trebuie să se bazeze pe următoarele principii:

(i)se desfăşoară în limitele competenţelor sale;

(ii)are în vedere faptul că starea de sănătate a pacientului/clientului este de cea mai înaltă însemnătate;

(iii)asigură îngrijiri, folosind tehnici şi metode a căror eficienţă clinică a fost dovedită.

d)Fizioterapeutul trebuie să asigure întocmirea corectă şi completă a fişei de evaluare şi de tratament fizioterapeutic a pacientului/clientului. Aceasta trebuie să reflecte cu acurateţe toate datele legate de pacient/client: toate şedinţele de tratament şi conţinutul acestora, factorii relevanţi pentru tratamentul în curs, incluzând starea funcţională actuală. Toate înregistrările trebuie să fie comprehensibile pentru un alt fizioterapeut care ar putea prelua tratamentul pacientului, înregistrările trebuie să fie păstrate în siguranţă, potrivit legislaţiei în vigoare. Sub rezerva dispoziţiilor aplicabile în instituţia în care se desfăşoară activitatea, dosarul pacientului este păstrat sub responsabilitatea fizioterapeutului care l-a realizat.

e)Fizioterapeutul respectă dreptul pacientului/clientului de a solicita o a doua opinie unui alt fizioterapeut.

SECŢIUNEA 2: 2.2. Creşterea preocupării pentru calitatea tratamentului şi siguranţa pacientului/clientului

a)În orice circumstanţe, fizioterapeutul se străduieşte să aline suferinţele pacientului/clientului prin mijloace adecvate stării sale, precum şi să îl susţină moral.

b)Când se află în prezenţa unui pacient/client sau a unui accidentat care este în pericol, anunţă acest lucru, îi acordă ajutorul sau se asigură că primeşte îngrijirile necesare.

c)Atunci când există situaţii care pun în pericol siguranţa pacientului/clientului său, fizioterapeutul trebuie să semnaleze observaţiile sale instituţiei competente.

d)În situaţia în care fizioterapeutul consideră că există riscuri cu privire la sănătatea/starea pacientului/clientului, acesta trebuie să documenteze aceste observaţii, indicând demersurile realizate cu scopul de a diminua riscurile.

e)În limitele competenţelor sale, fizioterapeutul este liber să aleagă actele pe care le consideră a fi cele mai potrivite circumstanţelor date. El îşi va limita actele la ceea ce este necesar pentru calitatea, securitatea şi eficacitatea îngrijirilor sale. De asemenea, va lua în considerare avantajele, inconvenientele şi consecinţele diferitelor opţiuni pe care le are în vedere.

f)Fizioterapeutul trebuie să asigure un tratament personalizat pentru fiecare pacient/client.

g)Pentru a spori calitatea îngrijirii pe care o asigură, fizioterapeutul trebuie să colaboreze cu colegii şi pacienţii/ clienţii, efectuând împreună audituri clinice şi practice. Aceştia trebuie să fie pregătiţi să îşi schimbe strategia terapeutică, atunci când este evident că intervenţia efectuată nu este eficientă.

h)Este interzis ca fizioterapeutul să supună pacientul unui risc nejustificat prin actele pe care le aplică sau dispozitivele medicale pe care le prescrie.

i)Fizioterapeutul contribuie prin îngrijiri şi măsuri adecvate la asigurarea calităţii vieţii persoanelor aflate în stadii terminale ale unor afecţiuni, respectând demnitatea pacientului şi reconfortând anturajul.

j)Fizioterapeutul care acordă tratamente la domiciliu sau într-un colectiv trebuie să facă tot posibilul pentru respectarea regulilor de igienă şi profilaxie.

k)Fizioterapeutul, fără să cedeze vreunei cereri abuzive, facilitează obţinerea de către pacient a avantajelor sociale de care poate să beneficieze, conform stării lui de sănătate.

l)Fizioterapeutul nu poate propune pacientului/clientului sau anturajului său ca fiind salutar sau fără pericol un produs sau un procedeu iluzoriu sau insuficient dovedit. Orice practică de şarlatanism este interzisă.

m)Continuitatea îngrijirilor pacientului trebuie asigurată, cu excepţia cazurilor de urgenţă sau în care şi-ar încălca îndatoririle umanitare. Fizioterapeutul are dreptul de a refuza acordarea tratamentelor din raţiuni profesionale sau personale. Dacă fizioterapeutul întrerupe relaţia terapeutică cu pacientul/clientul, are obligaţia de a-l anunţa pe acesta şi de a transmite informaţiile utile fizioterapeutului care îl va prelua. Fizioterapeutul nu îşi poate abandona pacientul/clientul în caz de pericol public.

SECŢIUNEA 3: 2.3. Comunicarea cu pacienţii/clienţii

a)Comunicarea fiind esenţială în relaţia fizioterapeut - pacient/client, trebuie avut în vedere ca pacientul să fie implicat activ în tratamentul său.

b)Fizioterapeutul trebuie să aibă în vedere orice nevoie specială a pacienţilor/clienţilor săi: dizabilităţi fizice, senzoriale, de învăţare etc.

c)Fizioterapeutul trebuie să dea explicaţii clare pacienţilor/clienţilor cu privire la ce se va întâmpla cu ei pe parcursul evaluării şi tratamentului şi să se asigure că acestea au fost înţelese. De asemenea, trebuie să îi informeze asupra rezultatelor evaluării, a planului de tratament şi a momentului reevaluării rezultatelor tratamentului lor.

d)înaintea începerii tratamentului, fizioterapeutul trebuie să îşi informeze pacienţii/clienţii privitor la riscurile şi beneficiile tratamentului pe care îl va aplica şi despre oricare altă opţiune de tratament existentă.

e)Este îndatorirea fizioterapeutului să informeze pacientul/clientul despre orice informaţie eronată venită din partea oricărui alt profesionist din sistemul de sănătate public sau privat, inclusiv din partea altui fizioterapeut.

f)Fizioterapeutul trebuie să aibă întotdeauna consimţământul informat al persoanei examinate sau tratate. Atunci când un pacient/client apt să îşi exprime voinţa refuză tratamentul, fizioterapeutul respectă acest refuz, informându-l asupra consecinţelor acestuia. Totodată, va informa şi medicul specialist care a recomandat fizioterapia.

g)Fizioterapeutul trebuie să îşi informeze pacientul/clientul asupra modului în care informaţiile referitoare la el vor fi înregistrate şi stocate. Fizioterapeutul care lucrează în jurisdicţii în care există legi cu privire la protecţia datelor trebuie să se înregistreze la forul competent, iar activitatea sa să fie în acord cu prevederile respectivei legislaţii.

h)Fizioterapeutul trebuie să informeze pacientul/clientul cu privire la persoanele care au acces la dosarul său şi cu privire la măsurile pentru asigurarea confidenţialităţii acestuia.

i)Fizioterapeutul trebuie să aibă la îndemână o procedură clar documentată de reclamaţii. Pacientul/Clientul care doreşte să facă reclamaţii privind evaluarea sau tratamentul său trebuie să primească informaţii în acest sens, oferindu-i-se posibilitatea să o facă.

j)Pacientul/Clientul trebuie informat de către fizioterapeutul curant dacă există mijloace de evaluare şi tratament utilizate de către alţi fizioterapeuţi pe care el nu le are la dispoziţie.

k)Dacă fizioterapeutul lucrează în echipă cu alţi profesionişti, pacientul/clientul trebuie să cunoască cine este responsabil de îngrijirea sa de zi cu zi şi, dacă este o persoană diferită, cine este responsabil pentru tratamentul său în general.

l)Dacă fizioterapeutul deleagă altor persoane să desfăşoare activitatea sa, trebuie să se asigure că pacientul/clientul înţelege relaţia şi responsabilităţile persoanei delegate.

m)În caz de delegare a responsabilităţii, fizioterapeutul va rămâne responsabil de gestionarea generală a serviciilor furnizate pacientului/clientului. Fizioterapeutul ar trebui să se asigure că persoana căreia i-au fost delegate îngrijirile pacientului/clientului posedă calificarea, experienţa, cunoştinţele şi competenţele necesare pentru aceasta. Pentru eficienţa delegării, fizioterapeutul ar trebui să transmită totodată şi informaţiile despre pacient/client.

n)Orice persoană către care fizioterapeutul orientează pacientul/clientul ar trebui să răspundă în faţa unui organism de reglementare.

o)Pacientul/Clientul trebuie informat despre necesitatea de a oferi terapeutului orice informaţie care ar putea să sporească eficienţa tratamentului. Dacă pacientul/clientul refuză să dea informaţii atunci când i se cer, el trebuie informat despre consecinţele acestui fapt.

SECŢIUNEA 4: 2.4. Copiii şi adolescenţii

a)În cadrul practicii sale profesionale, fizioterapeutul trebuie să protejeze sănătatea şi starea de bine a copiilor şi tinerilor.

b)Fizioterapeutul trebuie să acţioneze atunci când crede că drepturile şi bunăstarea copiilor şi tinerilor au fost încălcate, respectiv afectate.

c)Fizioterapeutul trebuie să adapteze modul în care comunică cu copiii şi tinerii, astfel încât informaţiile transmise să fie înţelese de aceştia.

d)Fizioterapeutul trebuie să identifice situaţiile în care este necesară prezenţa unei alte persoane atunci când evaluează sau tratează un copil/tânăr. Acest lucru este în mod deosebit relevant în cazul copiilor sau tinerilor care necesită prezenţa unei alte persoane (părinte sau reprezentant legal), cu excepţia situaţiei în care se primeşte un consimţământ informat expres pentru evaluarea sau tratarea copilului ori tânărului în absenţa reprezentantului legal.

e)Atunci când fizioterapeutul consideră că o persoană pentru care este chemat să îi acorde îngrijiri este victimă a unor tratamente rele sau a unor privaţiuni, trebuie să pună în practică mijloacele cele mai adecvate pentru a o proteja, fiind totodată prudent şi circumspect.

SECŢIUNEA 5: 2.5. Adulţi vulnerabili

a)Fizioterapeutul trebuie să stabilească dacă un pacient este vulnerabil, în virtutea stării sale de sănătate şi/sau a circumstanţelor, şi să ia măsuri adecvate pentru a fi sigur că starea lui de bine este asigurată pe parcursul evaluării şi tratamentului. Fizioterapeutul ar trebui de asemenea să ia în considerare capacitatea pacienţilor/clienţilor de a înţelege informaţia transmisă, precum şi validitatea consimţământului lor raportat la aceasta.

b)În cazul incapacităţii pacientului/clientului de a-şi da consimţământul informat, fizioterapeutul nu poate interveni până când nu este informat reprezentantul legal, cu excepţia urgenţelor.

c)Dacă este vorba de un minor sau de o persoană care nu se poate apăra din cauza vârstei sau stării sale fizice, fizioterapeutul alertează autorităţile judiciare, medicale sau administrative, cu excepţia situaţiilor particulare pe care le apreciază ca atare.

d)Fizioterapeutul care lucrează cu adulţi vulnerabili trebuie să ia în considerare dacă este potrivit ca o altă persoană să fie prezentă atunci când se realizează evaluarea şi tratamentul.

e)Fizioterapeutul nu trebuie să exploateze vulnerabilitatea pacienţilor/clienţilor, prin exprimarea propriilor convingeri sau a opiniilor religioase sau politice, într-un fel în care ar putea să le creeze suferinţă sau să îi facă să se simtă inconfortabil.

SECŢIUNEA 6: 2.6. Relaţia cu membrii familiei, îngrijitorii şi partenerii

a)Fizioterapeutul ar trebui să se poarte cu consideraţie faţă de membrii familiei, parteneri şi alţi apropiaţi ai pacientului/clientului şi să fie sensibil şi gata de a răspunde nevoilor acestora, prin oferirea informaţiilor şi sprijinului său, inclusiv după ce pacientul a decedat.

b)Atunci când oferă informaţii, fizioterapeutul ar trebui să aibă în vedere confidenţialitatea informaţiilor referitoare la pacient/client şi consecinţele dezvăluirii acestora.

c)Obligaţia de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv faţă de membrii familiei pacientului/clientului.

CAPITOLUL 3: 3. Relaţiile profesionale cu confraţii şi specialiştii din alte domenii din sănătate

SECŢIUNEA 0:

a)Fizioterapeutul ar trebui să îşi susţină colegii când aceştia se confruntă cu probleme de performanţă, de conduită sau de sănătate.

b)Dacă fizioterapeutul are îndoieli în ceea ce priveşte conduita, performanţa sau sănătatea colegilor, ar trebui să acţioneze fără întârziere pentru a rezolva aceste probleme, pentru a proteja pacienţii/clienţii.

c)Dacă nu există niciun sistem intern de semnalare sau de tratare a problemelor, acestea ar trebui să fie aduse la cunoştinţa organismului de reglementare.

d)Fizioterapeutul ar trebui să îşi trateze colegii cu loialitate şi respect. Ar trebui să nu îi denigreze într-o manieră neloială şi să nu îi discrimineze. În mod special, fizioterapeutul ar trebui să nu aibă un comportament care să ducă la deteriorarea încrederii pacientului/clientului în tratamentul pe care îl primeşte sau care să influenţeze negativ părerea pacientului/clientului despre persoanele în a căror îngrijire se află.
e)Fizioterapeutul ar trebui să nu lase convingerile sale personale să îi afecteze relaţia cu colegii.
f)Deturnarea sau tentativa de deturnare a clientelei este interzisă.
g)Sunt interzise atribuirea abuzivă, în special într-o publicaţie, a meritului unei descoperiri ştiinţifice, precum şi plagiatul, inclusiv în cadrul formării iniţiale şi continue.

SECŢIUNEA 1: 3.1. Comunicarea cu colegii şi cu alţi profesionişti din domeniul sănătăţii

a)Fizioterapeuţii întreţin între ei bune raporturi profesionale.
b)Fizioterapeutul trebuie să aibă schimburi de informaţii cu medicul curant sau cu oricare alt medic/profesionist de la care primeşte recomandare.
c)Fizioterapeutul ar trebui să răspundă cu promptitudine şi curtoazie cererilor de a da informaţii adresate de alţi profesionişti din sănătate sau de terţe părţi. În rapoartele scrise, fizioterapeutul ar trebui să menţioneze toate faptele pertinente şi să nu îşi dea avizul decât asupra subiectelor care fac parte din domeniul său de competenţă.
d)Atunci când fizioterapeutul lucrează în cadrul unei echipe cu alţi fizioterapeuţi sau alţi profesionişti din sănătate/terapeuţi ar trebui să respecte competenţele celorlalţi colegi şi contribuţia lor la tratamentul pacientului/clientului.
e)Fizioterapeutul ar trebui să comunice eficient cu colegii săi, fie că face parte sau nu din echipa multidisciplinară.
f)Având consimţământul informat al pacientului/clientului, fizioterapeutul poate dezvălui orice informaţie relevantă cerută de un alt profesionist. Acolo unde sunt necesare investigaţii complementare, fizioterapeutul ar trebui să se asigure că a transmis informaţiile relevante celor care preiau procedeele de stabilire a diagnosticului.
g)Fizioterapeutul ar trebui să corespondeze prompt cu alţi profesionişti din domeniul sănătăţii/terapeuţi atunci când este clar că orientarea pacientului/clientului către aceştia este iminentă.
h)În situaţii de urgenţă, fizioterapeutul trebuie să realizeze un raport clar şi comprehensibil al evenimentelor, pentru a da posibilitatea echipei de tratament să înţeleagă pe deplin în ce a constat evaluarea şi tratamentul aplicat de către el, precum şi natura exactă a evenimentelor.

SECŢIUNEA 2: 3.2. Pregătirea raportului pentru terţe părţi

a)Acolo unde este cerut un raport pentru terţe părţi, trebuie obţinut consimţământul informat al pacientului/clientului pentru ca informaţia să fie transmisă.
b)Informaţia transmisă trebuie să fie limitată doar la ceea ce este cerut de către terţa parte.
c)Fizioterapeutul trebuie să se asigure că înţelege motivul pentru care acea informaţie este cerută şi să discute aceasta cu pacientul/clientul.

CAPITOLUL 4: 4. Transparenţă şi onestitate

SECŢIUNEA 1: 4.1. Generalităţi

a)Fizioterapeutul trebuie să fie transparent şi onest cu pacienţii/clienţii săi.
b)Fizioterapeutul trebuie să prezinte exact gravitatea condiţiei pacientului/clientului.
c)Fizioterapeutul nu trebuie să ascundă informaţii care pot influenţa pacientul/clientul în a refuza evaluarea sau tratamentul, cum ar fi informaţii privind riscurile sau efectele secundare ale tratamentului.
d)Toate informaţiile transmise ar trebui oferite şi ajustate după nevoile specifice ale pacientului/clientului şi numai în interesul acestuia.
e)Fizioterapeutul ar trebui să recunoască dacă starea unui pacient depăşeşte competenţele sale şi să comunice acest lucru pacientului/clientului în mod deschis şi onest.

SECŢIUNEA 2: 4.2. Menţinerea spiritului de încredere în profesie

a)Fizioterapeutul nu trebuie să abuzeze de poziţia lui profesională pentru a avea o relaţie sexuală sau o relaţie nepotrivită cu un pacient/client sau un apropiat al acestuia. Comportamentul nepotrivit poate include cuvinte sau gesturi de natură sexuală.

b)Atunci când fizioterapeutul simte că este atras sexual de un pacient/client sau când pacientul/clientul este atras sexual de către el, ar trebui imediat să caute o alternativă de tratament pentru pacient/client.

SECŢIUNEA 3: 4.3. Consimţământul informat

a)Consimţământul informat este un proces continuu, şi nu un eveniment punctual. Fizioterapeutul trebuie să se asigure că are o comunicare corectă/reală/eficientă cu pacientul/clientul pe tot parcursul tratamentului şi să asigure intimitatea acestuia pentru a facilita procesul comunicării.

b)Fizioterapeutul trebuie să se asigure că pacientul/clientul primeşte informaţiile privitoare la evaluare şi tratament şi că acestea sunt prezentate astfel încât să fie uşor de înţeles şi de folosit. Astfel, se permite pacientului/clientului să fie implicat în tratamentul său şi să ia deciziile cele mai potrivite pentru el. Consimţământul informat ar putea să nu fie valid dacă pacientul/clientul nu înţelege natura informaţiilor furnizate despre evaluarea şi tratamentul propus.

c)Fizioterapeutul trebuie să aibă consimţământul informat valid al pacientului/clientului (sau al unei persoane capabile să acţioneze în locul său), înainte de a realiza:

(i)evaluarea;

(ii)tratamentul;

(iii)implicarea pacientului/clientului în procesul educativ sau de cercetare.

d)Fizioterapeutul nu trebuie să îşi folosească poziţia profesională pentru a convinge pacientul/clientul să îşi dea consimţământul contrar propriei voinţe.

e)Informaţiile oferite pacientului/clientului în scopul de a-i permite să ia o decizie în cunoştinţă de cauză privind evaluarea şi tratamentul său ar trebui să includă:

(i)obiectivul şi necesitatea oricărei evaluări sau investigaţii;

(ii)diagnosticul funcţional;

(iii)tratamentul propus sau managementul situaţiei propuse;

(iv)opţiunile de tratament disponibile;

(v)rezultatele probabile cu şi fără tratament;

(vi)orice risc previzibil şi orice beneficii posibile;

(vii)persoana sau persoanele implicate şi responsabile pentru evaluarea şi tratamentul său;

(viii)orice motiv care ar necesita recomandarea medicală către un medic specialist;

(ix)orice motiv pentru care un alt specialist/terapeut ar putea fi implicat în tratamentul său;

(x)dacă îngrijirea sa este legată sau nu de un program de cercetare;

(xi)implicaţiile financiare ale tratamentului recomandat.

f)Fizioterapeutul presupune că pacientul/clientul are capacitatea şi aptitudinea de a lua decizii, mai puţin în situaţiile evidente în care acesta demonstrează că nu are capacitatea şi aptitudinea de a lua decizii. Fizioterapeutul trebuie să ia în considerare orice factor care ar putea afecta capacitatea pacientului/clientului de a-şi da consimţământul informat în cunoştinţă de cauză. Acesta poate include barierele lingvistice, dizabilităţile fizice şi dificultăţile de învăţare.

g)Refuzul nu dovedeşte faptul că pacientului/clientului îi lipseşte capacitatea necesară acordării consimţământului informat. Uneori, acesta poate să indice faptul că pacientul/ clientul are nevoie de informaţii suplimentare. Capacitatea luării deciziei este totodată specifică fiecărei situaţii în parte. Aceasta înseamnă că pacientul/clientul poate fi capabil să ia anumite decizii, dar altele nu.

h)Dacă există orice dubiu asupra capacităţii pacientului/ clientului de a consimţi, trebuie cerută consilierea unui specialist competent din domeniul îngrijirii sănătăţii.

i)Fizioterapeutul trebuie să îşi folosească judecata profesională pentru a evalua capacitatea copiilor şi tinerilor de a-şi da consimţământul informat pentru evaluare sau tratamente.

j)Fizioterapeutul trebuie să înţeleagă şi să respecte legislaţia din jurisdicţia sa în legătură cu problemele ce privesc consimţământul informat al persoanelor tinere.

SECŢIUNEA 4: 4.4. Confidenţialitate

a)Fizioterapeutul respectă în fiecare moment confidenţialitatea informaţiilor cu privire la pacient/client, care se referă la detaliile personale, starea sa de sănătate şi nevoile sale în materie de îngrijire a sănătăţii, tratamentul său, precum şi a oricărei informaţii aduse la cunoştinţa fizioterapeutului în cadrul evaluării şi tratamentului.
b)Fizioterapeutul ar trebui să nu folosească niciun tip de practică susceptibilă de a compromite respectul şi confidenţialitatea. Când există circumstanţe în care confidenţialitatea nu poate fi garantată (de exemplu în domeniul sportiv), fizioterapeutul ar trebui să aibă din partea pacientului/clientului confirmarea faptului că acesta consimte să fie evaluat şi tratat.
c)Fizioterapeutul ar trebui să se asigure că informaţiile pe hârtie sau în format electronic sunt securizate şi că accesul persoanelor neautorizate nu este permis.
NOTĂ:
Există derogări de la această regulă de confidenţialitate. Aceste derogări cuprind următoarele situaţii:
- dacă divulgarea este cerută de lege;
- dacă divulgarea către autorităţile competente priveşte în mod clar interesul public;
- dacă pacientul sau alte persoane sunt în pericol de moarte sau sunt într-o situaţie ce presupune riscuri grave;
- dacă un organism oficial abilitat să ordone divulgarea a dat ordinul.
d)În caz de divulgare a informaţiilor confidenţiale, ar trebui specificate şi înregistrate motivele divulgării, precum natura şi amploarea acesteia.

SECŢIUNEA 5: 4.5. Asigurarea accesului pacientului/clientului la dosarul său medical

a)Când un pacient/client cere accesul la fişa sa medicală, acest lucru nu ar trebui refuzat fără un motiv serios.
NOTĂ:
Dosarele medicale ale pacientului/clientului sunt puse sub protecţia europeană a datelor.
b)Dacă legile cuprind o dispoziţie privind accesul la dosarele medicale, fizioterapeutul ar trebui să se asigure că este familiarizat cu legislaţia în vigoare şi să răspundă favorabil şi rapid la toate cerinţele de acces.

SECŢIUNEA 6: 4.6. Dispensarea pacienţilor/clienţilor de tratamentul fizioterapeutic

a)Fizioterapeutul ar trebui să nu trateze pacientul/clientul inutil şi să fie totodată în măsură să justifice clinic decizia de a continua tratamentul.
b)Dacă tratamentul nu mai poate fi justificat pe baza nevoilor clinice, fizioterapeutul ar trebui să dispenseze pacientul/clientul de tratamentul său, fără amânare.
c)Atunci când fizioterapeutul întrerupe tratamentul, ar trebui să îi explice pacientului/clientului motivele care l-au condus la întreruperea acestuia. Fizioterapeutul ar trebui să nu dispenseze pacientul/clientul de tratament, bazându-se pe simplul fapt că acesta a ridicat probleme legate de tratamentul său sau că s-a plâns de fizioterapeut; cu toate acestea, în anumite circumstanţe, astfel de reclamaţii pot afecta într-o manieră ireversibilă relaţia dintre fizioterapeut şi pacient/client.
d)Dacă programul a fost întrerupt şi pacientul/clientul a fost dispensat de tratament din motive clinice, dacă este posibil, fizioterapeutul ar trebui să se asigure că informaţiile sunt furnizate pacientului/clientului, pentru a-i indica unde poate să îşi continue tratamentele.
e)Fizioterapeutul poate să orienteze pacientul/clientul spre un alt profesionist din sănătate (poate fi un chiropractor/osteopat/terapeut ocupaţional/ortezist-protezist/logoped/psiholog).
f)Fizioterapeutul ar trebui să documenteze motivele care l-au condus la dispensarea pacientului/clientului de tratament.

CAPITOLUL 5: 5. Furnizare şi publicare de informaţii privind serviciile de fizioterapie

a)Atunci când fizioterapeutul îşi face cunoscută meseria sau îi cere altei persoane să facă acest lucru în locul său, ar trebui să se asigure că mijloacele utilizate sunt oneste, decente, legale, reale şi verificabile.
b)Fizioterapeutul nu îşi desfăşoară meseria într-o manieră care să deterioreze climatul de încredere de care se bucură profesia.

c)Nicio reclamă privind un tratament sau rezultatele acestuia nu trebuie făcută dacă nu este justificată. Nu trebuie să existe nicio garanţie de vindecare.
d)Nu trebuie să se exercite nicio presiune asupra persoanelor care utilizează serviciile de fizioterapie, de exemplu pentru a provoca teamă nejustificată privind starea lor de sănătate actuală sau viitoare.
e)Fizioterapeutul ar trebui să nu folosească niciun titlu profesional susceptibil de a induce în eroare publicul în privinţa semnificaţiei sau importanţei sale.

CAPITOLUL 6: 6. Cercetare

a)Fizioterapeutul ar trebui să se implice într-un proiect de cercetare ştiinţifică acordând întotdeauna prioritate intereselor participanţilor la proiectul de cercetare (care pot fi sau nu pacienţii/clienţii săi).
b)Concepţia proiectului de cercetare ar trebui să fie conform principiilor ştiinţifice şi deontologice acceptate.
c)În ceea ce priveşte conducerea cercetării, fizioterapeutul ar trebui să acţioneze cu onestitate şi integritate şi să nu falsifice rezultatele cercetării. Fizioterapeutul şi echipa sa ar trebui să se conformeze cu conştiinciozitate procedeelor detaliate, descrise în protocolul de cercetare.
d)Fizioterapeutul ar trebui să păstreze secretul identităţii subiecţilor studiaţi în cadrul proiectului său de cercetare şi chiar de la începutul proiectului trebuie să le obţină consimţământul informat clar, în scris, pentru a face parte din orice test sau experiment.
e)Pacientul ar trebui să fie informat despre dreptul său de a se retrage în orice moment din proiectul de cercetare.

CAPITOLUL 7: 7. Aspecte financiare

Fizioterapeutul acţionează într-un mod transparent şi cinstit în acordurile sale financiare cu pacienţii/clienţii.
În special:
a)fizioterapeutul trebuie să furnizeze pacientului/clientului informaţii clare cu privire la tarife;
b)stabilirea onorariilor trebuie făcută cu tact şi măsură, ţinând cont de actele realizate sau de circumstanţe particulare; fizioterapeutul nu poate încasa niciun onorariu pentru consilierea pacientului/clientului prin telefon sau corespondenţă;
c)fizioterapeutul acţionează într-o manieră transparentă şi cu onestitate cu angajatorii, asiguraţii şi alte organisme sau indivizi;
d)este interzis fizioterapeutului:
- să încurajeze, să solicite sau să accepte avantaje în natură sau în bani sub orice formă ar fi ele, în mod direct sau indirect, pentru vreun act terapeutic sau să îi fie lăsate moştenire bunuri pentru profitul său personal;
- să dea o bonificaţie sau un comision mai mult sau mai puţin ilicit vreunei persoane, oricine ar fi ea;
- orice act de natură a aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit;
e)fizioterapeutul poate presta servicii în localuri comerciale sau în oricare alt loc unde sunt puse în vânzare produse sau aparate medicale;
f)fizioterapeutul este liber să ofere tratamente gratuite.

CAPITOLUL 8: 8. Conflicte de interese

a)Fizioterapeutul ar trebui să acţioneze totdeauna în cel mai bun interes al pacientului/clientului atunci când asigură tratamente sau îl orientează către un alt profesionist din sănătate. Ar trebui să nu ceară şi nici să nu accepte niciun avantaj incitativ sau cadouri susceptibile de a afecta sau de a fi percepute ca afectând modul în care fizioterapeutul îşi tratează pacientul sau îl orientează către un alt practician. Fizioterapeutul nu oferă cadouri incitative colegilor sau altor profesionişti din sănătate.
b)Fizioterapeutul indică clar pacientului/clientului orice avantaj financiar sau comercial de care beneficiază, atunci când îi recomandă un produs sau servicii.
c)Sunt interzise facilităţile acordate/complicitatea oricui/cu oricine exercită ilegal profesiunea de fizioterapeut.

d)Fizioterapeutul veghează la modul în care se utilizează numele său sau calitatea sa sau declaraţiile sale. El nu trebuie să tolereze ca organismele publice sau private unde îşi desfăşoară activitatea sau cu care colaborează să îi utilizeze identitatea în scopuri publicitare.

e)Este interzis fizioterapeutului care deţine un mandat electoral sau o funcţie administrativă de a se folosi de acestea pentru a-şi atrage clientela.

f)Fizioterapeutul se va abţine, chiar în afara exerciţiului profesional, de la orice act de natură să desconsidere profesia de fizioterapeut.

g)Un fizioterapeut poate să exercite o altă activitate, cu excepţia cazului în care un astfel de cumul este incompatibil cu independenţa, moralitatea sau demnitatea profesională sau este susceptibil de a-i permite să obţină profituri din tratamentele aplicate.

CAPITOLUL 9: 9. Sănătate şi securitate

a)Fizioterapeutul ar trebui să gestioneze riscurile pentru sănătate şi securitate în mediul de lucru şi să se conformeze legislaţiei în vigoare în materie de sănătate şi securitate.

b)Fizioterapeutul ar trebui să dispună de mijloace care să îi permită să gestioneze situaţiile de urgenţă care implică pacienţii/clienţii sau produsele periculoase.

c)În ceea ce priveşte controlul şi gestiunea riscurilor de infecţii, fizioterapeutul ar trebui să dispună de sisteme care să îi permită protejarea sănătăţii şi a stării de bine a pacienţilor/clienţilor, a angajaţilor săi şi a vizitatorilor la locul său de muncă.

CAPITOLUL 10: 10. Predare, formare, apreciere şi evaluare

a)Atunci când fizioterapeutul este implicat în activităţi de predare, apreciere, evaluare, formare, el trebuie să se asigure că informaţiile furnizate sunt actuale şi corecte. El trebuie să ştie exact care metodă aplicată este verificată ştiinţific şi care nu este.

b)Atunci când fizioterapeutul este implicat în activitatea de predare, el trebuie să fie convins că este competent, având calităţi, atitudini şi abilităţi didactice.

c)Când formulează recomandări despre colegi, fizioterapeutul trebuie să fie onest şi obiectiv. Nu trebuie să critice nejustificat un coleg şi nici să folosească un limbaj care ar induce în mod nedrept dubii asupra caracterului sau integrităţii acestuia.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 793 din data de 17 septembrie 2018

COD DEONTOLOGIC din 15/2010 al medicului dentist

CAPITOLUL I: Dispoziţii generale

Art. 1

Prezentul cod deontologic cuprinde normele de conduită morală şi profesională obligatorii, în legătură cu exercitarea drepturilor şi îndatoririlor medicului ca profesionist, faţă de pacienţi şi faţă de ceilalţi medici dentişti.

Art. 2

Prezentul cod deontologic are rolul:

a)de a promova o relaţie de încredere între medicul dentist şi pacient;

b)de a promova un comportament profesional-deontologic între membrii echipei medicale;

c)de a defini abaterile de la disciplina de corp profesional;

d)de a apăra reputaţia corpului medicilor dentişti şi libera practică a profesiei de medic dentist;

e)de a garanta secretul profesional.

Art. 3

Prevederile prezentului cod deontologic sunt obligatorii pentru toţi membrii Colegiului Medicilor Dentişti din România şi pentru toţi medicii dentişti cetăţeni ai unui stat membru al Uniunii Europene care practică medicina dentară în România.

Art. 4

Toţi membrii Colegiului Medicilor Dentişti din România au drepturi egale.

Art. 5

(1)Medicul dentist are obligaţia de a apăra drepturile fundamentale ale profesiei şi prestigiul acesteia.

(2)Medicul dentist are libertatea alegerii investigaţiilor, manoperelor de diagnostic şi tratament şi a prescripţiilor medicale pe care urmează să le aplice pacientului.

Art. 6

Medicul dentist trebuie să îşi perfecţioneze cunoştinţele profesionale prin forme de educaţie medicală continuă pe tot parcursul activităţii sale profesionale.

Art. 7

Medicul dentist nu trebuie să accepte exercitarea profesiei în condiţii susceptibile de a compromite calitatea actului medical şi securitatea pacientului.

Art. 8

Medicul dentist angajat în una dintre formele de exercitare a profesiei nu trebuie să accepte un contract care prevede retribuirea bazată exclusiv pe norme de productivitate sau alte dispoziţii, care au drept consecinţă afectarea calităţii actului medical.

Art. 9

Medicul dentist nu trebuie să efectueze tratamente şi/sau să formuleze prescripţii medicale în domenii care depăşesc competenţa sa profesională.

Art. 10

Medicul dentist are datoria de a-şi trata pacienţii după normele profesionale medico-dentare recunoscute de Colegiul Medicilor Dentişti din România şi incluse în ghidurile de practică medicală sau în tratatele de specialitate recunoscute de societăţile ştiinţifice de profil.

Art. 11

Pentru investigaţiile paraclinice şi planul de tratament, medicul este obligat să ceară consimţământul informat al pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia.

CAPITOLUL II: Relaţia dintre medicul dentist şi pacient

Art. 12

(1)Medicul dentist tratează fără discriminare pacienţii şi are o atitudine corectă faţă de aceştia.

(2)Cu excepţia cazurilor de urgenţă, medicul dentist are dreptul de a refuza un pacient din motive profesionale sau personale.

(3)Se consideră urgenţă medico-dentară situaţia în care pacientul are nevoie de îngrijiri medicale imediate pentru controlul durerii, infecţiei sau sângerării.

Art. 13

(1)Este indicat ca medicul dentist să prezinte pacientului în prealabil un deviz estimativ.

(2)Este interzisă reducerea onorariilor în scopul atragerii clientelei.

(3)Medicul dentist poate acorda şi îngrijiri medicale gratuite.

Art. 14

În situaţia în care se impune o consultare interdisciplinară între medicul dentist curant şi alt medic, sunt admisibile tarife distincte.

Art. 15

În situaţia în care este imposibil să obţină consimţământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, medicul dentist poate să acorde numai îngrijirile medico-dentare de urgenţă.

Art. 16

Medicul dentist va respecta secretul profesional.

Art. 17

Mass-media nu are dreptul să intre în cabinetul de medicină dentară decât cu acordul medicului.

Art. 18

Garantarea directă sau indirectă a unui act medical este interzisă.

Art. 19

Medicul dentist care participă la cercetări biomedicale trebuie să vegheze ca studiul să nu lezeze încrederea pacientului şi să nu afecteze continuitatea tratamentului.

Art. 20

(1)Medicul dentist trebuie să întocmească pentru fiecare pacient documente de evidenţă primară.

(2)Documentele trebuie păstrate în arhivă timp de 5 ani. O copie a acestor documente se poate elibera conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 21

Medicul dentist nu trebuie să expună pacientul unui risc nejustificat în investigaţiile sau actele terapeutice efectuate.

CAPITOLUL III: Relaţiile dintre medici

Art. 22

(1)În relaţiile intercolegiale medicul dentist trebuie să îşi trateze confraţii aşa cum ar dori el însuşi să fie tratat de ceilalţi.

(2)Medicii dentişti trebuie să menţină între ei relaţii colegiale. Ei au datoria de a lua apărarea unui coleg acuzat pe nedrept.

(3)Constituie abatere disciplinară blamarea şi defăimarea colegilor în faţa pacientului, a personalului sanitar, precum şi orice expresie sau act capabil să zdruncine încrederea pacientului în medicul curant şi autoritatea acestuia.

Art. 23

(1)În cazul unor divergenţe apărute între colegi, medicii dentişti vor face eforturi pentru reconciliere. Dacă problemele nu se rezolvă, se vor adresa conducerii colegiului din care fac parte pentru rezolvarea acestora, în conformitate cu dispoziţiile legale în vigoare.

(2)În cazul în care medicul se va adresa mass-mediei înainte de a fi soluţionată problema la nivelul colegiului, aceasta va constitui abatere disciplinară.

(3)Medicii dentişti care consultă împreună un pacient au datoria de a evita în timpul sau ca urmare a unei consultaţii să discute în contradictoriu ori să se denigreze reciproc în faţa pacientului sau a familiei acestuia.

Art. 24

(1)Medicul dentist nu are dreptul să se pronunţe cu privire la tratamentele altui coleg, decât dacă sănătatea pacientului este pusă în pericol.

(2)Face excepţie de la prevederile alin. (1) medicul expert, în situaţiile prevăzute de lege.

Art. 25
Deturnarea pacienţilor sau tentativa este interzisă.
Art. 26
(1)Când mai mulţi medici dentişti colaborează la examinarea sau tratamentul unui pacient, aceştia trebuie să se informeze reciproc.
(2)Fiecare medic dentist îşi asumă responsabilitatea manoperelor medicale efectuate.
Art. 27
Medicul dentist trebuie să îşi încurajeze şi să îşi susţină colegii mai tineri.
Art. 28
Medicii dentişti, în cursul raporturilor lor profesionale cu colegi de alte specialităţi, trebuie să respecte independenţa profesională a acestora.

CAPITOLUL IV: Reclama şi publicitatea

Art. 29
(1)Reputaţia medicului dentist trebuie să se sprijine doar pe competenţă şi demnitate, fără contribuţia reclamei de orice fel.
(2)Profesia de medic dentist nu trebuie practicată ca o activitate comercială.

Art. 30
(1)Într-un anuar sau în alte publicaţii ori pe site web sunt autorizate să apară numai următoarele indicaţii:
a)numele, prenumele medicului dentist şi sediul, numărul de telefon, numărul de fax, programul de consultaţii ale cabinetului de medicină dentară;
b)specialitatea/competenţa, gradul profesional.
(2)Orice alte date şi informaţii publicate sunt considerate publicitate şi sunt interzise.
Art. 31
(1)Sunt interzise editarea şi distribuirea de broşuri publicitare în legătură cu activitatea profesională.
(2)Sunt interzise reclama comercială şi publicitatea personală, inclusiv în interesul unor terţi.
(3)Medicii dentişti nu pot face reclamă şi nu pot susţine reclama de orice fel, inclusiv în interesul unor terţi, pentru medicamente sau bunuri medicale de consum, cu excepţia situaţiilor în care acestea sunt menţionate în cuprinsul unor articole sau studii de specialitate.
Art. 32
Orice consultaţie efectuată în afara cabinetului de medicină dentară legal autorizat este interzisă.
Art. 33
Medicul dentist poate să participe la programe/ acţiuni cu caracter de educaţie pentru sănătate, iniţiate de Ministerul Sănătăţii şi Colegiul Medicilor Dentişti din România sau alte organisme autorizate în acest sens, utilizând pentru aceasta numai date confirmate ştiinţific.
Art. 34
Este interzis orice acord neprincipial cu alţi medici, farmacişti sau personal auxiliar în scopul creşterii numărului de pacienţi.
Art. 35
Colaborarea cu presa scrisă şi audiovizuală trebuie făcută doar în scopul informării publicului în legătură cu problemele medicinii dentare. Prioritate se acordă subiectelor de interes public şi nu persoanei medicului dentist.
Art. 36
(1)Medicii dentişti pot furniza informaţii profesionale prin internet, situaţie în care trebuie să dea dovadă de sinceritate, corectitudine şi demnitate.
(2)La publicarea unui site web, medicii dentişti trebuie să se asigure că respectivul conţinut nu cuprinde informaţii de natură înşelătoare sau comparativă.
(3)Toate informaţiile de pe site-ul web trebuie să fie reale, obiective şi uşor verificabile.
(4)Orice încălcare a acestor dispoziţii constituie abatere disciplinară.

CAPITOLUL V: Dispoziţii tranzitorii şi finale

Art. 37

(1)Medicul dentist care din diverse motive nu mai profesează sau părăseşte ţara este obligat să anunţe în scris în termen de 30 de zile colegiul medicilor dentişti judeţean, respectiv al municipiului Bucureşti, care va informa Colegiul Medicilor Dentişti din România. Colegiul Medicilor Dentişti din România confirmă retragerea medicului din colegiu.

(2)Medicii dentişti care îşi schimbă domiciliul sau orice alte date de identificare ori în cazul cărora intervin modificări în situaţia profesională sunt obligaţi să anunţe colegiul din care fac parte, în caz contrar fapta constituie abatere disciplinară.

Art. 38

Consiliile colegiilor judeţene, respectiv al municipiului Bucureşti vor aduce la cunoştinţa tuturor membrilor prezentul cod deontologic.

Art. 39

Nerespectarea de către medicul dentist a obligaţiilor prevăzute de prezentul cod deontologic se sancţionează conform legilor şi regulamentelor în vigoare.

Art. 40

Prezentul cod deontologic va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 408 din data de 18 iunie 2010

CAPITOLUL I: Introducere

Art. 1

Codul privind conduita etică a auditorului intern reprezintă un ansamblu de principii şi reguli de conduită care trebuie să guverneze activitatea auditorilor interni.

Art. 2

Prevederile Codului privind conduita etică a auditorului intern se aplică salariaţilor care ocupă funcţia de auditor intern în cadrul entităţilor publice care au obligaţia de a organiza structuri de audit public intern conform prevederilor Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern.

Art. 3

Scopul Codului privind conduita etică a auditorului intern este crearea cadrului etic necesar desfăşurării profesiei de auditor intern, astfel încât acesta să îşi îndeplinească cu profesionalism, loialitate, corectitudine şi în mod conştiincios îndatoririle de serviciu şi să se abţină de la orice faptă care ar putea să aducă prejudicii instituţiei sau autorităţii publice în care îşi desfăşoară activitatea.

Art. 4

Realizarea scopului prezentului cod privind conduita etică a auditorului intern presupune îndeplinirea următoarelor obiective:

a)performanţa - profesia de auditor intern presupune desfăşurarea unei activităţi la cei mai ridicaţi parametri, în scopul îndeplinirii cerinţelor interesului public, în condiţii de economicitate, eficacitate şi eficienţă;

b)profesionalismul - profesia de auditor intern presupune existenţa unor capacităţi intelectuale şi experienţe dobândite prin pregătire şi educaţie şi printr-un cod de valori şi conduită comun tuturor auditorilor interni;

c)calitatea serviciilor - constă în competenţa auditorilor interni de a-şi realiza sarcinile ce le revin cu obiectivitate, responsabilitate, sârguinţă şi onestitate;

d)încrederea - în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, auditorii interni trebuie să promoveze cooperarea şi bunele relaţii cu ceilalţi auditori interni şi în cadrul profesiunii, iar sprijinul şi cooperarea profesională, echilibrul şi corectitudinea sunt elemente esenţiale ale profesiei de auditor intern, deoarece încrederea publică şi respectul de care se bucură un auditor intern reprezintă rezultatul realizărilor cumulative ale tuturor auditorilor interni;

e)conduita - auditorii interni trebuie să aibă o conduită ireproşabilă atât pe plan profesional, cât şi personal;

f)credibilitatea - informaţiile furnizate de rapoartele şi opiniile auditorilor interni trebuie să fie fidele realităţii şi de încredere.

Art. 5

Codul privind conduita etică a auditorului intern este structurat în două componente esenţiale:

a)principiile fundamentale pentru profesia şi practica de audit public intern;

b)regulile de conduită care impun normele de comportament pentru auditorii interni.

CAPITOLUL II: Principii fundamentale

Art. 6

În desfăşurarea activităţii auditorii interni sunt obligaţi să respecte următoarele principii fundamentale:

(A)Integritatea

Conform acestui principiu, auditorul intern trebuie să fie corect, onest şi incoruptibil, integritatea fiind suportul încrederii şi credibilităţii acordate raţionamentului auditorului intern.

(B)Independenţa şi obiectivitatea

1.Independenţa, independenţa faţă de entitatea auditată şi oricare alte grupuri de interese este indispensabilă; auditorii interni trebuie să depună toate eforturile pentru a fi independenţi în tratarea problemelor aflate în analiză; auditorii interni trebuie să fie independenţi şi imparţiali atât în teorie, cât şi în practică; în toate problemele legate de munca de audit independenţa auditorilor interni nu trebuie să fie

afectată de interese personale sau exterioare; auditorii interni au obligaţia de a nu se implica în acele activităţi în care au un interes legitim/întemeiat.

2.Obiectivitatea. În activitatea lor auditorii interni trebuie să manifeste obiectivitate şi imparţialitate în redactarea rapoartelor, care trebuie să fie precise şi obiective; concluziile şi opiniile formulate în rapoarte trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele obţinute şi analizate conform standardelor de audit; auditorii interni trebuie să folosească toate informaţiile utile primite de la entitatea auditată şi din alte surse. De aceste informaţii trebuie să se ţină seama în opiniile exprimate de auditorii interni în mod imparţial. Auditorii interni trebuie, de asemenea, să analizeze punctele de vedere exprimate de entitatea auditată şi, în funcţie de pertinenţa acestora, să formuleze opiniile şi recomandările proprii; auditorii interni trebuie să facă o evaluare echilibrată a tuturor circumstanţelor relevante şi să nu fie influenţaţi de propriile interese sau de interesele altora în formarea propriei opinii.

(C)Confidenţialitatea

1.Auditorii interni sunt obligaţi să păstreze confidenţialitatea în legătură cu faptele, informaţiile sau documentele despre care iau cunoştinţă în exercitarea atribuţiilor lor; este interzis ca auditorii interni să utilizeze în interes personal sau în beneficiul unui terţ informaţiile dobândite în exercitarea atribuţiilor de serviciu.

2.În cazuri excepţionale auditorii interni pot furniza aceste informaţii numai în condiţiile expres prevăzute de normele legale în vigoare.

(D)Competenţa profesională

Auditorii interni sunt obligaţi să îşi îndeplinească atribuţiile de serviciu cu profesionalism, competenţă, imparţialitate şi la standarde internaţionale, aplicând cunoştinţele, aptitudinile şi experienţa dobândite.

(E)Neutralitatea politică

1.Auditorii interni trebuie să fie neutri din punct de vedere politic, în scopul îndeplinirii în mod imparţial a activităţilor; în acest sens ei trebuie să îşi menţină independenţa faţă de orice influenţe politice.

2.Auditorii interni au obligaţia ca în exercitarea atribuţiilor ce le revin să se abţină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

CAPITOLUL III: Reguli de conduită

Art. 7

Regulile de conduită sunt norme de comportament pentru auditorii interni şi reprezintă un ajutor pentru interpretarea principiilor şi aplicarea lor practică, având rolul să îndrume din punct de vedere etic auditorii interni.

1.Integritatea:

a)exercitarea profesiei cu onestitate, bună-credinţă şi responsabilitate;

b)respectarea legii şi acţionarea în conformitate cu cerinţele profesiei;

c)respectarea şi contribuţia la obiectivele etice legitime ale entităţii;

d)se interzice auditorilor interni să ia parte cu bună ştiinţă la activităţi ilegale şi angajamente care discreditează profesia de auditor intern sau entitatea publică din care fac parte.

2.Independenţa şi obiectivitatea:

a)se interzice implicarea auditorilor interni în activităţi sau în relaţii care ar putea să fie în conflict cu interesele entităţii publice şi care ar putea afecta o evaluare obiectivă;

b)se interzice auditorilor interni să asigure unei entităţi auditate alte servicii decât cele de audit şi consultanţă;

c)se interzice auditorilor interni, în timpul misiunii lor, să primească din partea celui auditat avantaje de natură materială sau personală care ar putea să afecteze obiectivitatea evaluării lor;

d)auditorii interni sunt obligaţi să prezinte în rapoartele lor orice documente sau fapte cunoscute de ei, care în caz contrar ar afecta activitatea structurii auditate.

3.Confidenţialitatea: se interzice folosirea de către auditorii interni a informaţiilor obţinute în cursul activităţii lor în scop personal sau într-o manieră care poate fi contrară legii ori în detrimentul obiectivelor legitime şi etice ale entităţii auditate.

4.Competenţa:

a)auditorii interni trebuie să se comporte într-o manieră profesională în toate activităţile pe care le desfăşoară, să aplice standarde şi norme profesionale şi să manifeste imparţialitate în îndeplinirea atribuţiilor de serviciu;
b)auditorii interni trebuie să se angajeze numai în acele misiuni pentru care au cunoştinţele, aptitudinile şi experienţa necesare;
c)auditorii interni trebuie să utilizeze metode şi practici de cea mai bună calitate în activităţile pe care le realizează; în desfăşurarea auditului şi în elaborarea rapoartelor auditorii interni au datoria de a adera la postulatele de bază şi la standardele de audit general acceptate;
d)auditorii interni trebuie să îşi îmbunătăţească în mod continuu cunoştinţele, eficienţa şi calitatea activităţii lor; şeful compartimentului de audit public intern, respectiv conducătorul entităţii publice, trebuie să asigure condiţiile necesare pregătirii profesionale a auditorilor interni, perioada alocată în acest scop fiind de minimum 15 zile lucrătoare pe an;
e)auditorii interni trebuie să aibă un nivel corespunzător de studii de specialitate, pregătire şi experienţă profesionale elocvente;
f)auditorii interni trebuie să cunoască legislaţia de specialitate şi să se preocupe în mod continuu de creşterea nivelului de pregătire, conform standardelor internaţionale;
g)se interzice auditorilor interni să îşi depăşească atribuţiile de serviciu.

CAPITOLUL IV: Dispoziţii finale

Art. 8

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern/organul ierarhic superior verifică respectarea prevederilor Codului privind conduita etică a auditorului intern de către compartimentele de audit public intern şi poate iniţia măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorul entităţii publice în cauză.

Art. 9

În conformitate cu art. 19 alin. (6) din Legea nr. 672/2002, prevederile Codului privind conduita etică a auditorului intern sunt obligatorii pentru toţi auditorii interni din entităţile publice, care au obligaţia de a organiza structuri de audit public intern.

Art. 10

Conducătorul structurii de audit public intern are responsabilitatea să se asigure că toţi auditorii interni cunosc valorile şi principiile conţinute în Codul privind conduita etică a auditorului intern şi acţionează în consecinţă.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 128 din data de 12 februarie 2004